నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం

నమ్మలేని నిజాలు

పులికిమాంసం
నైజం మారింది నేడు
కంకణం కథ.

ప్రజల కవి
మంచి చెడుల హంస
రాజ్యంపై విల్లు.

ఆలోచనలు
కొమ్మమీది మర్కటం
గొప్పమేధావి.

దానధర్మాలు
దొరల పథకాలు
రాచ ఎత్తులు

కొత్తగుంపులు
పాలపుంత జిలుగు
జనంబేజారు

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com
E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

డబ్బు పంచుతుంటె వాళ్ళు
లేనిపోని చెకింగ్ !
ఓట్ల కొరకు మున్ముందుగ
చేసుకోండి బుకింగ్ !

ఉన్నోడే పంచుతాడు
వేలకోట్ల సంచులు !
సామాన్యులు నిలబడితె
రాలు దోతి అంచులు !

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం నేటినిజం

హైదరాబాద్ | గురువారం 10-11-2022 | RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :29 | సంచిక: 75 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

(పలు సందర్భాలలో ప్రముఖుల స్పందనలు.. సేకరణ డా॥ మాడభూషి శ్రీధర్)

పత్రికా పదకోశం, కదిలించే నిఘంటువు వరదాచారి

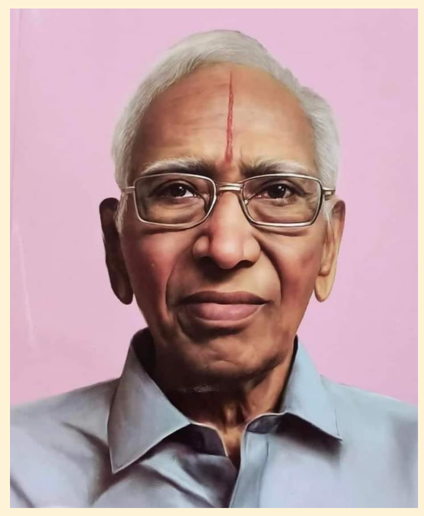

ఉన్నతోన్నతుడు. ఉత్తముడు. అసలైన వ్యక్తిత్వానికి ఆయన అడ్రస్. మహానుభావుడు. మనందరికి ఆత్మీయుడు. మంచి పెద్దమనిషి,

ఆయననే జి.ఎస్. వరదాచారి.

తెలుగు జర్నలిజం కోర్సు పుస్తకాలను వరదాచారి రచించినారు. అనేక పుస్తకాలకు సంపాదకమండలి సభ్యుడిగా (పత్రికా పదకోశం) ఉన్నాడు. పత్రికలు రూపొందించే అందరికీ నేర్పే పుస్తకాలు ఆయన తయారు చేసారు. అవి...ఇలాగేనా రాయడం (2003), దిద్దుబాటు (2003), నార్ల వెంకటేశ్వరరావు (2009), మన పాత్రికేయ వెలుగులు (2010) జ్ఞాపకాల వరద (2017). పుస్తకాలు ముద్రించారు.

వరదాచారి 2022, నవంబరు 3న కాల ధర్మం చెందారు.

పాత్రికేయులలో ఏ సందేహం వచ్చినా, ఫోన్ చేసినా కూడా సరైన సమాధానం చెప్పే నిఘంటు పండితుడు.

వరంగల్లులో ప్రముఖ పాత్రికేయుడు ఎం ఎస్ ఆచార్య. ఆయనకు మంచి సహచరులు చాలా మిత్రులు ఉన్నారు. వారిలో పాత్రికేయుల సంఘ నాయకులు ఉన్నాయి. జీవస్ వరదాచార్యులు, బి నాగేశ్వరరావు, సి రాఘవాచార్యులు వర్కింగ్ జర్నలిస్టు యూనియన్ నిర్మాణాన్ని నిర్మించిన వారిలో వరంగల్లు నుంచి కీలకమైన వ్యక్తిగా ఎం ఎస్ ఆచార్య. రాఘవాచార్యులు నాగేశ్వరరావు ప్రస్తుతం కీర్తిశేషులు. వారిలో మరింత ప్రముఖుడు, భీష్మదంతటి వరదాచార్యులు. ఆయన పత్రికారంగంలో తెలియని వ్యక్తులు లేరు. చాలా కాలం ఈనాడు పత్రికలో కీలకమైన రచనా ప్రముఖుడిగా ఉన్నవాడు వరదాచార్యులు.

1932, అక్టోబరు 24 న నిజామాబాదు జిల్లాలోని ఆర్మూరులో జన్మించాడు. నిజాం పాలనలో బాల్యమంతా గడిపిన వరదాచారి, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో డిగ్రీ, పి.జి. డిప్లమా ఇన్ జర్నలిజం చదివాడు. వరదాచారి జీవితం గురించి తేదీలద్వారా తెలియడం సాధ్యం కాదు. ఆయన సంపాదకీయాలలో, పదాలలో, పేజీల్లో, తొలి పేజీలో అక్షరాల్లో వార్తలు జీవించాయి.

మరణించేదాకా పాత్రికేయుడిదే ఊపిరి. సీనియర్ తెలుగు భాషా సినీ విమర్శకుడు, లక్షలకు లెక్కించిన వార్తా రచనలు చేసిన వాడు. 1988లో పదవీ విరమణ చేసేవరకు ఆంధ్రభూమి పత్రికకు సహ సంపాదకుడిగా ఉన్నారు. వరదాచారి 1932, అక్టోబరు 24న తరువాత కొంతకాలం 'ది హిందూ' పత్రికలో ఇంటర్న్‌షిప్ చేశాడు.

'కృష్ణా పత్రిక'ను తొలిసారిగా చదివిన వరదాచారి ఆ పత్రికకు పాఠకుడయ్యాడు. 1948లో ఆంధ్ర జనత పత్రికతో తన జర్నలిజం వృత్తిని ప్రారంభించాడు. జర్నలిజం డిగ్రీతో ప్రవేశించిన అతికొద్ది మంది జర్నలిస్టులలో వరదాచారి ఒకడు. నాన్ ముల్కీ సంఘటనలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ తరువాత జరిగిన చరిత్రకు ప్రత్యక్ష సాక్షిగా ఉన్న వరదాచారి రాసిన సంపాదక లేఖగా పంపిన 'స్వతంత్ర' అనే రచనను పత్రిక వ్యాసం రూపంలో ప్రచురించింది. అదే ఇతని తొలివ్యాసం. ఆంధ్రభూమి, ఈనాడు పత్రికల్లో జర్నలిస్టుగా పనిచేశాడు. తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య ఉపాధ్యక్షుడిగా ప్రభుత్వంలో తెలుగు భాష వినియోగం కోసం పోరాడాడు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో జర్నలిజం విద్యార్థులకు పాఠాలు బోధించాడు. పాత్రికేయరంగంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నుండి గౌరవ డాక్టరేట్ అందుకున్నాడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్కింగ్ జర్నలిస్టుల యూనియన్ ప్రధాన కార్యదర్శి 1964–1966. తరువాత 1980–1981 అధ్యక్షుడు. అంతకు ముందు ఆంధ్ర భూమి పత్రికకు 4 మార్చి 1961 – 20 నవంబరు 1982 గా పనిచేసారు. ఆ తరువాత 21 నవంబరు 1983 – 26 డిసెంబరు 1988 ఈనాడు అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ పనిచేసారు. ఆంధ్ర జనత 26 జూన్ 1956 – 3 మార్చి 1961వరకు పనిచేశారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 23 డిసెంబర్ 1988 నుంచి జర్నలిజంలో విజిటింగ్ ప్రొఫెసర్. కాని కూర్చిన పేజీలో చదివించే శక్తిని పేర్చిన వీరుడు వరదాచారి.

ఇవి కొన్ని బిరుదులు: 1. పత్రాకర్ శిరోమణి బిరుదు (మొట్టమొదటి హిందీ పత్రిక ఉదంత మార్తాండ్ 150వ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా 1976, నవంబరు 26న కోల్‌కతాలో జరిగిన సర్వ భాష పత్రకర్ సమ్మేళనంలో), 2. దాసరి గోల్డ్ మెడల్ ఉత్తమ ఫిల్మ్ జర్నలిస్ట్ (1986), 3. పత్రికా రచనాచార్య బిరుదు (అక్టోబర్ 24, 1992న షష్టిపూర్తి కార్యక్రమంలో కిన్నెర సంస్థ), 4. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం జర్నలిజంలో ప్రతిభా పురస్కారం (1999), 5. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుండి ఉత్తమ జర్నలిస్ట్‌గా విఆర్ నార్ల జీవన సాఫల్య పురస్కారం 2005, 6 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుండి ఉగాది పురస్కారం (2006), 7 తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం గౌరవ విశ్వవిద్యాలయం (26 ఫిబ్రవరి 2007).

వరదాచారికి జర్నలిస్టుకు వృత్తి పట్ల నిబద్ధత, సత్యనిష్ఠ, సమగ్ర విషయ పరిజ్ఞానం, భాష మీద పట్టు ముఖ్యమైన యోగ్యతలు ఉన్నాయి. అవి పుష్కలంగా ఉన్నాయమని పెద్దలు చెప్పారు. సుదీర్ఘ కాలం పాత్రికేయంలో నిపుణులై పోయారు. పత్రికలలో ఏ విధంగా రచించాలో నేర్పడంలో నేర్పరి. పాఠాలు చెప్పగలరు. బాల్యంలో తండ్రి చెప్పిన, చెప్పించిన చదువు చెప్పగలిగారు. గొప్ప సంస్కారం కలిగిన వాడు. తనకున్న జ్ఞానాన్ని ఇతరులతో పంచుకోనేవారు. ఆయనకు పత్రికారంగంలో రచయితలను తయారు చేసిన గొప్పవాడు వరదాచారి. కష్టాలను గెలిచి, గంటల కాలం పనుల్లో ఉండేవారు. పదవీ వదిలేసిన తరువాత పాఠాలు నేర్పే కార్యభారాన్ని కూడా గొప్పగా నిర్వహించేవారు.

–ఆచార్య మాడభూషి శ్రీధర్

భాష ఏదైనా జర్నలిజంలో జీవిత కాలం పనిచేసి లబ్ధప్రతిష్ఠులైన జర్నలిస్టుల జీవిత చరిత్రలు మరితర రంగాల గొప్ప వ్యక్తుల కొన్ని జీవిత చరిత్రల వలనే ఎంతో విలువైనవి. పాఠకులకు ఆసక్తి కలిగించి, చదివించి, లోకరీతి, జీవిత విలువల అవగాహనను పెంచుతాయి. 'వరదాచారి జ్ఞాపకాలు' ఇలా వచ్చిన ఒక కొత్త గ్రంథం.

మే 14 2017న సోమాజీగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో 'జ్ఞాపకాల వరద' ఆవిష్కరణ దృశ్యం.

ఆదర్శ పాత్రికేయ జీవితం

డా.జి.ఎస్.వరదాచారి దీర్ఘకాలం పత్రికలలో పనిచేయడమే కాదు, జీవితాన్ని జర్నలిజానికి అంకితం చేసిన పత్రికా రచయిత. 20వ శతాబ్ది ఆరవ దశకం నుంచి పత్రికా రంగంలో ఉన్న గొప్ప జర్నలిస్టులలో ఆయన ఒకరు. జర్నలిస్టుల కీర్తి, ఉన్నతి వారు చేసే ఉద్యోగాలను బట్టి మాత్రమే ఉండవు. ఉద్యోగ పదవులు కీర్తి కలిగించవని కాదు. కాని, వాటితో నిమిత్తం లేకుండా జర్నలిస్టుకు అతడి రచనలు కీర్తి కలిగిస్తాయి. జర్నలిజం రాజకీయాల వంటి రంగం కాదు. పత్రికా రచయితల ప్రతిభను ఎవరూ అడ్డుకోలేరు. సమర్థుడు ఏ పత్రికలో అయినా రాణిస్తాడు. పాఠకుల ఆదరాన్నీ, సాటి పత్రికా రచయితల నుంచి గౌరవాన్నీ పొందుతాడు. వరదాచారి కీర్తి అతడు పని చేసిన ఏ ఒక పత్రికకో పరిమితమై లేదు. ఎక్కడ తెలుగు భాష ఉంటే అక్కడెల్లా ఆయనకు జర్నలిస్టుగా గుర్తింపు ఉంది. ఆ విధంగా వరదాచారి తెలుగునాట సుప్రసిద్ధ జర్నలిస్టులలో ఒకరు. ఎనభై నాలుగు సంవత్సరాల పరిణత వయస్సులో ఆయన స్వీయ చరిత్ర రాశారు. 'జ్ఞాపకాలు' అని పేరు పెట్టారు. పేరు ఏమి పెట్టితేనేమి అది ఆత్మకథే. తెలుగువారిలో గొప్ప జర్నలిస్టులు గణనీయంగా ఉన్నా స్వీయ చరిత్రలు రాసిన వారు తక్కువే. అందులోనూ ఇంగ్లీషు జర్నలిజంలో రాణించిన జర్నలిస్టుల స్వీయచరిత్రలే ఎక్కువ. ఇంగ్లీషులో రాశారు కనుక జాతీయ స్థాయిలో అవి ప్రాచుర్యం పొందాయి. వరదాచారి ఆత్మకథ తెలుగులో స్వీయ చరిత్ర సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేస్తున్నది.

వరదాచారి తన రచన ప్రారంభిస్తూనే తనది 'అతి సామాన్యమైన జీవితం, గొప్పగా చెప్పుకోడానికి ఏమీ లేదు' అని రాశారు. అది ఆయన వినయం. తన బాల్యం నుంచి వృద్ధాప్యం వరకు ఆయన జీవితంలో కొత్త తరాలు తెలుసుకోవలసిన, ముఖ్యంగా జర్నలిస్టులకు ఉపయోగపడే విశేషాలు చాలా ఉన్నాయి. పత్రికా రచనలోనేగాక ఆయన జీవితానికి ఒక విశిష్టతను కలిగించే కొన్ని ఘట్టాలు, సాధించిన విజయాలు ఉన్నాయి. వాటిని ఆయన గ్రంథం సంక్షిప్తంగా తెలియజేస్తున్నది.

వరదాచారి పుస్తకం ప్రథమాధ్యాయాలలో తన చిన్ననాటి ముచ్చట్లు, వివాహం మొదలైన విశేషాలు రాశారు. వాటిని 'అంతేకదా' అనుకోడానికి వీలులేదు. అలనాటి సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక పరిస్థితులను గురించి ఆయన చిత్రించినంత నిజాయితీగా సమకాలీన జీవిత చరిత్రలలో, నాకు తెలిసినంతవరకు, మరెవరూ రాయలేదు. కుటుంబ జీవితంలోను ఇతరులు తెలుసుకొని నేర్చుకొనవలసిన విశేషాలు ఉన్నాయి. తల్లిదండ్రులు, అన్నదమ్ములు, కుటుంబంలో ఇతరులపట్ల వ్యక్తికి ఉండే బాధ్యతలను అవి తెలియజేస్తాయి. ఆదాయం తక్కువైనా ఉన్నంతలో తృప్తిగా జీవితం గడపటం, నలుగురి చేత మంచి అనిపించుకోవటం ఆయన జీవితంలో చూడవలసిన ముఖ్య పార్శ్వం. వరదాచారి 22 సంవత్సరాలు ఆంధ్రభూమికి సేవలు అందించటం ఆయన జీవితంలో ఒక గొప్ప అధ్యాయం. న్యూస్ ఎడిటర్‌గానే ఉద్యోగం చేస్తేనేమి, చాలాకాలం 'ఆయనే ఆంధ్రభూమి, ఆంధ్రభూమే ఆయన' అనే పేరు ఉండేది. అక్కడే ఆయన ఎడిటరై ఉండవలసింది, కాలేదు. యాజమాన్యాలు ఎడిటర్లను నియమించేటప్పుడు అనేక కోణాల నుంచి పరిశీలన చేస్తాయి. ఎడిటరు కానందువల్ల ఆయనకు అక్కడ అంతకంటె తక్కువ గౌరవం ఎప్పుడూ కలగలేదు. ఇతర పత్రికా సంపాదకులకు వచ్చి, ఆయనకు రాని గొప్ప అవార్డులు ఏమీ లేవు.

జర్నలిస్టుకు వృత్తి పట్ల నిబద్ధత, సత్యనిష్ఠ, సమగ్ర విషయ పరిజ్ఞానం, భాష మీద పట్టు ముఖ్యమైన యోగ్యతలు. అవి వరదాచారికి పుష్కలంగా ఉన్నాయి. సాధన వాటిని శిఖర స్థాయికి చేర్చింది. ఆయన జీవితారంభంలోనే ఎంచుకొన్న మార్గం జర్నలిజం. అదే ఆయన జీవితమైంది. ఏ సంస్థలో ఎలా పని చేసినదీ, ఏమి అనుభవాలైనవీ ఆయన రాశారు. ఇవిగాక ఆయన ప్రత్యేకతలు కొన్నింటిని 'జ్ఞాపకాలు' గ్రంథం తెలియజేస్తున్నది.

> "జ్ఞాపకాల వరద'లో కుటుంబ జీవితంలోను ఇతరులు తెలుసుకొని నేర్చుకొనవలసిన విశేషాలు ఉన్నాయి. తల్లిదండ్రులు, అన్నదమ్ములు, కుటుంబంలో ఇతరులపట్ల వ్యక్తికి ఉండే బాధ్యతలను అవి తెలియజేస్తాయి. ఆదాయం తక్కువైనా ఉన్నంతలో తృప్తిగా జీవితం గడపటం, నలుగురి చేత మంచి అనిపించుకోవటం ఆయన జీవితంలో చూడవలసిన ముఖ్య పార్శ్వం"

వరదాచారి ఏ పత్రికలో పని చేసినా యాజమాన్యాల నుంచి కంటె సాటి ఉద్యోగస్తుల నుంచి, ముఖ్యంగా సంపాదక విభాగం సిబ్బంది నుండి ఎక్కువ గౌరవాన్ని, అభిమానాన్ని పొందారు. కారణం ఏమిటంటే ఆయన తన సహచరులను ప్రేమగా చూసేవారు. వారి శ్రేయస్సు చూడటం ఆయనకు 'సహజ ధర్మం'గా తోచేది. జర్నలిస్టుగా ఆయన రాసుకొన్న అనుభవాలను చదివితే ఎవరికైనా అదే అనిపిస్తుంది. సహచరులకు సాయపడటం ఆయన జీవిత ప్రత్యేకతలలో ఒకటి.

బాల్యంలో తండ్రి చెప్పిన, చెప్పించిన చదువు ఆయనలో గొప్ప సంస్కారాన్ని కలిగించింది. తనకున్న జ్ఞానాన్ని ఇతరులతో పంచుకోవటం కూడా ఆయనకు సహజ విధానమే అనిపిస్తుంది. ఎవరికైనా ఏదైనా తెలియనిది చెప్పటంలో ఆయనకు గొప్ప సంతృప్తి ఉంది. అది అధ్యాపక లక్షణం. మరి, ఆయన ఉపాధ్యాయ వృత్తిని ఎందుకు ఎంచుకోలేదు? ఆయనే తన గ్రంథంలో ఇలా చెప్పారు. 'ఉపాధ్యాయ వృత్తి, పత్రికా రచనా వ్యాసం – రెండూ సమాజాన్ని సర్వశ్రేయో మార్గం దిశగా నడుపుతాయని నమ్మకం. రెంటిలో జర్నలిజానికే కొంత పైచేయి. కనుక జర్నలిజం వైపే మొగ్గాను.' పత్రికలలో పని చేయటం మానేసిన తరువాత ఆయన శ్రీపొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం జర్నలిజం విభాగంలో విజిటింగ్ ప్రొఫెసర్‌గా పని చేశారు. విధి ఆయన సహజ అధ్యాపక లక్షణాన్ని ఆ పదవికి చేర్చింది.

వరదాచారి ప్రత్యేక యోగ్యతలలో మరొకటి ఆయన తెలుగు భాషాభిమానం, భాషాభినివేశం. చిన్నప్పటి నుంచి తెలుగంటే ఇష్టం. ఆయన కావాలనుకొంటే ఇంగ్లీషు జర్నలిజంలోకి వెళ్లి ఉండవచ్చు. కాని తెలుగునే ఎంచుకున్నారు. 'వరదాచారి జ్ఞాపకాలు' పుస్తకం చదివితే ఆయన భాషాభిమానం తెలుస్తుంది. అందుకే అది ఇటీవల వచ్చిన చాలా మంచి తెలుగు రచనలలో ఒకటి అనిపించుకొంటుంది. ఎంతోమంది విని ఉండని చక్కని తెలుగు పదాలు ఈ గ్రంథంలో కనిపిస్తాయి. 'తంతె' (మెట్టు), 'తనియ' 'మణియారీ' 'దిలాసా' లాంటి అందమైన పదాలు గ్రంథంలో వాక్యాల సౌరభాన్ని పెంచాయి. తన సహచరులకు చెప్పినట్లే ఈ పుస్తకంలోనూ కొన్ని పదాలను ఆయన పాఠాలుగా చెప్పటం మరొక విశేషం.

నిజాన్ని నిర్భయంగా చెప్పటం జర్నలిజంలో ఒక మౌలిక సూత్రం. వరదాచారి ఈ గ్రంథ రచనలోనూ అది పాటించారు. ఎవరికి కోపం వస్తుందో అని సంకోచించకుండా ఆయన ఒకప్పుడు తెలంగాణలో జరిగిన రజాకార్ల దుష్కృత్యాలను తెలియజేశారు. ఎవరైనా తప్పుచేస్తే, రాస్తే మర్యాదకు భంగం రాకుండా సరిచేయటం కూడా ఆయన పద్ధతులలో ఒకటి. ఉద్యోగం కోసం ఇంటర్వ్యూకు వెళ్లినపుడు తనను ప్రశ్నలు వేసిన పెద్దలలో ఒకరిని తప్పు పట్టడానికి వెనుకాడలేదు. 'ఉద్యోగం ఎలాగూ రాదని తెలుసు కనుక అంత నిర్మొహమాటంగా మాట్లాడాననుకొంటున్నారు కదూ? సరికాదు. ఎవరు తప్పు చేసినా దాన్ని మర్యాద తప్పకుండా సరిదిద్దటం నా స్వభావం. ఉద్యోగంపై ఆశ ఉన్నా అలాగే చేసేవాణ్ణి' అన్నారాయన. వరదాచారి రాసిన ఒక పుస్తకం పేరే 'దిద్దుబాటు'.

డాక్టర్ వరదాచారి వైయక్తిక జీవితమూ, పాత్రికేయ జీవితమూ రెండూ ఆదర్శప్రాయంగానే గడిచాయి. స్వభావరీత్యా సాటి ఉద్యోగులకు సహాయం చేయటం మొదటి నుంచీ ఉన్నది కనుక ఆయనకు ఆంధ్రప్రదేశ్ యూనియన్ ఆఫ్ వర్కింగ్ జర్నలిస్ట్స్ సంస్థతో దాదాపు దాని ఆరంభం నుంచి సంబంధాలు ఉండేవి. కొన్నాళ్లకు ఆయన దానికి అధ్యక్షుడైనాడు. కష్టాల్లో ఉన్న వర్కింగ్ జర్నలిస్టులకు యూనియన్ అండగా ఉండేది. అలాగే ఆయనే స్థాపించిన ఫిలిం క్రిటిక్స్ అసోసియేషన్ కూడా మంచి పేరు సంపాదించుకొన్నది.

జీవితంలో ఆయనకు ఇలా ఎన్నో ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి, ఆయన స్వయంగా రాసుకొన్న 'జ్ఞాపకాలు' అన్నింటిని కాకపోయినా కొన్నింటిని పాఠకుల ముందు ఆవిష్కరిస్తున్నది. ఈ గ్రంథంలో మరొక ప్రత్యేకత ప్రత్యక్షంగా గానీ, పరోక్షంగా కానీ ఆయన ఎవరి మీద నిందలు వేయలేదు. విమర్శలు చేయలేదు. నిర్మాణాత్మక సూచనలూ, గుణాత్మక వ్యాఖ్యలే కనిపిస్తాయి. కొత్త తరం పత్రికా రచయితలు చదివి తీరవలసిన ఒక అగ్రశ్రేణి పత్రికా రచయిత జీవిత చరిత్ర ఇది.

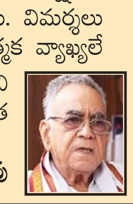

–పొత్తూరి వెంకటేశ్వరరావు

పత్రికాలోకానికి పితామహుడు జీఎస్ వరదాచారి

గోవర్ధనం సుందర వరదాచారి పత్రికారంగంలో పితామహుడిలాంటివారు. మా కంటే ముందు తరం వారిది. వరదాచారి మొదటి సంపాదకుడు అయిన కూచిమంచి సత్యసుబ్రహ్మణ్యం నాకూ తొలి సంపాదకులే. వరదాచారి గురించి అభినందన పూర్వకంగా సుబ్రహ్మణ్యం చెప్పేవారు. మంచి జర్నలిస్టు, భాషపైన పట్టున్నవాడు, విషయపరిజ్ఞానం సంపూర్ణంగా ఉన్నవాడు అని.

సత్యసుబ్రహ్మణ్యం 'ఆంధ్రజనత' దినపత్రికకు సంపాదకుడుగా ఉన్న రోజుల్లోనే వరదాచారి ఆ పత్రికలో ఉపసంపాదకుడుగా 1956లో చేరి తన పాత్రికేయ జీవితానికి శ్రీకారం చుట్టారు. ఆయన తర్వాత అజంతా, పొత్తూరి వెంకటేశ్వరరావు, బుద్ధవరపు విశ్వేశ్వరరావు, తదితరులు చేరారు. అక్కడ అయిదేళ్ళు పని చేసిన తర్వాత 'ఆంధ్రభూమి'లో చేరారు. రెండు దశాబ్దాలపాటు న్యూస్ ఎడిటర్ గా ఉన్నారు. న్యూస్ ఎడిటర్ అని పేరే కానీ మొత్తం పత్రిక నిర్మాణం యావత్తూ ఆయనే చూసుకునేవారు. సంపాదకులు గోరాశాస్త్రికి ఇంగ్లీషులోనూ, తెలుగులోనూ సంపాదకీయాలు రాయడంతో సరిపోయేది. ఆ తర్వాత 'ఈనాడు'లో అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ గా చేరారు. అయిదేళ్ళ తర్వాత 1988లో పత్రికారంగంలో ప్రత్యక్ష సేవకు విరామం ప్రకటించి జర్నలిజం అధ్యాపకుడుగా కొత్త అవతారం ఎత్తారు. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగువిశ్వవిద్యాలయంలో జర్నలిజం విభాగాన్ని ప్రారంభించే బాధ్యతను ఘనంగా నిర్వర్తించారు. దాదాపు రెండు దశాబ్దాలుగా జర్నలిజం బోధించి ఉద్యోగవిరమణ చేశారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆయన సేవలను గుర్తించి గౌరవ డాక్టరేట్ తో సత్కరించింది. 2010లో హెచ్ఎంటీవీలో తొలి తీర్పరి (అంబుడ్స్ మన్) గా చేరారు. 2014 వరకూ, నేను ఆ చానల్ కు చీఫ్ ఎడిటర్ గా ఉన్నంతవరకూ, ఆ పదవిలో ఉన్నారు. తర్వాత వయోధిక పాత్రికేయ సంఘం బాధ్యతలు నిర్వహించారు.

'ఆంధ్రభూమి'లో న్యూస్ ఎడిటర్ గా పని చేస్తూనే సినిమా రంగం అధ్యయనం చేసేవారు. సినిమా సమీక్షలు చేసేవారు. సినిమా క్రిటిక్స్ అసోసియేషన్ కు ఉపాధ్యక్షుడుగా చాలాకాలం పని చేశారు. హైదరాబాద్ ప్రెస్ క్లబ్ వ్యవస్థాపక సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఖైరతాబాద్ లో ప్రెస్ క్లబ్ భవన నిర్మాణానికి దోహదం చేసిన జర్నలిస్టులలో వరదాచారి ఒకరు. ఆంధ్రప్రదేశ్ యూనియన్ ఆఫ్ వర్కింగ్ జర్నలిస్టు అధ్యక్షుడుగా పని చేశారు. జర్నలిస్టుల ఉద్యమంలో చురుకుగా ఉండేవారు.

ప్రెస్అకాడెమీ వారు నిర్వహించే శిక్షణాతరగతులలో 'ప్రెస్ లా' వరదాచారి, రాఘవాచారి చెప్పేవారు. సారస్వత సభలలో అనర్గళంగా మాట్లాడేవారు. తెలుగుభాషపైన మమకారం, అధికారం ఉన్న పాత్రికేయుడు. తాను పని చేసే పత్రికల లోనూ, ఇతర తెలుగు దినపత్రికలలోనూ వస్తున్న భాషాదోషాలను ఎంచి యువజర్నలిస్టులను మంద లిస్తున్నట్టుగా 'ఇలాగేనా రాయడం?' అంటూ ఒక పుస్తకం రాశారు. పొరబాట్లను ఎలా దిద్దుకోవాలో చెబుతూ 'దిద్దుబాటు' అనే ఉపయుక్తమైన గ్రంథం రచించారు. 'మన పాత్రికేయ వెలుగులు' అనే పేరుతో వరిష్ఠ పాత్రికేయుల గురించి పుస్తరం రాశారు. ఆత్మకథ రాశారు. పత్రికలలోనే కాకుండా ఎలక్ట్రానిక్ మీడియంలో కూడా తప్పొప్పులు దిద్దేబాధ్యత తీసుకున్నారు.

నిజామాబాద్ జిల్లా ఆర్మూర్ లో 15 అక్టోబర్ 1932లో జన్మించిన వరదాచారి ఉస్మానియాలో చదివారు. ఎంఏ చదివి, ఎల్ఎల్ బీ చేశారు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం జర్నలిజం డిపార్ట్ మెంట్ ప్రారంభ దశలో జర్నలిజం డిప్లొమా చేశారు. ఆయన జర్నలిజం చదివినప్పుడు గోవిందరాజులు అని హెడ్ ఆఫ్ ది డిపార్ట్ మెంట్ ఉండేవారు. అప్పుడు డిప్లొమానే ఉంది. ఆ తర్వాత మేము చదువుకున్న 1973 నాటికి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీ వచ్చింది. బషీరుద్దీన్ శాఖాధిపతిగా వచ్చారు. ఆ తర్వాత ఎంఏ వచ్చింది. ఇప్పుడు పిహెచ్ డిలు కూడా చేస్తున్నారు.

నేను హెచ్ఎంటీవీలో పని చేసే రోజుల్లో ఆయన ఇంటికి వెళ్ళి అంబుడ్స్ మన్ గా పని చేయాలని అభ్యర్థించాను. ఆయన అంగీకరించారు. అంబుడ్స్ మన్ అని ఇంగ్లీషు మాటతో పిలిస్తే బాగుండదని ఇద్దరం చర్చించుకొని 'తీర్పరి' అని పేరుపెట్టాం. ప్రతివారం ఒక రోజు సాయంత్రం స్టుడియోలో నేనూ, 'తీర్పరి' వరదాచారి కూర్చొనేవారం. ఆ వారంలో చానల్ లో జరిగిన తప్పులను ఎత్తి చూపడం, వీక్షకులు రాసిన లేఖలకు సమాధానాలు చెప్పడం, అప్పుడు అమలు లో ఉన్న ధోరణుల గురించి మాట్లాడటం, కొత్త కోణాలు ఆవిష్కరించేందుకు ప్రయత్నించడం చేసేవాళ్ళం. టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా, ద హిందూ మినహా అంబుడ్స్ మన్ వ్యవస్థను ఎవ్వరూ పెట్టలేదు. తెలుగులోనే కాదు భారత ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలోనే తొలి అంబుడ్స్ మన్ వరదాచారి.

డిసెంబర్ 12 2013న త్యాగరాయ గానసభలో విశ్వసాహితీ ఆధ్వర్యంలో "తెలుగు జాతి భవిష్యత్తు?" సరస్సులో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న సీనియర్ పాత్రికేయులు డా॥జి.యస్. వరదాచారిని సభాధ్యక్షుడు బైస దేవదాసు సన్మానిస్తున్న దృశ్యం. వేదికపై పోతుకూచి సాంబశివరావు, డా॥ కళావేంకట దీక్షితులు, డా॥ కేతవరపు రాజ్యశ్రీ.

ఆరడుగుల పైచిలుకు ఎత్తు, మంచి దేహదారుఢ్యం, కంచు కంఠం, సుబోధకంగా వివరిస్తూ అద్భుతంగా ఉపన్యాసాలు ఇవ్వగల నేర్పు, చక్కటి, చిక్కటి తెలుగు వచనం, నిష్పాక్షికమైన సినిమా సమీక్షలు రాయడంలో నిష్ణాతుడు వరదాచారి. నైతికంగానే కాకుండా భౌతికంగా కూడా తొంభై ఏళ్ళు వచ్చినప్పటికీ ఏ మాత్రం వంగకుండా నిటారుగా నిలబడేవారు. ఆచార్యులుగా వందలమంది జర్నలిస్టులను తయారు చేశారు. తెలుగు జర్నలిజానికి ఎనలేని సేవచేశారు. ముక్కుసూటిగా మాట్లాడే తత్త్వం. ఒకరిని ఆశ్రయించడం, కార్యం సాధించడం, పైరవీలు చేయడం, రాజకీయనాయకుల చుట్టూ తిరగడం వంటి అవలక్షణాలు బొత్తిగా లేని స్వచ్ఛమైన, పరిశుభ్రమైన మనిషి. ఎన్నో పదవులకు ఆయన అర్హుడే అయినప్పటికీ ఏ పదవీ రాకపోవడం విశేషం. లౌక్యం తెలియకపోలేదు కానీ దాన్నిపదవులు సాధించేందుకు ప్రయోగించడం ఆయనకు బొత్తిగా ఇష్టం ఉండేది కాదు. ఇద్దరు కుమారులూ, ఇద్దరు కుమార్తెలూ చదువుకొని పైకి వచ్చారు. కుమారులు హైదరాబాద్ లోనే ఉంటున్నారు. కుమార్తెలు ఇద్దరూ అమెరికాలో ఉంటున్నారు. అందరూ తమ జీవితాలలో ఎదుగుతున్నారు. జూబ్లీహిల్స్ లో మొదటి జర్నలిస్టు కాలనీలో ఇల్లు కట్టుకున్నారు. దుర్వ్యసనాలకు దూరంగా, అధ్యయనానికి దగ్గరగా, రచనావ్యాసంగంలో మమేకం అవుతూ, అధ్యాపకుడుగా రాణిస్తూ, సంతృప్తి చెందుతూ, విద్యార్థులను ప్రేమిస్తూ, వారిని భావిపాత్రికేయులుగా తయారు చేస్తూ హుందాగా, దర్జాగా, రాజీపడకుండా, ఎవరికీ తలవంచకుండా బతికారు. ఆయనది నిండు జీవితం.

–కె రామచంద్రమూర్తి

సాహితీ కెరటాలు

E-mail : netinijam93@gmail.com
website: www.netinijam.com

2 హైదరాబాద్ | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | గురువారం 10-11-2022

బుద్ధ పర్వాలు

జాతియోద్యమ
పత్రికలు ఆనాడు
వ్యాపార జాతి
పుత్రికలు ఈనాడు.

ఎంకా! తొడమీద
అగ్గి వడ్డది తీయ్యిర
ముందు నా కాలు
ముల్లు పీకు దొరా!

ఆయిటి పూని
చినుకు పడిందా!
అప్పుడు చూడు
మన్ను కమ్మని వాసన!

భూమి తల్లిని
ముక్కలు ముక్కలుగా కోసి
అమ్ముకొనుడే
రియల్ ఎస్టేట్.

మానవ సంబంధాలపై
కీలకోపన్యాసం
ఇంట్ల
పిల్లికి బిచ్చం పెట్టడు.

– అన్నవరం దేవేందర్
9440763479

ఘంటారావం

ఎవరి లోకం
వారిదే
ఎవరి శోకం
వారిదే.

మోసం చేసి
మీసం మెలేయకు
మహా సంగ్రామానికి మూలం
మాయా జూదమని మరువకు.

ఆందోళనకు మూలం
అధైర్యం
అనర్థానికి మూలం
అపార్థం.

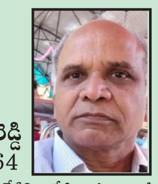

–గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

ఆమె...!

పూవులో పూసిన పుప్పొడి
చినుకులో తడిసిన చిత్తడి
పలుకులో పల్లవించిన సవ్వడి
అందంలో అరవిరిసిన సింగిడి
ఆమె.... వెన్నెల పసిడి.

అవనిలో పూసిన మందారం
నడకలో నాట్యమయూరం
నవ్వులో విరిసిన వయ్యారం
చూపులో మెరిసిన సింగారం
ఆమె....తనువంతా బంగారం.

కళ్ళల్లో మెరిసే ప్రేమకిరణం
కలల్లో కురిసే సుమగంధం
అక్షరాల్లో ఎగిసే కెరటం
ఆశల్లో ముంచేసే మధుపం
ఆమె.... రాయని కావ్యం.

కవితల్లో కమ్మని కల్పన
ఊహల్లో చక్కని వర్ణన
జ్ఞాపకాల్లో చిక్కని భావన
చూపుల్లో ఏకాంత చింతన
ఆమె.... ప్రేమాలాపన.

మాట మధురాతిమధురం
పలుకు సుమనోహర గీతం
చూపు నయన మనోహరం
చెక్కిలి మనోరంజనం
ఆమె.... స్నేహపరిమళం

– డా. భీంపల్లి శ్రీకాంత్
9032844017

ఇక వెలుగులు ఖాయం

ఆశ నిరాశల మధ్య
సరికొత్త నిర్వచనం
జనం జెండాగా మారటం.

ఇప్పుడు జనం
జెండాగా ఎగురుతున్నారు
సంక్షోభం ముంచుకొచ్చిన సమయాన
సాగరం ఎగిరి ఎగిరి పడుతుంది
సాగరానికి ఎప్పటికీ ఓటమి లేదు
ఒడ్డున కొట్టుకున్నా
మళ్లీ లేచి ఎగురుతుంది.

కెరటం జన హృదయం ఒకటే
సాగరం ఎప్పుడూ
ప్రశాంతంగా కనిపించినా
ఆగ్రహం సూర్యోదయం అయినప్పుడు
చీకట్లు పారిపోక తప్పదు.

ఎంతకాలం చీకట్లో ఉంటాం చెప్పు
అమావాస్యలు ఎన్నో అనుభవించాం
జనం తమ కన్నుల మీద
జీవితమంతా చీకటి మోశారు
ఇప్పుడు
జనం కనురెప్పలు జెండాలయ్యాయి
ఇక
వెలుగులు ఖాయం

–సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

సహాయం చేస్తే తిరిగి వస్తుంది (కథ)

పూర్వం ఒక వ్యాపారి దగ్గర ఒక గుర్రం ఉండేది. అతని వ్యాపారానికి కావలసిన సరుకులు పొరుగూరికి వెళ్లి తెచ్చుకునేవాడు. గుర్రం వీపు మీద తక్కువ బరువులు వేసేవాడు. అదే గాడిద వీపు మీద మాత్రం చాలా ఎక్కువ బరువులు వేసేవాడు. పాపం గాడిద మారు మాట్లాడకుండా ఎంత బరువైనా మోసేది బాగా అలసిపోయేది. గుర్రం వీపు మీద తక్కువ బరువు ఉండటం మూలంగా చకచకా నడుచుకుంటూ వెళ్ళేది మరియు చాలా ఉత్సాహంగా ఉండేది.

ఒక రోజు గాడిదకు జ్వరం వచ్చింది నీరసంగా ఉన్నది కళ్లు తిరుగుతున్నాయి. అప్పుడు గుర్రాన్ని ఇలా అడిగింది – " ప్రియనేస్తమా, ఈ రోజు నా ఆరోగ్యం బాగాలేదు. దయచేసి ఈ రోజు నా బరువులు నీవు మోసుకోస్తావా ".

'గాడిదకు సహాయం చేస్తే నాకేమొస్తుంది. నాకైతే యజమాని తక్కువ బరువులే ఇస్తున్నాడు. నేను హాయిగా ఉన్నాను గాడిద సంగతి నాకెందుకు' అని మనసులో ఆలోచించుకుంది గుర్రం. సారీ, గాడిదా! యజమాని నీకిచ్చిన బరువును నువ్వే మోయాలి. నేను సహాయం చెయ్యలేను' అన్నది గుర్రం నిర్మొహమాటంగా.

గాడిద నిస్సహాయంగా నడుస్తూనే ఉన్నది. దానికి ఆయాసం వచ్చింది. అయినా గుర్రం పట్టించుకోలేదు. అలాగే ఇంకో రెండు మైళ్ళ దూరం నడిచింది.

అకస్మాత్తుగా గాడిద కింద పడిపోయి ప్రాణాలు విడిచింది.

అప్పుడు వ్యాపారి గాడిద మీదున్న బరువులన్నీ తీసి గుర్రం మీద వేశాడు. గుర్రం గుండె గుభేలు మంది. అంతే కాక చచ్చిపోయిన గాడిద శరీరాన్ని కూడా గుర్రం వీపుకే కట్టాడు. గుర్రం నడుం విరిగి పోయినట్లుగా అనిపించింది.

గుర్రం బరువులు మోయలెక ఏడ్చింది. ఇందాక గాడిదకు సహాయం చేసి ఉంటే బావుండే దనుకున్నది. ఇక ప్రతిరోజూ గాడిద పని కూడా తనే చేయాలి. ఎంత తప్పు చేశాను అని బాధ పడింది. నా స్వార్థం నాకు నష్టం కలుగజేసింది అని గుర్రం వగచింది.

నీతి:– ఎవరికైనా సహాయం అవసరమైనపుడు స్వార్థాన్ని వీడి సహాయం చేయండి. పరులకు చేసిన సాయం మీకూ ఉపయోగపడుతుంది.

–డా॥కందేపి రాణీప్రసాద్
98661 60378

ఒక జీవిత కాలపు సమాచార దర్శిని

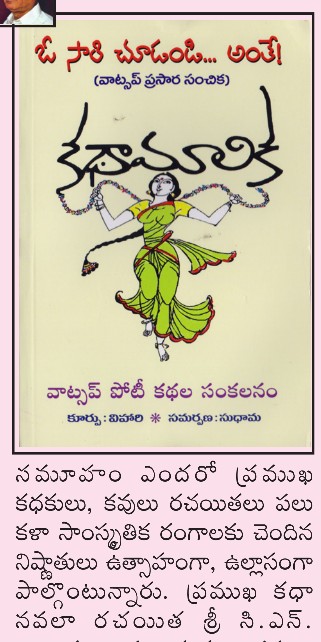

కరోనా కష్టకాలంలో ప్రపంచం యావత్తూ వణికి పోయింది. వేగంగా వ్యాపించటం, నివారిణోపాయం అప్పటికి ఇంకా కనుగొనబడక పోవటం, కార్యకలాపాలు యావత్తు స్తంభించటం వల్ల విశ్వవ్యాప్తంగా జనం భయభ్రాంతులకు లోనయ్యింది. ఇటువంటి విపత్కర పరిస్థితుల్లో అంతర్జాలం (internet) పోషించిన పాత్రను ఎన్నినోళ్ళ కొనియాడినా తక్కువే అనిపిస్తుంది. బయటకు కదలలేని ప్రజానీకాన్ని ఉల్లాసవర చగల వ్యాపకం అంతర్జాలంలోని వాట్సప్‌లు ముఖ పుస్తకాలు కలిగించాయి.

కరోనా సెకండ్‌వేవ్ రోజుల్లో 2021 మార్చి నెలలో సాహితీవేత్త సుధామగారి మానస పుత్రిక తెలుగు ప్రపంచానికి 'ఒకసారి చూడండి.. అంతే!" వాట్సప్ గ్రూప్‌గా పరిచయం అయింది. కరోనా అన్నపదమే కనబడని, వినబడని నిబద్ధతతో, కథలు, కవితలు, పాటలు, కార్టూన్లు, రేడియో నాటికలు– ఒక్కటనేమిటి– వినోద ప్రపంచాన్నంతా సభ్యులకు పంచింది. సామాజిక మాధ్యమాల్లోనే ఈ వినూత్న ప్రయోగానికి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెలుగు ప్రజలందరి నుండి అనూహ్యమైన స్పందన లభించింది. ఒక రేడియో ఒక పత్రిక, ఒక దూరదర్శన్‌గా దృశ్య, శ్రవణ, పఠన ప్రసార సంచికగా సుమారు రెండువేల మంది సభ్యుల ఆదరణకు నోచుకుంది. ఈ సమూహం ఎందరో ప్రముఖ కథకులు, కవులు రచయితలు పలు కళా సాంస్కృతిక రంగాలకు చెందిన నిష్ణాతులు ఉత్సాహంగా, ఉల్లాసంగా పాల్గొంటున్నారు. ప్రముఖ కథా నవలా రచయిత శ్రీ సి.ఎన్. నారాయణ, ప్రఖ్యాత కథా, నవలా, సినీ రచయిత శ్రీ మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి, సినీ సమీక్షకులు శ్రీ వేదుల ఎస్.ఎస్. మూర్తి, రేడియోవార్తల బాల భాస్కర్, శ్రీమతి వంజారి రోహిణి శ్రీ రాధాయి, ప్రహేళిక సృష్టికర్త శ్రీ కె.వి.ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యం ప్రభుతులు హార్దికంగా,ఆర్థికంగా సహకరించేందుకు రావటం శ్రీ సుధామగారి బుద్ధికుశలతకు, ముందు చూపుకు నిపుణతకు నిదర్శనం.

మొదట్లో రోజు వారీగా సాగినా మొదటి, మూడు గురువారాలకు ప్రస్తుతం పరిమితమై, గుడ్ మార్నింగ్ గుడ్‌నైట్‌లాంటి విసుగు పుట్టించే సందేశాలకు ఏమాత్రమూ తావివ్వక, అనుక్షణం అంగుళం, అంగుళం శ్రీ సుధామగారి పర్యవేక్షణలో రసిక జనరంజకంగా సాగుతున్న ఈ గ్రూపులో కొందరు సభ్యుల సూచనతో దసరా 2022 ప్రసార సంచికలో కథలు, కవితల పోటీ నిర్వహించింది. పాల్గొన్నవారికి ఉత్సాహం కలిగించేందుకు బహుమతులు కూడా ప్రకటించబడ్డాయి. 60కి పైగా కథలు 10కిపైగా కవితలు పంపి 'ఓసారి చూడండి.. అంతే!" సభ్యులు తమ ఉత్సాహాన్ని కనబరిచారు.

పోటీకి వచ్చిన కథలను ప్రముఖ కవి, కథకులు మరియు సాహితీవేత్త శ్రీ విహారి (జె.యస్.మూర్తి) గారు పరిశీలించారు. బహుమతి పొందిన 5 కథలు కాకుండా మరో 25 కథలకు ఎంపికచేసి ప్రస్తుత కథా సంకలనం "కథా మాలిక' అన్న పేరుతో తెలుగు పాఠకులకు అందిస్తోన్న అపురూప దసరా–దీపావళి–2020 కానుక ఇది. బాపూ బొమ్మను తలపించేలా అందమైన అట్ట, సమర్పించిన సుధామగారి తొలిమాట, ఏర్చికూర్చిన విహారిగారి 'సమీకరణ' వ్యాసం సంకలనానికి అదనపు ఆకర్షణ.

శ్రీ విహారిగారు వివరించినట్లు ఈ కథల్లో వస్తు వైవిధ్యం, గుణ విశేషం, వర్తమాన సమాజానుశీలన ఉన్నాయి. ఇంతే కాదు, కథల్లో మానవ జీవితాలు ధ్వనిస్తాయి. ఒకటీ ఆరాకథలు తప్పించి జీవితం అంత నిడివితో కాకుండా జీవిత శకలాలు గోచరమవుతాయి.

ఏ నిబంధనలు నియమాల గిరిగీతల నడుమ నడవకుండా స్వేచ్ఛగా సాగిన కథల్లో భార్యాభర్తల మధ్యపైకి కనబర్చని ప్రేమ అనురాగం ఉంది. దాంపత్య జీవితంలో అదనపు ఆనందం పిల్లలు కలిగిస్తారని ప్రథమ బహుమతి పొందిన **'మౌనం పరిమళించిన వేళ'** కథ చెబుతుంది. అంతర్లీనంగా ప్రవహించే హాస్యం ఈ కథకు అదనపు ఆకర్షణ.

భారతీయ సంస్కృతిని దేశ దేశాలా చాటండి. జన్మకు మూలమైన దేశాన్ని మరువకండి.. మాతృదేశ ఘనతకు మీ విద్యను పరపతిని పంచి ఇచ్చి దేశభక్తిని మరింత పెంపొందించండి అన్న ఉదాత్త సందేశం రెండవ బహుమతి పొందిన **'చదువుల పండుగ'** వివరిస్తుంది.

బ్రతికి ఉన్నప్పుడే కాదు, చనిపోయిన తర్వాత కూడా సమాజానికి ఉపయోగకరమైన పనులతో జీవితాన్ని ధన్యం చేసుకోవాలని ప్రగాఢంగా విశ్వసించే ప్రసాద్ బ్రతికి ఉన్నపుడు అవయవ దానాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంటాడు. చనిపోయిన వారి బంధువులు మొదట ఈసడించుకున్నా, వారికి బోధపరిచి అవయవదానం చేపిస్తుంటాడు.

కరోనా కాటుకు బలియై చివరకు ప్రసాద్ భౌతిక దేహం ఎవరికీ ఉపయోగపడకుండా ఖననం అవుతుంది. ఎవరు ఎక్కడ కలుస్తారో.. ఎలా విడిపోతారో.. ఎవరికీ తెలియదు. 'తీరని కోరిక'లా మిగిలిపోయిన ప్రసాద్ జీవితంలో విధి ఆడిన వింత నాటకం చదువుతోంటే పాఠకుడు కూడా కన్నీరు మున్నీరవుతాడు. వంట గ్యాసు. కరెంటు, నీళ్ళులాంటివి. జాతీయ సంపద. ఈ సంపదను వాడినందుకు ఏదో నామ మాత్రపు రుసుము కట్టినంత మాత్రాన్నే సరిపోదు. పొదుపుగా వాడుకోవాలి. దుబారా చేయ వద్దు అన్న గొప్ప సందేశాన్ని ఇస్తుంది. 'జాతి వనరులు' కథ. దేశసంపదను వృథా చేయవద్దని ఇప్పుడు వృథా చేస్తే ముందు కాలంలో ఇబ్బందులను ఎదుర్కొవలసి వస్తుందని చెప్పటం బావుంది. ప్రతీ పౌరుడు బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించాలని చెబుతుంది.

అవినీతి, లంచగొండితనం సమాజానికి పట్టిన చీడ, అందరూ అసహ్యించుకునేవారే. కాని బహిష్కరించిన వారు ఎవరు లేరు.

లంచం తీసు కోవటం కాలాను గుణంగా మారటం అని మభ్యపెట్టు కోవద్దు. మన వ్యక్తిత్వమే మన అస్తిత్వం అని **'దక్షిణ'** కథ చెబుతుంది.

స్థాలీపులాక న్యాయంగా ఉదహ రించినపై కథలే కావు. సంకలనం లోని కథలన్నీ **'జీవిత కాలపు సమాచారదర్శిని'**గా భాసించే కథలు. మంచి సందేశాల్ని సమాజానికి ఇచ్చే కథలు.

ప్రతులకు: సుధామ
ఎ.వెంకటరావు,
ఈ–107
రాజపుష్ప అట్రియా,
గోల్డెన్
మైల్‌రోడ్, కోకాపేట,
హైదరాబాద్
–500 075

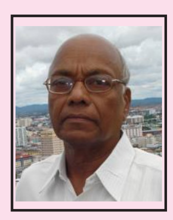

– కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

అనాది బంధం

మాది పల్లెటూరు
ఇంటికి ఆనుకునే ఐదెకరాల తోట
అది జామ తోట
రంగుల రంగురంగుల
రామచిలుకలకి నిలయమైంది
స్థావరమైంది
కోళ్ళు కొక్కొరకో తోనే
కాకులు కావు కావు తోనే
మేం నిద్ర లేవం
రామచిలుకల కిలకిలరావాల
కీర్తనలతోనే లేవడం
ఒక్కోసారి కోపం వచ్చినా
చాలా సార్లు ఆనందపడ్డాం సంబరపడ్డాం
తెలుగు భాష ఇంగ్లీషు భాష లాగా
అమ్మ పక్షి భాష వుంటుందా ?
నేర్చుకోవాలనేది మేం
సరదాగా ఇంటిల్లిపాది
తోటలోకి వెళ్ళగానే
మారాం చేసేవి గారాలు పోయేవి
హ్వాయలు హ్వాయలుగా సాగేవి
వరుసగా జారిపడే మేఘపు తునకలకి
మేమంతా రేకుల షెడ్డు వేసాం
కృతజ్ఞతలకి సాక్ష్యంగా
నాన్న భుజం చేరి
చక్కిలిగింతలు పెట్టాయి
తులాభారమైన శిబిని
గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాయి

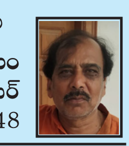

–కోటం
చంద్రశేఖర్
9492043348

స్నేహ పుష్పాలు

మనసు ఇంటికి
స్నేహం ఎప్పుడు ఎలా వచ్చి
కాళ్ళు కడుక్కుంటుందో
కడుపుల తలపెడుతుందో
బంతి భోజనం చేస్తుందో
ఎవరూ చెప్పలేరు.

స్నేహం జతకట్టిందంటే
కులం, మతం,
ఆదాయం లెక్కల్లో ఉండవు
అలుముకున్న తీగ
కష్టసుఖాలలో అండాదండ.

స్నేహంలో మజా
అనుభవిస్తేనే
రంగు రుచి వాసనల ఆత్మీయత
కొలమానాలు,
ఉపమానాలేవీ సరితూగదు.

మాటల కలయికలు
మనసులు పంచుకుంటే స్నేహం
కలిసి చదువును ఇచ్చిపుచ్చుకోవడంలో
ఆటపాటలు అందిపుచ్చుకోవడంలో
హద్దులు దాటిన ప్రేమ
స్వార్థాన్ని వదిలించుకోవడం

స్నేహానికి చిరునామా
పాలు నీళ్ళ కలయికతో
నీళ్ళ విలువ పెరిగింది
పాల లెక్క మారింది
మంచి వాళ్ళతో సోపతి అంతే
రెండు వాయువుల స్నేహం
మంచినీరు
జీవులకు ప్రాణాధారం
ఆవిరై విడిపోతే అంతే
మట్టి చినుకుల స్నేహం.

సువాసనల మయం
ప్రకృతి పరవశం
సృజనకు సహకారం.

దుష్ట సహవాసం
కాలికంటిన బురద
వెంటనే కడుక్కోకపోతే
సోపతి తొవ్వ నాశనం.

నమ్మకానికి వెన్న పూసి
మోసం చెట్టుకు కట్టేసి కొడితే
ద్రోహపు జీడి మరకలు
జీవితాంతం కలతలు.

కవుల మధ్య స్నేహం పెరిగింది
కలుపు తొలగించుకున్నారు
కవిత్వానికి చప్పట్లు

–కొమురవెల్లి అంజయ్య
9848005676

నేను ఒక జీవన వాక్యం

బ్రతుకు కష్టాన్ని వ్యాఖ్యానిస్తాను
ప్రతి కష్టం యొక్క నిష్టురాన్ని కళ్ళతో మనసుతో వీక్షిస్తున్నా

ఆశల లోగిలిలో అనుదినము సాగిపోతున్నాను
ప్రతి సంఘటన నా హృదయంలో కదిలించే కథల

బ్రతుకు ఒక నిర్మలత్వం విశాలత్వం పరిపూర్ణమైన
జీవన వాక్యాన్ని కోరుకుంటున్నాను

ప్రపంచంలోకి అడుగు పెట్టినప్పుడు మనిషి
పలు దిక్కుల ఒకసారి పరామర్శించాలి

వెన్నెల వేకువ వేసవి అన్నింటిని వీక్షించాలి
చలి వర్షం అన్నింటినీ అనుభూతించాలి.

వాతావరణం అనుకూలమైన
నిశ్చల జనరేటర్ నాకు కావాలి.

జన సమీకరణలో నేనొక అణువును మాత్రమే
జనం మనంగా మనం జనం గా .....
నిర్మల మందాకినీ తీరాల వైపు
అడుగులు ముందుకు వేయాలి....

–డాక్టర్ సిహెచ్ ఆంజనేయులు,
7702537453

పుస్తక సమీక్ష

పులకరించిన పూలు

సర్వేంద్రియాలు టచ్ స్క్రీన్‌కి వేలాడదీస్తూ, ప్రక్కనున్న వాళ్ళ పలకరింపు కూడా గమనించలేని మైకంలోవున్న లోకంలో 'సుమ సోయగాలు'ని ఒడిసిపట్టి వాటిని ఆఘ్రాణించడానికి మనందరి ముందుంచిన పొత్తూరి సుబ్బారావుగారు కవిగా, పర్యావరణ మిత్రులుగా అభినందనీయులు. నిజానికి తెలుగునాట సినీగీతాల్లో తప్ప ప్రత్యేకంగా పూలపై వచ్చిన సాహితీరచనలు తక్కువే. ప్రకృతిలో ఉన్న పరిమళాలను అక్షరాలుగా మలిచి, వాటిని మాలగా గుచ్చిన పొత్తూరి వారి ఈ కవితాకృతి కచ్చితంగా తెలుగు పాఠక ప్రపంచానికి పూలవిందవుతుంది. సునిశిత, సుగంధ, సుకుమార, వర్ణ, వయ్యార,రమణీయ తేజోభాసితాలయిన పూలను సుగంధ దృశ్యాలకి కమనీయ భావాల వర్ణనలకు అలంకారంగా చెప్పడానికి పువ్వులతో సరిపోలుస్తారు. అలాంటిది పువ్వుల గురించే చెప్పాలంటే నిజంగా! ఓ సాహసమే. ఆ ప్రయత్నాన్ని విజయవంతం చేయడానికి సుబ్బారావుగారు గాలిలో ఒక్కోసారి భ్రమరమై, మరోసారి రెక్కలు కట్టుకొని సీతాకోకచిలుకై, ఇంకోసారి మకరంద అన్వేషి తేనెటీగై... ఎన్నిసార్లు? పూలవనాల చుట్టూ చక్కర్లు కొట్టారో! నిజంగా పూలతో మాలను అల్లినట్లే ఈ 'సుమసోయగాలు'ను అక్షరబద్ధీకరణం చేశారు.

బాల్య స్మృతై గుబాళిస్తుంది. పూదోటలోని రకరకాల పూలను వర్ణిస్తూ.... వాటి అందాలను ఎవరైనా దోచేస్తారేమోనని వాటికి ఎర్రని మందారాలు పహారా పెట్టిన కవి చమత్కారం భేష్!'సేద్యం చేయగల చేవవున్న కర్షకుడికి ఏ నేలమటుకు తలవంచదు?' అంటూ రైతు శ్రమను అగ్రభాగాన ఉంచడం ఎంతో సముచితం. 'మల్లెలని అంగడిలో గుమ్మరించినా బుట్ట ఇంకా గుబాళిస్తూనే ఉందని' అంటారు కవి. మల్లెల సువాసనలు గురించి ఇంతకు మించి ఏం చెప్పగలం? సర్వం వ్యాపారం చేస్తున్న ప్రపంచీకరణను నిరసిస్తూ.... 'తమకి ఒళ్ళంతా ప్రపంచీకరణ పులుముతున్నారని' పూలు గుసగుసలాడే తీరు చూస్తే గుర్రం జాషువాగారు గబ్బిలంతో శివుడికి వర్తమానం పంపిన సంఘటన గుర్తుకొచ్చింది. 'కనకాంబరాలు దవనంతో కూడి, వధువు సిగలో చేరి, అటు అందాలు ఇటు సుగంధాలు పంచుతూ, పెళ్ళికి వేళయిందంటూ పలకరించటం మనోహర వర్ణన' 'సుమాలు వనంలో ఉన్నన్నాళ్ళూ పర్యావరణ విందు చేస్తాయంటూ పూలు కొయ్యొద్దని సున్నితంగా చేసిన సూచన ప్రకృతి పట్ల ఆయన బాధ్యతను తెలియజేస్తోంది. పూలజడలు గురించి చెబుతూ..... 'జడల భారం భరించలేనంటూ విరబోసుకున్న జుట్టుతో....?' అన్న కవి మాటలు సహజత్వమెప్పుడూ ఉనికి కోల్పోదంటూ నవనారీమణులకు చిన్న చురక వేశారు.

'అన్ని రకాల పువ్వులు కలిపి మాలగా గుచ్చితే ఎంత సొబగులద్దుతుందో, అన్ని వర్గాల మనుషులు కలిసి బతికితే సమాజంకూడా అంతే అందంగా ఉంటుందని' చక్కటి ప్రయోగం చేశారు పొత్తూరివారు.

'వధూవరుల పెళ్ళి తంతులో పూల చెండుతో బంతులాడటం' గురించి వర్ణన, మన సంప్రదాయాల్లో పూలవాడకం గురించి గుర్తు చేస్తోంది. 'పూల పుప్పొళ్ళను చుంబిస్తూ వాటిలో మకరందాన్ని గ్రోలుతూ తేనెటీగలు దొరల్లా సంచరిస్తూ తేనెతెట్టెలు పెడుతుంటే, మనం ముసుగు వేసుకొని దొంగల్లా వాటిని సేకరిస్తామని' సుబ్బారావుగారు విసిరిన వ్యంగ్యాస్త్రం బాగుంది. 'దసరాకి బతుకమ్మకి, సంక్రాంతికి గొబ్బెమ్మకి, అట్లతద్దె గౌరమ్మకి కిరీటాలు ఈ పూలే కదా' అంటారు. పైసా ఖర్చులేకుండా..... పూలమార్కెట్‌కు వెళ్ళి రకరకాల పూల సువాసనలు దర్జాగా ఆఘ్రాణించొచ్చు. దీన్ని ఎవరూ అడ్డుకోలేరని చెప్తూ పరిమళ హరణం నేరంగా కాదని సెలవిచ్చారు. తీగమొక్కకు పందిరిపై విచ్చుకున్న పూలు, చంద్రునికాంతికి ఆకాశంలోని నక్షత్రాల్లా మెరుస్తున్నాయన్న భావన బాగుంది. హేమంతంలో పువ్వులపై కురిసి మురిసిన మంచు బిందువులు సూర్యకాంతికి మెరుస్తూ పూలకు సరికొత్త అందాలను అద్దుతున్నాయని చెప్పడం కవి నిశిత పరిశీలనకు మచ్చుతునక.

పువ్వుల్లో రాణి పువ్వు గులాబీ అందాన్ని వర్ణిస్తూ తెల్ల గులాబీని ఎవరో సౌందర్య రాశి ముద్దాడితే ఎర్రబడిందని కల్పిత కథ చెప్పినా, అందులోనూ గులాబీ అందమే కనిపించింది. తెలుగుతల్లి మెడహారంలో శ్వేత సౌరభం ఇప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర అధికార పుష్పమై వర్ధిల్లుతోందని మల్లె పువ్వు గురించి చక్కగా వివరించారు.

ప్రచండ భానుడి ప్రతాపాన్ని లెక్కచేయకుండా, ఎర్రని ఎండల్లో మిట్టమధ్యాహ్నం పూచే తెల్లని జాజులు, గ్రీష్మతాపాన్ని నెట్టేసి, చల్లని హాయిని జోగుతాయని జాజుల గొప్పతనాన్ని వివరించారు. గడ్డిపూల అందాన్ని, కాగితం పువ్వుల సౌందర్యాన్ని, లిల్లీపూల లాలిత్యాన్ని, దిల్ బహార్‌ల ముచ్చట్లను కవితల్లో కనువిందు చేశారు. ఉదయాన్నే చెట్టు చుట్టూతా రాలి నేలనిండా పరుచుకున్న పారిజాత పువ్వుల గురించి చెబుతూ తమకి ఆధారాన్నిస్తున్న భూమికి పుష్పాభిషేకం చేస్తూ కృతజ్ఞతలు ప్రదర్శిస్తున్నాయంటారు.

చామంతులు శరదృతువులో వెన్నెలతో దోబూచులాడి, హేమంతంలో మంచు దుప్పటి కప్పుకొని, మధ్యలో బంతిపూలతో సయ్యాటలాడి మధుమాసానికి మాయమైపోతాయట. అబ్బుర పరిచే డాలియా పూల సొగసులు, కనువిందు చేసే రాఖీ పూల కాంతుల్ని, అరుదైన ఆంథోర్యం ప్రేమపూలగురించి, ఊసరవెల్లిలా రంగులు మార్చే పాన్సిటీయా మొక్కల వైవిధ్యం గురించి చదువుతున్నట్లు కాకుండా కళ్ళముందు కదలాడుతున్నట్లు కవిత్వీకరించిన తీరు మహాద్భుతం.

సమాజంలో రుగ్మతలపై పోరాటం చేస్తూ, మంచిని చాటడానికి ఒక్కొక్కరిదీ ఒక్కో బాణీ. ఆ కోవలో పొత్తూరి సుబ్బారావుగారు ఈ 'పూలాంకృతి'ని సుమసోయగాలు చేయడం ముదావహం.

కేవలం సుమాల వర్ణనే కాకుండా తమ సామాజిక బాధ్యతను మరచిపోకుండా కొన్ని ఆధునిక పోకడలపై సుతిమెత్తగా సద్విమర్శ చేస్తూ, పూలు, వాటి రకాలు, అవి పుష్పించే ఋతువులు, వాటి ధర్మాలు చక్కగా వివరించే విజ్ఞాన గ్రంథం ఈ వచన కవితాకృతి. పూల తోటనుంచి మొదలుపెట్టి వేపపువ్వుల జాతర వరకు తీసుకెళ్ళిన ఈ పుస్తకంలోని యాభై కవితల్లో దేనికదే వైవిధ్యం కావటం గమనార్హం. అక్షరాల సుమాలు ఏరుకుంటూ, అనుభూతుల సుగంధాలు ఆఘ్రాణిస్తూ..... మిమ్మల్ని మీరే మైమరచిపోయేటట్లు చేసిన పొత్తూరి సుబ్బారావును అభినందిస్తు న్నాను.

ప్రతులకు: సాహితీకిరణం,
ఇం.నెం.11–13–154, అలకాపురి,
రోడ్ నెం.3, హైదరాబాద్–500102.
సెల్:9490751681

–చిలుకూరి శ్రీనివాసరావు
సెల్:8985945506

కనిపించని నావ

నావను చూసిందెప్పుడు
పనికి రాని కాగితం ముక్కలు మడిచి చిన్నప్పుడు
వాననీళ్ళలో దొర్లిపోయే నైపుణ్యం నావ అన్నప్పుడు
అచ్చం ఆకాశంలో ఒక వెలుగు ముద్దను చూపిస్తూ
కోసం కోటి కోరికలు అమ్మ వల్లెవేసినట్టుగానే,
మరిపించి బులిపించి జీవితం గోరుముద్దలకు నాంది పాడినట్టుగానే
అవునేమో అనుకుంటాము.

తెలిసీ తెలియని పసిదనం పచ్చదనంలో
అక్షరాలు దిద్దిస్తున్న పెద్దరికం
న అంటే నావ అంటూ రంగుల బొమ్మనొకదాన్ని
పుస్తకం పుటల్లో పరిచయం చేసినప్పుడు
గుండెగోడల మీద గీసుకున్న చిత్రం
సముద్రాలనూ నావలనూ తలపోస్తూ వడపోస్తూ

కళ్ళెదురుగా కనికట్టు చేస్తూనే ఉంటే
నిశ్శబ్దాన్ని ముద్దచేసి నావలా మార్చుకు పయనిస్తూనే పోతాము.

ఊహ తెలిసి వెండి తెర సొబగుల్లో ఒదిగిన పడవలూ నావలూ,
సముద్రాలూ ఉప్పెన కడిగిన తీరాలు కళ్లముందుకు వచ్చి నిల్చున్నాక
కనిపించే నావకూ కమనీయ భావనలకూ మధ్యన పుట్టిన మంచు లోయ
అచ్చం పెదవి చివర అణగారిన భావాల అలజడికీ, వెనక్కు తిరిగిన సముద్రానికీ

అడ్డం నిలుచున్న గుండె అలికిడి లానే వెలతెలా బోతుంది
నిజంగా పెద్ద నావలో సముద్రం మధ్యన ఉనికిని బేరీజు వేస్తూ
ఆకాశానికీ జలరాశికీ మధ్యన ఎవరికి వారు కనిపించనంత మసక వెలుతురులో
జీవితాన్ని లిప్తలుగా ఒంపుకు నిదానంగా సిప్ చేస్తున్న అనుభూతికి
మాటలకూ మనసులకూ తావులేకుండా మనసు నదిగా మారి
నావ వెతుక్కున్నట్టు అంతూ దరీ లేని అన్వేషణ నిలవనీయదు

తీరాలు వదిలి చుక్కాని అవసరం లేని నావలై
ముందుకో వెనక్కో వలయాలు వలయాలుగా సాగిపోతున్న వేళ
కనిపించని ప్రతి నీటి చుక్కా సముద్రమై
మడచిపెట్టిన ఊహలు నవ్వులతో నావలు గా చేసి వదులుతూ
నదీ నావా చిరకాల నేస్తాలతో పరాచికమే ఉనికి

–స్వాతి శ్రీపాద
8297248988

అంతా మన ప్రారబ్ధమే...

చావు కూడా పెళ్లిలాంటిదే అని
నువ్వన్నట్టు నిజమే సుమీ
నిలువెత్తు మనిషే పోయాక
ఈ కర్మకాండ క్రియలేందని పిచ్చింది
ఏడ్పులు ఆర్పులు ఒక వైపు
అంతిమయాత్రకు
ఏర్పాట్లు మరో వైపు
హడావుడి అంతా ఇంతా కాదు.

పెళ్లికి ఇంటిముందు టెంటేసినట్టు
వచ్చిపోయే వారికోసం దీనిక్కూడా..
వివాహ క్రతువులో అగ్నిహోమంలా
ఇక్కడా నాలుగు కట్టెలు తగిలేసారు.

ఏది శుభ అశుభాలు
చావు పుట్టుకలు చలన చక్రాలయ్యాక
చావుకూడా పెళ్లి లాంటిదే
దు:ఖం ముక్తాయింపే
కంకబొంగులు బొంగిప్యాలాలు
గులాలు అత్తరు జలాలు
తలంబ్రాలుగా చిల్లర నాణాలు
కాల్చటానికో పూడ్చటానికో
సవాలక్ష సామాగ్రి తంతులు
ఎటువురికేది..ఎవడు తిరిగేది
తోడుదాడులేని
బ్రతుకులు కోకొల్లలాయే
ఇప్పుడు జగమంతా నిలకడలేనిదైంది
దూరాలనుండి
బంధువుల రాక ఓ ప్రహసనం
చావైనా పెళ్లైనా క్షణాలమీద అయిపోవాలి
కొన్ని నిట్టూర్పులు కొన్ని ఓదార్పులు
మళ్లీ మన దిన చర్యలోకి జారిపోవాలి.

అందుకేనేమో..
బహుళజాతి సంస్థల్లో కొత్తపుంతలు
కర్మకాండా డాట్‌కామ్
ఇప్పుడు ఇంట్లో ఎవరు పోయినా
హైరానా పడనవసరం లేదు
నలుగురూ నాలుగు దిక్కులా
పరుగులు తీయనవసరం లేదు
బంధువులు రాబంధువులూ
అవసరం లేదు
మోయటానికో చివరి మాటలు
చెవిలో కూయటానికో
నలుగురు వ్యక్తులు రానవసరం లేదు
నాలుగిర్రల బండితోసహా
కర్మకాండ సామాగ్రి సిద్ధం
పార్థివ దేహాన్ని
కడదాకా మోసుకెళుతుంది.

కాలం బిగించిన పిడికిళ్లమధ్య
మార్కెట్టయిపోయిన
అంతిమయాత్రా దృశ్యం
ఎన్ని హృదయపు
కళ్లను తెరిపిస్తోందో

ఇప్పుడిక
అంతా శాంతమే కదూ..
అంతా ప్రశాంతమేకదూ
అంతా మన ప్రారబ్ధమే కదూ..!

– డా.కటుకోఝ్వల రమేష్
సెల్:9949083327

జర్నలిజంలో కర్మయోగి వరదాచారి

జర్నలిస్టులకు ఆత్మాభిమానం, ఆత్మగౌరవాన్ని పెంపొందించిన గొప్ప పాత్రికేయుడు, ఆదర్శ గురువు జి.ఎస్. వరదాచారి అని వక్తలన్నారు.

సోమవారం పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం జర్నలిజం శాఖ ఆధ్వర్యంలో ప్రముఖ జర్నలిస్టు జి.ఎస్. వరదాచారి సంతాప సభ నిర్వహించారు. వర్సిటీ ఉపాధ్యక్షుడు ఆచార్య తంగెడ కిషన్‌రావు అధ్యక్షతన జరిగిన కార్యక్రమంలో ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన ప్రెస్ అకాడమీ చైర్మన్ అల్లం నారాయణ మాట్లాడుతూ, తెలుగు పత్రికా రంగంలో ఉన్నత విలువలు, ప్రమాణాలు పాటిస్తూ సుదీర్ఘ కాలం పాటు ఎందరో జర్నలిస్టులకు దిశానిర్దేశం చేసిన జర్నలిజంలో కర్మయోగి వరదాచారి అని కొనియాడారు. విశాలాంధ్ర సంపాదకుడు ఆర్వీ రామారావు మాట్లాడుతూ నిరాంబరుడైన జీవితాన్ని గడుపుతూ పాత్రికేయ రంగానికి పూర్తిస్థాయిలో పరిపుష్టం చేసిన జ్ఞాన సంపన్నులు వరదాచారి అని కొనియాడారు. సీనియర్ జర్నలిస్టు వల్లీశ్వర్ మాట్లాడుతూ వరదాచారి గొప్ప వ్యక్తిత్వం, మానవతావాది అని కొనియాడారు. సీనియర్ జర్నలిస్టు కె. రామచంద్రమూర్తి మాట్లాడుతూ తెలుగు జర్నలిజంలో ఆయన ప్రభావం లేని ఏ సంపాదకుడూ లేడన్నారు.

సీనియర్ పాత్రికేయుడు గోవిందరాజు చక్రధర్ మాట్లాడుతూ.. జర్నలిజంలో అన్ని పార్శ్వాల్లో అనుభవం గల పాత్రికేయులు వరదాచారి అని కొనియాడారు. ఈనాడు (ఆంధ్రప్రదేశ్) సంపాదకుడు ఎం.నాగేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ జర్నలిజంలో షష్టిపూర్తి చేసుకున్న అరుదైన వ్యక్తి వరదాచారి అని కొనియాడారు ఆయన నిత్య విద్యార్థి,నిత్య అభ్యాసకులని, ఇలా పని చేస్తూనే రాలిపోయారన్నారు. కేవలం ఉద్యోగం కోసమైతే జర్నలిజంలోకి రావద్దని, ఇదెంతో ప్రభావంతమైన వృత్తి అని విద్యార్థులకు ప్రేరణ కలిగించేదని స్మరించుకున్నారు. మనసు, మాట, చేతల మధ్య వ్యత్యాసం లేని నిష్కల్మషమైన వ్యక్తి పేర్కొన్నారు. తెలుగువర్సిటీ ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య తంగెడ కిషన్‌రావు మాట్లాడుతూ వరదాచారి నాలుగు దశాబ్దం క్రితం పాత్రికేయ రంగంలో అద్వితీయ ప్రతిభాసంపన్నుడిగా పరిచయమయ్యారని అన్నారు. ఆచార్య కె. సుధీర్‌కుమార్, ఆచార్య బి. సత్తిరెడ్డి, సీనియర్ జర్నలిస్టులు శంకర నారాయణ, వెంకటేశ్వర్లు, ఆచార్య రెడ్డి శ్యామల తదితరులు మాట్లాడారు. ఈ సంతాప సభలో వరదాచారి కుమారులు శ్రీవత్స, శ్రీహర్షలతో పాటు కుమార్తె కుటుంబ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

తెలుగు అనువాద శిఖరం జలజం

-మంత్రి వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్

జలజం పై రూపొందించిన పాలపిట్ట ప్రత్యేక సంచికను ఆవిష్కరిస్తున్న ప్రముఖ ప్రజాకవి, శాసనమండలి సభ్యులు గోరటి ఎంకన్న

తెలుగు సాహిత్యంలో జలజం సత్యనారాయణ గొప్ప సాహిత్యవేత్తగా, విద్యారంగంలో విద్యావేత్తగా రాణించారని రాష్ట్ర ఎక్సైజ్, ప్రొహిబిషన్, క్రీడా, సాంస్కృతిక, యువజన సర్వీసులు, పురావస్తు, పర్యాటక శాఖామంత్రి డాక్టర్ వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్ అన్నారు. తెలుగు సాహితీ అనువాద రంగంలో ధృవతారలా వెలిగిన జలజం సత్యనారాయణ సంస్మరణార్థం మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కేంద్రంలో గల లిటిల్ స్కాలర్స్ పాఠశాలలోని కాళోజీ హాలులో నవంబర్ 6 న నిర్వహించిన "జలజం సాహిత్య సమాలోచనం" అనే కార్యక్రమానికి ఆయన ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా లిటిల్ స్కాలర్స్ హైస్కూల్ రూపొందించిన ప్రత్యేక సంచిక "జలజం దీపిక" ను, కాళోజీ హాల్లో చిత్రించిన కాళోజీ, జలజం చిత్రపటాలను ఆవిష్కరించారు. జలజం చిత్రపటానికి నివాళులు అర్పించారు. డాక్టర్ భీంపల్లి శ్రీకాంత్ రూపొందించిన జలజం వ్యాసచిత్రపటాన్ని వారి కుటుంబసభ్యులకు అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ జలజం తెలంగాణ ఉద్యమంలో క్రియాశీలకంగా పనిచేశారన్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కేంద్రంలో లిటిల్ స్కాలర్స్ పాఠశాలను స్థాపించి ఎంతోమందికి విద్యాదానం చేశారన్నారు. ఈ సందర్భంగా జరిగిన మొదటి సదస్సుకు ముఖ్యఅతిథిగా తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరి గౌరీశంకర్ హాజరయ్యారు. జలజం రచించిన "అనల, కురుక్షేత్ర" పుస్తకాలను ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ దేశాన్ని మతోన్మాదం కమ్మేస్తున్నప్పుడు మౌనం వహిస్తే అది దేశాన్నే ప్రమాదంలో పడేస్తుందని హెచ్చరించారు. దేశంలో ఆకలి, నిరుద్యోగం పెరిగిపోయాయని భవిష్యత్తులో అవి దేశాన్ని కుదిపి వేస్తాయన్నారు. మరోపక్క దేశంలో మతం పేరుతో, కులం పేరుతో విభజనలు తీసుకరావటంతో దేశం అధోగతి పాలయ్యే దశకు చేరుకుంటుందన్న ఆందోళన వ్యక్తం చేసారు. మనిషిని మనిషి ప్రేమించే అత్యున్నత సమాజం నిర్మాణానికి సాహిత్య, సాంస్కృతిక రంగాలు కదలాలన్నారు. కుల, మత, వర్గ , వర్ణ ఆధిపత్యాలు లేని సమాజాన్ని జలజం సత్యనారాయణ ఆకాంక్షించి రచనలు చేశారని గుర్తుచేశారు. జలజంలాంటి సాహితీవేత్తల కృషిని రాబోయే తరాలకు అందించేందుకు కృషి చేస్తామని జూలూరు తెలిపారు. సభకు అధ్యక్షులుగా కె.లక్ష్మణ్ గౌడ్ వ్యవహరించారు. అనంతరం ప్రధాన వక్తలుగా విచ్చేసిన డాక్టర్ ఎస్.రఘు "అనల" కవితాసంపుటిపై పుస్తకంపై ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం తెలుగు శాఖ ఆచార్యులు ఎస్.రఘు, కాళోజీ అవార్డు గ్రహీత కోట్ల వేంకటేశ్వరరెడ్డి "శిఖరం" పుస్తకంపై ప్రసంగించారు. ''కురుక్షేత్ర'' పుస్తకాన్ని నాతి మల్లికార్జునరావుకు అంకితం చేశారు. అనంతరం జరిగిన రెండవ సదస్సుకు ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేసిన తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్ ప్రధాన కార్యదర్శి డాక్టర్ జె.చెన్నయ్య హాఫెజ్ రాసిన "ప్రేమలహరి" పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ పుస్తకాన్ని దక్కన్ ల్యాండ్ మాసపత్రిక సంపాదకులు మణికొండ వేదకుమార్ కు అంకితం చేశారు.

ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ జలజం అనువాదం చాలా చక్కగా, చిక్కగా ఆవిష్కరించారన్నారు. తనకు నచ్చిన సాహిత్యాన్ని మాత్రమే జలజం అనువాదం చేశారన్నారు. సభాధ్యక్షులుగా విచ్చేసిన పాలపిట్ట మాసపత్రిక సంపాదకులు గుడిపాటి మాట్లాడుతూ ప్రగతిశీల భావాలతో జలజం కవిత్వం రాశారన్నారు. ఆయన కవిత్వం సమకాలీనతకు అద్దం పడుతుందన్నారు. ప్రధానవక్తలుగా విచ్చేసిన ఎం.నారాయణశర్మ ''శృంగార బిల్హణీయం'' పుస్తకంపై, డాక్టర్ ఏనుగు నరసింహారెడ్డి "ఫైజ్ కవిత్వం" పుస్తకంపై, "ఇప్పపూలు" పుస్తకంపై డాక్టర్ రూప్ కుమార్ డబ్బీకార్ లు ప్రసంగించారు. మధ్యాహ్నం జరిగిన మూడవ సదస్సుకు ముఖ్యఅతిథిగా, ఆవిష్కర్తగా ప్రముఖ ప్రజాకవి, శాసనమండలి సభ్యులు గోరటి వెంకన్న హాజరయ్యారు. జలజం సత్యనారాయణపై రూపొందించిన "పాలపిట్ట" ప్రత్యేక సంచికను, డాక్టర్ భీంపల్లి శ్రీకాంత్ సంపాదకత్వంలో రూపొందిన "అనువాద శిఖరం జలజం, మన జలజం" పుస్తకాలను ఆయన ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ జలజం గొప్ప మానవత్వం మూర్తీభవించిన మానవ తావాది అని కొనియాడారు. రాజనీతి శాస్త్ర అధ్యాపకుడిగా ఉన్నా తెలుగు సాహిత్యంపై ఉన్న మక్కువతో అనేక గొప్ప గొప్ప రచనలు చేశారన్నారు. వయసుపై పడుతున్నప్పటికీ చరమాం కంలో అద్భుతమైన రచనలు చేసిన గొప్పజ్ఞాని రన్నారు. జలజం అనువాదకుడిగా కాకపోయి ఉంటే గొప్ప కవిగా నిలబడేవాడన్నారు.

ప్రధాన వక్తగా విచ్చేసిన డాక్టర్ భీంపల్లి శ్రీకాంత్ "ప్రేమలహరి" పుస్తకంపై ప్రసంగిం చారు. సభకు కోట్ల వేంకటేశ్వరరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ సాఫ్ట్ వేర్ కంపెనీ సాఫ్ట్ పాత్ అధినేత నాతి రవిచందర్, నాతి సుషమ్నరాయ్, వైశేషిరాయ్, విదుషీరాయ్, ప్రముఖ న్యాయవాది బెక్కెం జనార్దన్, ట్రస్మా రాష్ట్ర అధ్యక్షులు పాపిరెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి రాంచందర్, రావూరి వనజ, మునీర్, పాఠశాల సిబ్బంది తదితరులు పాల్గొన్నారు. ప్రశంసించారు. విశిష్ట అతిథిగా విచ్చేసిన కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం ఆర్ట్స్ ఆండ్ సైన్స్ కళాశాల ప్రధానాచార్యులు ఆచార్య బన్న ఐలయ్య మాట్లాడుతూ జలజం అనువాదరంగంలో గొప్ప పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించా

జలజం అనువాదం చేసిన ప్రేమలహరి కవితాసంపుటిని ఆవిష్కరిస్తున్న తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్ ప్రధాన కార్యదర్శి డాక్టర్ జె.చెన్నయ్య

"మన జలజం" కవితాసంకలనాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న సాఫ్ట్ పాత్ సాఫ్ట్‌వేర్ కంపెనీ అధినేత నాతి రవిచందర్

"అనువాద శిఖరం జలజం" పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ కళాశాల ప్రధానాచార్యులు ఆచార్య బన్న అయిలయ్య

జలజం గురించి నేటినిజం దినపత్రికలో భీంపల్లి శ్రీకాంత్ రాసిన వ్యాస చిత్రపటాన్ని జలజం కుటుంబ సభ్యులకు అందజేస్తున్న మంత్రి శ్రీనివాస్ గౌడ్

జలజం చిత్రపటానికి నివాళులు అర్పిస్తున్న రాష్ట్ర మంత్రి డాక్టర్ వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్

"అనల" కవితాసంపుటిని ఆవిష్కరిస్తున్న తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరి గౌరీశంకర్

ఉచిత న్యాయ సేవలు పేద వర్గాలకు వరాలు

భారతదేశ రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచిన అధికరణం 14, 22ల ద్వారా చట్టం ముందు అందరూ సమానమని, అందరికీ న్యాయం పొందే ప్రాథమిక హక్కు ఉందని స్పష్టం చేసింది. ఆర్థిక అసమానతలు, కుల వివక్ష, పేదరికం, నిరక్షరాస్యత, అధిక జనాభా, నిరుద్యోగ సమస్యల కారణంగా పేదలకు న్యాయం సత్వరమే అందడం లేదని చరిత్ర చెబుతున్నది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని అందరికీ న్యాయ సేవల పట్లనే కాకుండా సత్వరమే ఉచిత న్యాయం అందించే విధానపరమైన అంశాల్లో కూడా సామాన్య ప్రజానీకానికి అవగాహన కల్పించే సదుద్దేశంతో ప్రతియేటా 09 నవంబర్ రోజున "జాతీయ న్యాయ సేవల దినం (నేషనల్ లీగల్ సర్వీసెస్ డే)"పాటించడం జరుగుతోంది.

ఉచిత న్యాయ సేవల విస్తరణ:

1995లో దేశ సుప్రీం కోర్టు ప్రారంభించిన జాతీయ న్యాయ సేవల దినం ద్వారా పేద, బడుగు, నిరక్షరాస్యులకు ఉచితంగా సివిల్, క్రిమినల్ మరియు రెవెన్యూ కోర్టులు, ట్రిబ్యునల్స్ ద్వారా న్యాయ సేవలు అందించే సదుపాయాలను ప్రచారం చేయడం జరుగుతుంది. నిరుపేదలకు ఉచిత న్యాయ సేవలు, న్యాయ సలహాలు, న్యాయ సేవల విస్తరణ, న్యాయ సేవల అవగాహన, లోక్ అదాలత్‌ల నిర్వహణ, దీర్ఘకాలిక సమస్యలకు సత్వర పరిష్కారం, హింసా బాధితులకు పరిహారం అందించుట వంటి లక్ష్యాలతో న్యాయ సేవల విస్తరణ జరుగుతోంది. ఉచిత న్యాయ సేవలు పొందేందుకు అర్హత కలిగిన వారిలో పేద మహిళలు, పిల్లలు, అంగ వైకల్యంతో బాధ పడేవారు, యస్‌సిలు, యస్‌టిలు, పారిశ్రామిక కార్మికులు, కస్టడీలో ఉన్నవారు, ప్రకృతి వైపరీత్యాల బాధితులు, కుల వివక్షకు గురైన వారు, భిక్షాటన చేసేవారు, మానవ అక్రమ రవాణా చేసే వారు, వార్షిక ఆదాయం ఒక లక్ష లోపు ఉన్నవారు వస్తారు.

ఉచిత న్యాయ సేవా సంస్థలు:

అన్ని వర్గాల ప్రజలకు ఉచిత న్యాయ సేవలు అందించే ప్రత్యామ్నాయ వివాద పరిష్కార సంస్థల్లో జాతీయ న్యాయ సేవా సంస్థ (నేషనల్ లీగల్ సర్వీసెస్ అథారిటీ-నల్సా), రాష్ట్ర న్యాయ సేవా సంస్థ (స్టేట్ లీగల్ సర్వీసెస్ అథారిటీ), జిల్లా న్యాయ సేవా సంస్థ (డిస్ట్రిక్ట్ లీగల్ సర్వీసెస్ అథారిటీ), సబ్‌డివిజనల్ స్థాయి న్యాయ సేవా సంస్థ (సబ్‌డివిజనల్ లెవల్ లీగల్ సర్వీసెస్ అథారిటీ)లు వివిధ స్థాయిల్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. వీటితో పాటుగా సుప్రీమ్ కోర్టు, హైకోర్టు న్యాయ సేవా కమిటీలు తమ విధులను నిర్వహిస్తూ ఉన్నాయి. నేషనల్ లీగల్ సర్వీసెస్ అథారిటీ చట్టం, 1987 ద్వారా చట్టం చేయబడిన తరువాత 09 నవంబర్ 1995 నుంచి అమలు అవుతున్నది. నేషనల్ లీగల్ సర్వీసెస్ డే సందర్భంగా దేశవ్యాప్తంగా లోక్ అదాలత్‌ల నిర్వహణ, లీగల్ లిటరసీ క్యాంపులు, మధ్యవర్తిత్వం, ఉచిత న్యాయ సలహాలు అందించే ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

ఆర్థిక, సామాజిక, లింగ వివక్షలు లేకుండా అందరికి న్యాయం అందించడం రాజ్యాంగం విధించిన భాధ్యతగా నల్సా ఏర్పాటు చేయబడింది. ఖరీదైన న్యాయ వ్యవస్థ దేశ నిరుపేదలకు, నిమ్నజాతులకు, బడుగు వర్గాలకు దూరంగా ఉండటంతో అందరికి న్యాయం అందడం లేదని నిరాశ పడే అభాగ్యులకు అండగా ఉంటూ, లీగల్ సర్వీసెస్ అథారిటీ స్వతంత్ర విభాగంగా, పేద ప్రజల ముంగిట్లో విధిగా సత్వర ఉచిత న్యాయాన్ని అందిస్తోంది. సత్వరమే న్యాయం అందకపోతే, న్యాయం నిరాకరించబడినట్లే అని నమ్మిన న్యాయ సేవా సంస్థలు అందరికీ సమానంగా న్యాయాన్ని అందించే మహత్తర యజ్ఞంలో సఫలీకృతం కావాలని కోరుకుందాం.

(09 నవంబర్ "జాతీయ న్యాయ సేవల దినం" సందర్భంగా)

– డా॥ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి
99497 00037

ఆహ్వానం

విశాలాంధ్ర 21వ విశాఖ పుస్తక మహోత్సవం

తేది 13-11-2022 నుండి 05-12-2022 వరకు

విశాఖపట్నం మెయిన్ రోడ్, "టర్నర్ చౌల్ట్రీ ఆవరణలో"

ప్రారంభోత్సవ సభ:

తేది 13-11-2022 ఆదివారం ఉదయం గం. 10-30 ని.లకు

అధ్యక్షులు : శ్రీ జె.వి. సత్యనారాయణమూర్తి, సి.పి.ఐ. రాష్ట్ర సహాయ కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్

ప్రారంభోత్సవం : శ్రీ గుడివాడ అమరనాథ్, భారీ పరిశ్రమలు & ఐ.టి. శాఖామంత్రివర్యులు

ముఖ్య అతిథి : శ్రీ ఎ. రాజబాబు, ఐ.ఎ.ఎస్. కమీషనర్, జి.వి.యం.సి. విశాఖపట్నం

అతిథులు : డా॥ పి. మైథిలి, సూపరింటెండెంట్, కె.జి.హెచ్., విశాఖపట్నం

శ్రీ సుమిత్ భట్టాఛార్జీ, ప్రిన్సిపాల్, కరస్పాండెంట్, చీఫ్ సబ్ ఎడిటర్, ది హిందూ

శ్రీ టి. మనోహర్‌నాయుడు, మేనేజర్, విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్

పి.ఎ. రాజు, మేనేజర్
విశాలాంధ్ర బుక్ హౌస్
విశాఖపట్నం, సెల్: 9849257925

పుస్తక ప్రియులందరికీ ఇదే మా ఆహ్వానం

చరిత్రలో నేటినిజం

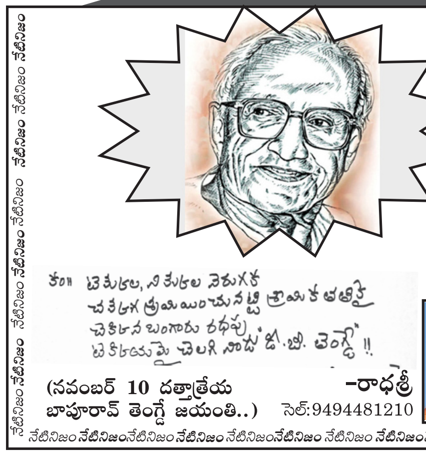

(నవంబర్ 10 దత్తాత్రేయ బాపూరావ్ తెంగ్డే జయంతి..)

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

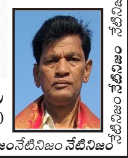

భగవద్గీత పుట్టుక ప్రారంభ వికాసాలు

భగవద్గీతకు గొప్ప ప్రాధాన్యత ఉంది. సత్య ప్రమాణంగా సత్యమే చెపుతాను అని భగవద్గీతపై ప్రమాణం చేసి చెప్పడం కోర్టులలో ప్రమాణం చేయడం, చేయించడం దాని ప్రాధాన్యతను తెలుపుతుంది. ఘంటసాల భగవద్గీతను ఎందుకలా వైరాగ్య గీతంగా ఆలపించాడో గాని చావు గీతంగా మరణ సందర్భాల్లో మైకుల ద్వారా ప్రసారం చేయబడుతున్నది. ఇలా చేయడం గీతా సారాన్ని అవమానించడమే అని కొందరు బాధ పడుతున్నారు. భగవద్గీతలోని 18 అధ్యాయాల్లో అనేక అంశాలున్నాయి. మానవ సమాజం గడిచి వచ్చిన పరిణామాల జాడలున్నాయి. క్రూరహింస నుండి శాంతియుత పరివర్తనకు, ప్రవచనాలున్నాయి. ఎందరో జాతీయోద్యమంలో భగవద్గీత చేబూని ఉరికంబాలకెక్కారు.

భగవద్గీత పై తెలుగులో వచ్చిన 68 రచనలు ఒకేచోట ఒకే పిడిఎఫ్‌లో చదువుకోవచ్చు అని పంపారు. ఇతర భాషల్లో ఇంకెన్ని వచ్చాయో! ఎవరి పాండిత్యాన్ని అనుసరించి చూసే కోణాన్ని అనుసరించి తక్షణ ప్రయోజనం పదిమందిలో మెప్పు, మోక్షం, పాండిత్య ప్రకర్ష ప్రదర్శ మొదలైనవాటిననుసరించి ఇవి రాయబడ్డాయి.

మహాభారతంలోని భగవద్గీతకు భారతం నుండి ఒక ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి ఏర్పడింది. భగవద్గీత ఎప్పుడు పుట్టింది? మహాభారతంలో ఎప్పుడు చొప్పించారు అనే విషయం పై పలు పరిశోధనలు జరిగాయి. ఐదువేల శ్లోకాల 'జయ...' తొమ్మిది వేల శ్లోకాల (జైమిని?) భారతంగా తరువాత ఇరవై ఐదువేల భారతంగా ఆ తరువాత లక్ష శ్లోకాల మహా భారతంగా స్థిర పడింది. ఇలా ఎప్పటికప్పుడు మహాభారతంలో కొత్తవి కలుపుతూ పాతవి మార్చుతూ తీర్చిదిద్దుతూ మహా ఇతిహాసంగా సుసంపన్నం చేశారు. మంత్ర కవాటం తెరిస్తే మహాభారతం మన చరిత్రే అని ఒక గ్రంథం వచ్చింది. అనగా మహాభారతం ఎప్పటికప్పుడు సమకాలీనమైన మార్పులు చేర్పులు పొందుతూ వచ్చింది. ఇది జానపద సాహిత్య లక్షణంగా చెప్తారు గానీ మన ప్రాచీన సాహిత్యమంతా జానపద సాహిత్యంలాగే కాలానుగుణంగా సమకాలీనమవుతూ వచ్చింది. భగవద్గతను కూడా అలా రాసి రాసి మార్చి రాసి మళ్లీ రాసి స్థిరీకరించారు.

అయితే భగవద్గీత ఇప్పటి రూపంలో ఎప్పటికి స్థిరపడింది? ఇప్పుడున్న రూప సారాలతో భగవద్గీత ఎప్పుడు పుట్టింది? 68 రకాల తెలుగు వ్యాఖ్యలు భగవద్గీతలో ఉంటేనే గదా వాటిని వివరించి విస్తరించింది. కనక భగవద్గీత, మహాభారతం అనే విత్తనాల్లో ఆ శక్తి డిఎన్ఏలు ఉన్నట్టే. సమకాలీనం చేస్తూ రావడం వల్లే మంత్ర కవాటం తెరిస్తే మహాభారతం మన చరిత్రే అవుతుంది. సమకాలీన జానపదాలవలెనే భగవద్గీత సమకాలీనం అవుతున్నది. ఆధునిక వైజ్ఞానిక, చారిత్రక, సామాజిక, సాంస్కృతిక, ఆధ్యాత్మిక, తత్వశాస్త్ర, మనస్తత్వశాస్త్ర, సామాజిక న్యాయశాస్త్ర కోణంలో పరిశీలించడానికి పరిమితమవుతాను.

డాక్టర్ బి ఆర్ అంబేద్కర్ అన్నట్టు ఇప్పుడున్న భగవద్గీత ఆరవ శతాబ్దంలో హర్షవర్ధనుని కాలం నాటికి స్థిరపడి ఉండవచ్చు. అనేక పరిశోధనలు చూసి డాక్టర్ బి ఆర్ అంబేద్కర్. మరి కొందరు పదవ శతాబ్దానికి తెచ్చి ఆది శంకరుని భాష్యం కూడా అప్పుడే వచ్చింది. అంత మంచి ప్రవచనాలకు వెంటనే రాయాలనే ఉత్సాహం ఉంటుంది గదా అని అంటారు. అనగా శైవ వైష్ణవ భక్తి ఉద్యమాలు బౌద్ధాన్ని జైనాన్ని పక్కకునెట్టి పోటాపోటీగా ముందుకు వచ్చినపుడే భగవద్గీతకు ప్రాధాన్యత పెరిగింది. బుద్ధుని బోధనలకు దీటుగా ఒక రచన అవసరమైంది. వైష్ణవులు ఆ అవకాశం అందిపుచ్చుకుని ముందుకు సాగారని వారి వాదన.

భగవద్గీత 'బౌద్ధ సంగీతి' (మహాసభలు) జరిగిన తరువాత బౌద్ధ బోధనలను, ఉపనిషత్తులను అధ్యయనం చేసి స్వీకరించి వర్ణ కులవ్యవస్థ ధర్మాలను స్థిరీకరించి, రాజ్య విస్తరణ, అవసరాలకు అనువుగా ప్రవచించిన ప్రవచనాలు అనిపిస్తుంది. సందర్భం కూడా "అర్జునా! రాజ్యం వీరు భోజ్యం, యుద్ధం చెయ్యి, గెలిస్తే రాజ్యం, మరణిస్తే స్వర్గం" అని చెప్పే క్రమంలో అనేక నీతులు రీతులు చెప్పిన సందర్భం. "అన్నిటికి నేనున్నగద బావా... అసలు అన్నీ నేనే చేయిస్తున్న ... అన్నీ నేనే పో! చెయ్యి! గురువులు బంధువులు స్నేహితులు అని చూడకు ! వేసెయ్!" అని రాజ్యం సాధనకోసం ఉత్తేజపరిచిన ప్రసంగమే భగవద్గీత.

బుద్ధున్ని బుద్ధ భగవాన్ అన్నారు. భగవాన్ అంటే సత్పురుషుడు అని ఆనాటి అర్థం . ప్రస్తుతం భగవాన్ అంటే సత్ గురువు అని అర్థం తీసుకోవచ్చు. వందల వేల గణ తెగలు, తండాలు, జనపదాలు, మహాజనపదాలు ఒక రాజ్య పరిపాలన కిందకు తెచ్చి సామ్రాజ్యం నిర్మించడానికి నందరాజ్యం, మౌర్య సామ్రాజ్యం పతనమైన తర్వాత నూతన సామ్రాజ్య నిర్మాణానికి అవసరమైన మేనేజ్‌మెంట్, రాజ్యపాలన సిద్ధాంతాలు అనేకం భగవద్గీతలో కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రంలో క్రోడీకరించబడ్డాయి.

మహాభారత యుద్ధంలో పద్దెనిమిది అక్షౌణీల సైన్యం (ఆనాడు సైనికులకు జీతాలు లేవు. ఇండియాలో సైనికులకు జీతాలు ముస్లింల కాలంలో పదకొండో శతాబ్దంలో ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. అంతదాకా జనపదాలు గణ తెగలు కలిసికట్టుగా పోరాడే విధానమే కొనసాగింది).

అన్నదమ్ముల్లో ఎవరి పక్షాన చేరినా... రెండు పక్షాల యుద్ధంలో పోరాడి ఎవరు గెలిచినా, ఎవరు ఓడినా సామ్రాజ్య నిర్మాణ క్రమంలో జనపదాలు స్వాతంత్రం కోల్పోయి పాలకులు పాలితులుగా మారారు, మార్చబడ్డారు అనడానికి అనేక నిదర్శనాలున్నాయి. రామాయణ యుద్ధంలో కూడా ఇదే జరిగింది.

భగవద్గీతలోని సోఫిస్టికేటెడ్ భాష పతంజలిగారి 'అష్టాధ్యాయి' అనే పకడ్బందీ వ్యాకరణం స్థిరపడి పలు భాషలను సంస్కరించి సంస్కృతంగా కావ్య భాషగా స్థిరపడిన తరువాత చెప్పబడినది రాయబడినది అని భాషా శాస్త్రవేత్తలు, రాజనీతి శాస్త్రవేత్తలు, చరిత్ర శాస్త్రవేత్తలు (హిస్టోరియోగ్రఫీ) భావిస్తున్నారు.

మనుస్మృతి కొంత మొరటుగా చెప్పిన విషయాలు శూద్ర, అతిశూద్ర నిషాదుల, ఆదివాసీల గురించిన క్రూరంగా చెప్పిన విషయాలనే 'స్వధర్మం' పేరిట వర్ణ కుల వ్యవస్థలను, కర్మ పునర్జన్మ సిద్ధాంతాలను భగవద్గీతలో బాగా పాలిష్ చేసి పాజిటివ్ థింకింగ్ పద్ధతిలోకి మార్చి చెప్పబడ్డాయి.. డాక్టర్ బి. ఆర్. అంబేద్కర్ తదితరులు భగవద్గీత క్రీస్తు శకం ఆరవ శతాబ్దంలో హర్షవర్ధనుని కాలంలో రాయబడినదని ఆ తర్వాత వందేళ్లకు ఆది శంకరాచార్య భాష్యం వచ్చిందని అభిప్రాయ పడ్డారు. అయితే క్రీస్తు పూర్వం రెండో శతాబ్దంకన్నా పాతది మాత్రం కాదని చాలామంది అభిప్రాయం.

నందరాజులు, మౌర్యులు, శాతవాహనులు కాలంనాటికి మనుస్మృతి మను ధర్మశాస్త్రం నాటికి శైవం వైష్ణవం వాటి మధ్య యుద్ధాలు సంఘర్షణలు లేవు. భగవద్గీత నాటికి బౌద్ధం, జైనం స్థానాన్ని పూరించడానికి శైవం వైష్ణవం పోటీ పడి సంఘర్షిస్తున్న కాలంలో భగవద్గీత వైష్ణవ ఆధిపత్యానికి గొప్ప సైద్ధాంతిక ఆయుధంగా ముందుకు వచ్చింది.

ఇలా వైష్ణవ సంప్రదాయ సామ్రాజ్య నిర్మాణానికి పరిపాలన విధానానికి కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రం, మనుధర్మ శాస్త్రం, ఉపనిషత్తుల సారాంశాన్ని సంశ్లేషించి భౌతికవాదానికి ఆధ్యాత్మికత రూపం జోడించి ఫైనల్ కాపీగా వ్యాసుని పేరుమీద రూపొందించిన చిరు పుస్తకం భగవద్గీత.

బౌద్ధం, ఉపనిషత్తులు, మనుస్మృతి, నారదస్మృతి, యాజ్ఞవల్కస్మృతి, వజ్రసూచి మొదలైన వాటిని సంశ్లేషించిన ప్రవచనాలు సూత్రాలు భగవద్గీత. ఇన్ని కలుపుకుని ఉండడంవల్ల తమకు తట్టిన ఒక అర్థంతో తమ సామర్థ్యాన్నిబట్టి, దృష్టినిబట్టి వ్యాఖ్యానాలు రాసుకుంటూ వచ్చారు.

అలా బౌద్ధం, జైనం, ఆజీవికం, మనుధర్మశాస్త్రం, కౌటిల్య అర్థశాస్త్రం సంశ్లేషించిన భగవద్గీత అందరూ సమానమే అనే బౌద్ధం, జైనం, శైవాన్ని కూడా వెనక్కి నెట్టి వర్ణ కుల విభజన, కుల వివక్షతలను భగవంతుని 'వరప్రసాదం'గా ఆమోదింప జేసిన అతి గొప్ప రచన భగవద్గీత.

మార్క్స్ ఏంగెల్స్‌లు అన్నీ చదివి సమర్థవంతమైన కార్మికవర్గ సిద్ధాంతాల భూమికను ఏర్పరిచినట్టుగా, అన్ని రాజ్యాంగాలు చదివి అంబేద్కర్ రాజ్యాంగ. నిర్మాతలు 298 మంది కలిసి భారత రాజ్యాంగం రూపొందించినట్టుగా... ఆనాడు వైష్ణవానికి, వర్ణ కుల వ్యవస్థల ఆర్థిక సామాజిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక, ఆధ్యాత్మికతల వ్యవస్థల పటిష్టం చేయడానికి భగవద్గీత అపూర్వంగా కృషి చేసింది. అందువల్ల ఆ విషయం తప్ప అనేక విషయాలను వందలాది కవులు పండితులు గురువులు భగవద్గీతను రకరకాలుగా వ్యాఖ్యానించారు. "మాతంగి కన్యను పెళ్లి చేసుకోవయ్యా బాబూ! రాజా! జాతిసమైక్యతకు అది అవసరం" అని, ఇతర గణ తెగలు జానపదాలు మధ్య వర్ణాంతర వివాహం, స్థానికులతో సంబంధ బాంధవ్యాలు అవసరం అని వలసవచ్చి స్థిరపడుతున్న ఆర్యులకు చేసిన హిత బోధ హరిశ్చంద్రుడు, విశ్వామిత్రుని కథ. విశ్వామిత్రుని బోధనలు నిరాకరించినవాడు హరిశ్చంద్రుడు అనేది జరిగినకథ. ఈ స్థానిక సామాజిక అంశాన్ని మరిచిపోయి సత్యహరిశ్చంద్రుడుగా పేరు ప్రఖ్యాతులు పొందినట్టు కొన్ని సాగిపోయాయి. అది వడ్డీ వ్యాపారులకు పనికి వచ్చే కథగా మార్చబడింది. భగవద్గీత కూడా ప్రతి తరంలో ఇలా కొత్త వ్యాఖ్యలకు ఆలవాలమైంది. చివరగా... బౌద్ధాన్ని, జైనాన్ని గణతెగల జనపదాల్ని, మానవుల సమానత్వం సోషలిజాన్ని, శైవాన్ని వెనక్కి నెట్టి అణిచివేసి కులం వర్ణం అసమానతలను నిలబెట్టడానికి, వైష్ణవాన్ని ముందుకు తేవడానికి భగవద్గీత చారిత్రకంగా ఉపయోగపడుతూ వచ్చింది. కర్మ పునర్జన్మ, వర్ణం, కులం వంటి వివక్షలు అసమావతలను భగవద్గీత నుండి పరిహరిస్తే ఉపనిషత్తులు బౌద్ధం, జైనం, ఆజీవకం తాలూకు ఆనాటి బోధనలకు సామీప్యత స్పష్టంగా కనపడుతుంది. భగవద్గీతకు భిన్నంగా సామాజిక న్యాయం కోసం భారత రాజ్యాంగం నిలబడుతుంది. సమస్త అసమానతలను స్థిరీకరించే భగవద్గీతపై కాకుండా ప్రతి ఒక్కరు భారత రాజ్యాంగంపై ప్రమాణం చేసి చెప్పే విధానాన్ని తప్పనిసరి చేయడం అవసరం. ప్రతి ఒక్కరు భారత రాజ్యాంగం మీద ప్రమాణం చేయడం ద్వారానే కామన్ సివిల్ కోడ్ విధానం ప్రారంభమవుతుంది.

– బి.ఎస్.రాములు
సామాజిక తత్వవేత్త
తొలి ఛైర్మన్, బీసీ కమిషన్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

'అమ్మ ప్రేమ' అజరామం

'అమ్మీజాన్' సంకలనంలో వక్తల అభిప్రాయం

అసలు కవే కాదన్నారు. అమ్మ ఇంటికి ఒక మూలస్తంభం లాంటిదన్నారు. అమ్మ పాదాల వద్ద స్వర్గం ఉంటుందన్నారు. నవమాసాలు మోసి పెంచి పెద్దచేసిన అమ్మను కొంత మంది ఆస్తిపాస్తుల కోసం ఆమడదూరం పెట్టడం బాధాకరమని పేర్కొన్నారు. తల్లి ప్రేమకు కులం, మతం లేదని చాటి చెప్పారు. అందరి తల్లుల ప్రేమ ఒకటేనన్నారు. ఈ విష యాలన్నింటినీ అమ్మీజాన్ పుస్తకం ప్రస్ఫూటింపజేస్తోందన్నారు. హర్యాలీ ముస్లిం రచయిత.వేదిక ఆధ్వర్యంలో సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో ఆదివారం అమ్మీజాన్ కవితా సంకలనాన్ని అతిథులు ఆవిష్కరించారు. ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన ప్రముఖ విప్లవ కవి కె. శివారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. అమ్మీజాన్ పుస్తకం. అమ్మకు నీరాజనం పడుతుందన్నారు. అమ్మ ప్రేమ గురించి 56 మంది కవులు ఈ పుస్తకంలో గొప్పగొప్పగా చెప్పారన్నారు. ఈ పుస్తకం ప్రతి ఒక్కరూ చదివి తమ తల్లుల ప్రేమను స్మరించుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించిన సోషల్ ఆక్టివిస్ట్ ఖాలీదా పర్వీన్ సాహెబా మాట్లాడుతూ సాక్ష్యం లేని జీవితం అమ్మదన్నారు. అమ్మ తన పిల్లలను ఒడిలో దాచుకుంటుందన్నారు. అమ్మ ఒక అక్షర సత్యమన్నారు. ప్రముఖ కవి డాక్టర్ పసునూరి రవీందర్ మాట్లాడుతూ అన్వర్ నాన్న ప్రేమ గురించి 2004లో 'నాయిన' అనే సంకలనంలో చాటిచెప్పారని, నేడు అమ్మీజాన్ పేరిట అమ్మ ప్రేమను చాటారని వివరించారు. సాహిత్య విమర్శకులు గుంటూరు లక్ష్మీనర్సయ్య, కవి డాక్టర్ కవి యాకూబ్, రచయిత్రి నస్రీన్‌ఖాన్, ప్రముఖ సినీ దర్శకులు వేణు ఉడుగుల, డాక్టర్ శరత్ చమార్ నలిగంటి జాబిలి చాంద్‌పాషా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రాయిరా!

గజల్

మత్లా: మ్రొక్కితే దేవుడె యగు నల్ల రాయిరా!
తొక్కితే మెట్టేయగు అదే రాయిరా! ॥మ్రొ॥

మానవ భావనదేరా మర్మం అంతా!
మన జీవంపై కెగిసే పావురాయిరా!

శాయశక్తులా ముందుకె సాగి పోవగా
జీవితాన మంచి మలుపె మైలురాయిరా!

పైపై మెరుగుల కోసం పరుగు తీయకూ,
పసిడి విలువ తెలుపునదే గీటురాయిరా!

బ్రతుకు తెరువులో ఎదురౌ అవరోధమ్మే
చితికి పోవునట్లు తాకు పోటురాయిరా!

కన్నవారు, కట్టుకున్న వారు పోయినా
కంట నీరు రాకుంటే బండరాయిరా!

మక్తా: పీడీత తాడిత ప్రజకై 'వద్దేపల్లీ'!
ప్రజ్వలించు చైతన్యపు పాట రాయిరా! ॥మ్రొ॥

– డా॥వద్దేపల్లి కృష్ణ
సెల్: 9246541699

విసనకర్ర

విసనకర్ర పేరు వినని వారును,
చూడనట్టివారు, వాడనట్టివారు
కానరారు మచ్చుకైన నొక్కరు! శతా
బ్దముల ఘన చరిత్ర దాని కుండె!

కలవు రూపభేదములు వీనిలోనను,
వస్తు భేద ముండు, వాడకమున
కాననౌను భేద, మైనను 'తాటాకు
విసనకర్ర' ప్రకృత 'విషయ' మౌను!

ఫ్యాను, ఏసి వచ్చి బహుకాల మైన, న
వ్వాని వాడకమ్ము బహుళ మైన,
విడువకుండినారు విసనకర్రను కొంత
మంది, వాడుచుండి రందు నందు!

విసరుకొనగ వలయు వివిధ సందర్భమ్ము
లందు గాన, గృహములందు విసన
కర్ర లుండవలయు, కాకున్న నిబ్బంది
తరచు కలుగుచుండు తప్పకుండ!

వాడబడును కొన్ని వస్తువుల్ కొన్నాళ్లు,
కాలగర్భమందు కలియు పిదప;
వేల యేండ్లు నిలిచె కాలము నెదిరించి
విజయవంతముగను విసనకర్ర!

విసనకర్ర కుండె పేదరికమ్ముతో
వదలి పోవరాని బంధ! మందు
వలన పేదరికము వదలిపోనందాక
విసనకర్ర గూడ వెళ్ల దెటకు!

కలదు పొత్తు విసనకర్రతో వేసవి
కాలమునకు; విసనకర్ర దాన
మిచ్చు సంప్రదాయ మీ దేశమున నుండె!
పెద్ద లెరుగజెప్పు సుద్దు లివ్వి!

'విసనకర్ర' అనెడు పేరుతో నొక గ్రామ
ముండె, నేను వెళ్లియుంటి నటకు;
చిన్న నాట చూచియున్న నిప్పటికిని
తరచు దాని 'ఊసు' గురుతు వచ్చు!

ఘనచరిత్ర విసనకర్రది యౌటచే,
పద్యకవిత యిటుల వ్రాయవలసె;
నిలిచియుండె నిద్ది నేటికి 'ప్లాస్టిక్కు'
తోడ చేయబడుచు, వాడబడుచు!

-హెచ్. ఆర్. చంద్రం
9493248053

మాటలు కూడా బరువెక్కుతాయి

అప్పుడప్పుడు
మాటలు కూడా బరువెక్కుతాయి
మనసు ములన మోయలేనన్ని
రాళ్ళతో గోడలు కడతాయి
మమకారపు పూత లేని
తీగల్లా మనిషిని బందించి
బాధించి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తాయి.

అవును ఇప్పుడిప్పుడే
అది నాకు తెలుస్తోంది
మన అనుకున్న వాళ్లే
సూటి పోటి గుండు సూదులతో
గుచ్చి గుచ్చి వెకిలి
నవ్వులు నవ్వుతుంటారని
మాటలతో తూలి తూలి
మాలిన్యాని అలుకుతుంటారని .

వాడో వీడో
ఎవరో ఒకరు
మాట మీద పెట్టినప్పుడల్లా
గుండె బరువెక్కి
అలుగువారుతున్న బాయవుతుంది.

మాటలు ఎల్లప్పుడూ విలువైన
వజ్రాలని భ్రమ పడకండి
అప్పుడప్పుడు అవసరాన్ని బట్టి
తేలిపోయే రంగురాళ్లవి.

అబద్ధం బండమీద
జీవితాన్ని అరగదీస్తూ
స్వార్ధపు పరిమళాన్ని పూసుకుంటున్న
భ్రమరాల రెక్కలకు
బరువెలా తెలుస్తుంది,
విలువెలా తెలుస్తుంది
మోయలేక రెక్కలు తెగి
విలవిల లాడుతున్న తూనీగలను
ఒక్కసారి పలకరిస్తే
అవగతం అవుతుంది
మత్తడి దూకే కన్నీళ్లకు
పర్యవసానం తెలుస్తుంది.

-శ్రీతరం
7893613015

తలవంచాల్సిందే

నీ సంకల్పం
ఎంత గొప్పదో
పంచభూతాలతో
మిళితమైన ప్రకృతి
నీకు వలవంచి
నీ జీవిత లక్ష్యాన్ని
నెరవేర్చే క్రమంలో
లీనమైపోయింది
అమాంతం
గాలిలో ధూళిలా
కొట్టుకపోతున్న నిన్ను
పెయింతా తెల్లటి
సున్నంతో కప్పుకున్న
ఓ పాత మట్టి గోడ
చెదలెక్కిన దూలం
నిన్ను తోబుట్టువులా
చేరదీసి ఆదరించి
నీ ఎదుగుదలకు తోడైరి
నీ ఒంటరి పోరాటాన్ని
చులకనగా చేసి
వెనకా ముందు చూసుకొని
ముల్లే మూకతో విర్రవీగే
కొన్ని వెర్రి బుర్రలు
నీ ఈ దృశ్యాన్ని చూసి
తలవంచాల్సిందే..!

-పోలీస్ భీమేశ్
9505255218

ఘనంగా రాష్ట్రస్థాయి సినారె వాగ్భూషణ పురస్కార ప్రదానోత్సవం...

ప్రముఖ కవి, పండితుడు, వ్యాఖ్యాత నంది శ్రీనివాస్ కు పురస్కారం ప్రదానం చేస్తున్న అతిథులు.

దాస్యం సేనాధిపతి
9440525544

- బి.ఎస్.రాములు
సామాజిక తత్వవేత్త
తొలి చైర్మన్, బీసీ కమిషన్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

తెలంగాణ కళావేదిక ఆధ్వర్యంలో ప్రతి ఏటా వాఖ్యానం మరియు కళారంగాల్లో విశేష కృషి చేసిన వారికి సినారే వాగ్భూషణ పురస్కారం అందిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరానికి గాను ప్రముఖ కవి, పండితుడు, వ్యాఖ్యాత నంది శ్రీనివాస్ ను ఎంపిక చేయడం జరిగింది. కరీంనగర్ లో జరిగిన ఈ పురస్కార ప్రదానోత్సవ కార్యక్రమంలో ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేసిన జిల్లా అదనపు పాలనాధికారి జీవి శ్యాంప్రసాద్ లాల్ మాట్లాడుతూ నంది శ్రీనివాస్ తన మాటలతో ఎందరికో ప్రేరణదాయకంగా నిలిచాడని, తన మాట, పాట వేలాది మందిని కట్టిపడేస్తుందని

శ్రీనివాస్ తన వాక్కును వశం చేసుకున్నవాడని వాక్కును వశం చేసుకున్న వాళ్లు ఋషులుగా మిగులుతారని ఋషుల వాక్కు ఫలిస్తుందని ఆయన తెలిపారు. నంది శ్రీనివాస్ మాట ఎందరో జీవితాలకు ప్రేరణగా నిలిచిందని, తాను వ్యాఖ్యానం చేస్తే ఆ సభ ఎంతో ఉల్లాసవంతంగా సాగిపోతుందని తాను పాట పాడితే వేల మంది ఉర్రూతలూగిపోతారని అందుకే నంది శ్రీనివాస్ వశ్యవాక్కు కల్గిన వాడని వారు పేర్కొన్నారు.

కొందరికి పురస్కారాలు వన్నెతెస్తాయని మరికొందరు పురస్కారాలకే వన్నెతెస్తారని ఇలా రెండో కోవకి చెందిన వారి నంది శ్రీనివాస్ అని వారు తెలిపారు. తెలంగాణ కళావేదిక వారు సినారె పేరు మీద రాష్ట్రస్థాయిలో ప్రతి ఏటా ఇచ్చే వాగ్భూషణ పురస్కారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వ్యాఖ్యానం మరియు కళారంగాల్లో ఇచ్చే ఏకైక పురస్కారమని తెలంగాణ కళావేదిక ఇచ్చే ఈ పురస్కారం చిరస్థాయిగా నిలుస్తాయని వారు ఆశించారు.

సభాధ్యక్షులు తెలంగాణ కళావేదిక అధ్యక్షులు అనుముల దయాకర్ మాట్లాడుతూ సినారే వాగ్భూషణ పురస్కారం రాష్ట్రస్థాయిలో ఇస్తున్నామని, ముఖ్యంగా వ్యాఖ్యాన రంగంలో కృషి చేసిన వారికి, సభారంజకంగా మాట్లాడే సాహితీవేత్తలకు ఈ పురస్కారం అందజేస్తున్నామని నంది శ్రీనివాస్ వంటి కవి,పండితులు,వ్యాఖ్యాత ఈ పురస్కారానికి ఎన్నిక కావడం ముదావహమైన విషయమని వారు అన్నారు.

పురస్కార కమిటీ కన్వీనర్ దాస్యం సేనాధిపతి మాట్లాడుతూ నంది శ్రీనివాస్ ఈ పురస్కారానికి అన్ని విధాల అర్హుడని ఒక మంచి పండితుడు వ్యాఖ్యాత కవి రచయిత అనే కాకుండా ఆధునిక సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి యూట్యూబ్ ఛానల్ ద్వారా తెలుగు సాహిత్య రంగం లో విశేష కృషి చేస్తున్నారని వారికి ఈ పురస్కారం అందించడం సమంజసంగా భావిస్తున్నామని వారు పేర్కొన్నారు.

గాజుల రవీందర్ శ్రీనివాస్ జీవితంలోని వివిధ పార్శ్వాలను ఆవిష్కరించి మాట్లాడుతూ శ్రీనివాస్ జీవితం వడ్డించిన విస్తరి కాదని ఎన్నో ఆటుపోటులను ఎదుర్కొని చాలా కఠినమైన పరిస్థితులలో చదువును కొనసాగించి నేడు ఈ స్థాయికి చేరుకున్నాడని వారు తెలిపారు

పురస్కార గ్రహీత నంది శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ సినారే వాగ్భూషణ పురస్కారానికి ఎంపిక కావడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నానని, సినారే వంటి మహానుభావుని పేరు మీద ఈ పురస్కారం అందుకోవడం ఆనందంగా ఉందని, పురస్కారానికి తగినట్లుగా మున్ముందు ఇంకా సాహితీ రంగంలో కృషి చేస్తానని వారు తెలిపారు.

ఈ కార్యక్రమంలో డాక్టర్ గండ్ర లక్ష్మణరావు, పాక రాజమౌళి,సౌగాని కొమరయ్య, డాక్టర్ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి,పాక రాజమౌళి, కె.బి.శర్మ తదితరులు మాట్లాడారు. అనంతరం ప్రముఖ కవి దాస్యం సేనాధిపతి రాసిన లేడీ టీచర్ కవిత ఆధారంగా తీసిన లఘు చిత్రాన్ని గౌరవ జిల్లా అదన పాలన అధికారి శ్యాం ప్రసాద్ లాల్ గారి చేతుల మీదుగా ఆవిష్కరించి ప్రదర్శించారు సభికుల నుండి ఈ లఘు చిత్రానికి మంచి స్పందన లభించింది. ఈ చిత్ర దర్శకుడు నంది శ్రీనివాస్, సంగీత సహకారాన్ని అందించిన కె.బి.శర్మ, ఎడిటింగ్ నిర్వహణ సహకారం అందించిన లక్ష్మీ గౌతమ్, కెమెరామెన్ వేణు, లేడీ టీచర్ పాత్రధారి శ్రీమతి వసంత రామకృష్ణలను ఘనంగా సన్మానించడం జరిగింది.

ఈ కార్యక్రమంలో సభాధ్యక్షులు అనుముల దయాకర్, దాస్యం సేనాధిపతి, గండ్ర లక్ష్మణరావు, గాజుల రవీందర్, బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి,సౌగాని కొమరయ్య,పాక రాజమౌళి, కెబి శర్మ లతోపాటు గంగుల శ్రీకర్, అన్నాడి గజేందర్ రెడ్డి, వైరాగ్యం ప్రభాకర్ మచ్చ హరిదాస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. కవయిత్రి బుర్ర విజయలక్ష్మీనాగరాజ్ వందన సమర్పణ చేశారు.

యువతమేలుకో సకాలములో పెళ్లి చేసుకో

పెళ్లి అంటే నూరేళ్ళ పంట జీవితంలో పెళ్లి చాలా ప్రధానమైనది. ఏవయసులో జరగవలసిన ముచ్చట ఆ వయసు లో జరగాలి . ఈడు రాగానే మూడు ముళ్ళు వేయించడం వారి నుంచి తర్వాత తరాన్ని ఆశించడం అనాదిగా జరుగుతున్న సాంప్రదాయం . గత ఐదు దశాబ్దాల క్రితం ఇరవైయేళ్లవయసు రాగానే పెళ్లి జరిగేది. పారిశ్రామిక విప్లవం ప్రపంచీకరణ 'ఆర్థిక స్వేచ్ఛ ప్రైవేటీకరణ' కర్పోటీకరణ సాంకేతిక విప్లవం' ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీప్రభావం వల్ల పెళ్ళీడు 30 నుండి 40 యేళ్ల వయసుకు మారింది. లేట్ మ్యారేజ్ సామాజిక సమస్యగా పరిణమించడం శోచనీయం.

మారుతున్న జీవన విధానం యువతలో వస్తున్న నూతన ఆలోచనలు పెళ్లి అంటే భారం అని భావించడం. వ్యక్తి గత స్వేచ్ఛకు పెళ్లి ఆటంకం అనే భావన యువతలో నెలకొన్నది. ఒంటరి జీవితం సహజీవనం అన్న సంస్కృతి పెచ్చు మీరడం లాంటి పరిస్థితులు యువత అబ్బాయి అమ్మాయి లు పెళ్లి మీద శ్రద్ధ చూపని స్థితి నెలకొన్నది . సచదువులు ఉద్యోగాలు 'క్యారియర్' వ్యాపారాలు 'వృతుల మీద ఎక్కువ దృష్టి పెట్టడం వల్ల పెళ్లి కానీ యువత అమ్మాయిల అబ్బాయిల సంఖ్య పెరుగుతుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన తాజా గణాంకాలు తెలుపుతున్నాయి . జాతీయ యువజన విధానం 2014 ప్రకారం 15బి 29 ఏళ్ళ వయసువారిలో వివాహాలు కానీ వారు 17 శాతం వుంటే 2019. నాటికి23 శాతానికి పెరిగారు. ఇదే సమయములో అవివాహిత పురుషుల సంఖ్య 20 నుండి బి 26 శాతానికి యువతుల్లో ఈ సంఖ్య13 నుండి 19 శాతానికి పెరిగింది. యువత ఆత్మహత్యలకు పాల్పడడం కారణం లేట్ పెళ్లిల్లు అని వైద్యులు చెబుతున్నారు. ఓసంస్థ 8 సంవత్సరాలు సర్వే చేసి త్వరగా పెళ్లి చేసుకుంటే ఎలాంటి ఉపయగాలు వున్నాయో కూలంకషంగా విశ్లేషించింది. యుక్తవయసులోపెళ్లి చేసుకుంటే అనేక లాభాలు ఉన్నాయి.

చిన్న వయసులో పెళ్లి చేసుకుంటే క్యారియర్ డిస్టర్బవుతుంది అనే భావన యువతలో చోటు చేసుకుంది. భాధ్యతలుమీధ పడతాయని జీవితములో అసలు రుచి అనుభవించలేక పోతామని యువత భావిస్తున్నారని పలు అధ్యయనాలు తెలుపుతున్నాయి. అందుకే చాలామంది యువత ముదిరినబెండకాయలు అవుతున్నారు. వాయిదాలతో అనేక ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. లాభాల కంటే నష్టాలే ఎక్కువున్నాయని తాజాగా ఒక సర్వే లో వెళ్ళడైయ్యింది.

యుక్త వయసులోగానీ కొంచెం లేటుగా ఐనా పెళ్లి చేసుకోవడం తప్పదు. నూటికో కోటికో ఒక్కరు పెళ్లి గోల వద్దని తప్పించుకుంటారు.

వయసు ముదిరిన తర్వాత పెళ్లి చేసుకోవడం కంటెరక్తం మరిగే సమయములో పెళ్లి చేసుకుంటే జీవితములో అసలైన కిక్ అంటున్నారు వైద్య ఆరోగ్యనిపుణులు. సంతానం లేక పోవడం ఆర్థికపరమైన సమస్యలు పని ఒత్తిళ్లు లాంటి రకరకాల సమస్యలను బాధలను తట్టుకోవాలంటే 24 నుండి 28 ఏళ్ల లోపు పెళ్లి చేసుకొని సంసార జీవితాన్ని ప్రశాంతంగా అనుభవించ వచ్చు అని వైద్యులు అంటున్నారు. త్వరగపెళ్లి చేసుకుంటేజీవితములో ఎదురయ్యేసమస్యలను కష్టాలను తట్టుకునేశక్తి ఎక్కువ ఉంటుందనీ జయించే శక్తి సామర్థ్యాలువుంటాయని వైద్యులు అంటున్నారు. తాజా అధ్యయనాలు ఈ విషయాన్నే చెబుతున్నాయి.

యుక్త వయసులో పెళ్లి చేసుకుంటే సామాజికంగా ఒత్తిడి వుండదు. పక్కింటి వారినుండి ఎదురు ఇంటి వారినుండిఎలాంటి బెంగ వుండదు. 25 యేళ్లు రాగానే ఇంకా పెళ్లి చేసుకోవా అనే ప్రశ్నలు విని విని విసిగివేసారిపోయే స్థితి వుండదు. యుక్త వయసులో పెళ్లి చేసుకోవడం మంచిది. 25 ఏళ్ల కు పెళ్లి అన్ని విధాల ఉత్తమం 30 యేళ్లలోపు కారీర్ సెట్ చేసుకొని పెళ్లి చేసుకొని హాయిగా కాపురంచేసుకోవచ్చును అనివలువైద్య ఆరోగ్య సర్వేల అభిప్రాయం .

30 యేళ్లల్లోపుపెళ్లి చేసుకుంటే అనుభవమువస్తుంది. భార్యాభర్తలకు ఒకరి మీద ఒకరికి పరిపూర్ణ అవగాహన వస్తుంది .మెచ్యూరిటీ వయసు వచ్చేసరికి ఇద్దరికీ బాధ్యతలు తెలిసి ఎవరివసంలువారం చేసుకుంటారు. కెరీర్ మాయ ఆర్థిక స్థిరత్వం సెటిల్మెంట్ వాటి పేరు మీద పెళ్ళీడు దాటి ముదిరి పోతున్నారు. కెరీర్ సెట్ అయిన పెళ్లి సెటిల్ గాక చాలామంది యువకులు బ్రహ్మచారులు గానే మిగిలి పోతున్నారు.వయసై పోయాక మాత్రి మమోనీలు రెండో సంబంధం కోసం తిరగడం కంటే యుక్త వయసులో పెళ్లి బహు ప్రయోజనకరం. యుక్త వయసులో పెళ్లి చేసుకుంటే ఏడాది రెండేండ్లు లోపు పిల్లను కంటే కుటుంబ పెద్దల నుండి పిల్లలు కావలన్న ఒత్తిడి తగ్గుతుంది. 35 యేళ్ల తర్వాత పెళ్లి చేసుకుంటే పిల్లలు పుట్టడంలో అనేకసమస్యలు వస్తాయనివైద్య నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

యుక్త వయసులో పిల్లలను కంటేవారితో ఎక్కువ సమయంగడిపే అవకాశం వుంటుంది.తద్వారా పిల్లలు ఎదుగుతారు యుక్త వయస్సులోనే మీకు బాధ్యతలు తెలియడం ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. బంధాలు అనుబంధాలు బంధుత్వాలు సంస్కృతి సాంప్రదాయాలమీద కచ్చితమైన అవగాహన ఏర్పడుతుంది.ఇది సామాజిక జీవితానికి ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది. ఉమ్మడి కుటుంబ జీవన మాధుర్యాన్ని పిల్లలు అనుభవిస్తారు. బాల్యదశలో ప్రేమ ఆత్మీయత అనురాగం మమత మానవీయత సహనం సమన్వయం సహకారం సంఘీభావం దృకృదం ఏర్పడుతుంది. వివాహ వ్యవస్థనుయువత అందమైన భారంగ సామాజిక బాధ్యతగా స్వీకరించాలి.

సహజీవనంచేస్తావివాహాన్ని వాయిదావేయటంపలుసామాజిక సమస్యలకు దారితీస్తుంది. పౌరసమాజం స్వచ్ఛంద సంస్థలు మహిళా సంఘాలు యువజన సంఘాలు సామాజిక సాంస్కృతిక సంఘాలు సమిష్టిగా కుటుంబ నియంత్రణ మీద జాతీయ స్థాయిలో ప్రచారంచేసిన తరాహాలో పెళ్లి గురించి ప్రచారం చేసి యువతలో మార్పు తీసుక రావటానికి మరొక సామాజిక ఉద్యమం రావాలి. పెళ్లి గురించి యువతలో పాజిటివ్ దృక్పథం రావాలి.కుటుంబ పెద్దల మాటలకు విలువ ఇవ్వాలి.భావితరానికి పెళ్లి పునాది అనేది మరువకూడదు.భావి ప్రగతికి పురోగతికి దోహదపడే మానవ వనరులను అందించే సామాజిక బాధ్యత యువతపై వుంది.

సకాలంలో పెళ్లి సత్వరాభివృదికి సుస్థిరాభివృదికి సామాజిక మూలధనం అన్న సత్యాన్ని మరువకూడదు.

-నేదునూరి కనకయ్య
అధ్యక్షులు
తెలంగాణ ఎకనామిక్ ఫోరం
సామాజిక ఆర్థిక అధ్యయన వేదిక
9440245771

రెండు కళ్ళు

(కథ)

ఆ రాజ్యంలో కరోటి అన్న వింత వ్యాధి ప్రవేశించింది. కరోటి అన్న సూక్ష్మ క్రిమి వలన ముఖ్యముగా చిన్న పిల్లలకు తీవ్రమైన అనారోగ్య సమస్యలు ఏర్పడసాగింది. వైద్య పండితుల సలహాపైనా గురుకుల పాఠశాలలన్నీ మూసి వేశారు. కొంతకాలం వరకు చిన్న పిల్లలను ఇల్లుదాటి బయటకు పంపకూడదని వైద్య పండితులు ఆదేశించారు. ఒక సంవత్సరం కాలం గడిచాక కరోటి వ్యాధి సమస్య క్రమ క్రమంగా తగ్గడం ప్రారంభించింది. మరొక సంవత్సర కాలం పాటు రాజ్యంలోని పాఠశాలలన్నింటికి సెలవు ప్రకటించడం ముఖ్యమని వైద్య పండితులు చెప్పారు.

''ఇలాగైతే పిల్లల భవిష్యత్తు పూర్తిగా దెబ్బతినడానికి అవకాశముంది '' చెప్పాడు మహారాజు .

''మహారాజా .ఆ పిల్లల భవిషత్తు దెబ్బతినకుండా ప్రయత్నిస్తాను " అన్నాడు మంత్రి

××× ××× ×××

ఆ రోజు ఉదయం తలుపులు తెరచిన సుబ్బయ్య ఎదురుగానున్న గురుకుల ఆశ్రమగురువు వెంకటశర్మను , ఆ రాజ్యపు సైనికాధ్యక్షుడు విక్రమసేనుడుని చూసి సాదరంగా ఆహ్వానించాడు .

మరింత లావుగావున్న సుబ్బయ్య కుమారుడు చంద్రయ్యను చూడగానే వెంకటశర్మ బాధపడ్డాడు.

" చంద్రయ్యా ,మన రాజ్యంలోని ఖజానా నుంచి ఎక్కువ సొమ్ము ఎందుకు ఖర్చు పెడుతున్నామో తెలుసా" అడిగారు వెంకటశర్మ.

''సైనికులకు ,యుద్ధానికి ఉపయోగపడే ఆయుధాల ఉత్పత్తి కోసం ''

" యుద్ధమే జరగకున్నా,ఆయుదాలకోసం, సైనికుల కోసం ఇంతకాలం మనం అనవసరంగా ఖర్చుపెట్టించామనుకొంటున్నావా'' అడిగాడు విక్రమసేనుడు .

ఎలా చెప్పాలో అర్థం కాక బిత్తరచూపులు చూడసాగాడు చంద్రయ్య

''యుద్ధములో గెలవాలంటే మంచి ఆయుధాలు, తర్ఫీదు పొందిన సైనికులు చాలా ముఖ్యం. రాజ్యంలో సైనికులు, ఆయుధాలు లేవని తెలిస్తే పొరుగురాజ్యాలవారు వెంటనే యుద్ధం చేస్తారు" అన్నాడు సైనికాధికారి

"చంద్రయ్యా ,రాజ్యం భవిష్యత్తుకు సైనికులు, ఆయుధములు రెండు కళ్ళ లాంటి వారు .అలాగే మీ భవిష్యత్తుకు చదువు ఆరోగ్యం రెండుకళ్ళలాంటివి, కరోటి అనే వింత వ్యాధినుంచి కాపాడుకొనడం కోసం పాఠశాలలు మూసివేసావయవలసి వచ్చింది , మీరేమో ఇంటిలో వుంటూ మీకు రెండు కళ్ళలాంటి ఆరోగ్యం ,చదువును విస్మరిస్తున్నారు , శారీరక ఆటలు లేక మీరంతా లావుగా అయ్యారు మరికొన్ని రోజులకు మీకు ఆరోగ్యం దెబ్బతినడానికి అవకాశం వుంది. మీకు పాఠశాలలో నేర్పించిన యోగాసనములు ఇంటిపట్టునే వుండి చేయాలన్న ఆలోచన ఎందుకు కలగలేదు .మీరు చదువుకొనవలసిన గ్రంధములు మేమె ఇంటికి తెచ్చి ఇస్తాము. బాగా చదవండి." అన్నారు వెంకటశర్మ .

మంత్రి ఆజ్ఞానుసారం గురుకుల పాఠశాలలో గురువులు సైనికులతో కలసి ప్రతి విద్యార్థి ఇంటికి వెళ్లి రెండు కళ్ళలాంటి ఆరోగ్యం విద్యను విస్మ రించవద్దని సలహా ఇచ్చి వెళ్లారు . ఆ తరువాత విద్యార్థులలో మార్పు వచ్చింది.

వేగుల ద్వారా విద్యార్థుల పరిస్థితి తెలుసుకొన్న మహారాజు , మంత్రి ఆలోచన ను మెచ్చుకొన్నారు

- ఓట్ర ప్రకాష్ రావు
09787446026

సంకల్ప సిద్ధి

కథనం.

ఎన్నోరకాల పూజలు, నోములు, వ్రతాలు, చేస్తున్న పార్వతమ్మగారు దైవాన్ని కోరిన ఒకే ఒక వరం!.

తనకు "సంతాన భాగ్యం ప్రసాదించుము" స్వామి" అని.

దైవం కరుణించిందేమో! , పార్వతమ్మ గారు పండంటి బిడ్డకు జన్మనిచ్చేలా చేస్తూ పార్వతమ్మగారిని పరిక్షించాలి అనుకున్నదో?,

లేక! పుట్టిన బిడ్డను పరిక్షించాలి అనుకున్నదో?

పుట్టుకతోనే వైకల్యంతో జన్మించేలా చేసింది.

పుట్టిన బిడ్డను హృదయానికి హత్తుకుంటూనే,చలనం లేని బిడ్డ కాళ్ళు చూసస్తూ పార్వతమ్మగారు కన్నీళ్లు పెట్టుకుంది.

బిడ్డ జీవితం ఎట్లాంటి సమస్యలతో సాగుతుందో, అనే బెంగతో పార్వతమ్మ గారు తల్లడిల్లిపోతుండేది.

తేజస్సు ఉట్టిపడుతున్న బిడ్డ ముఖం చూస్తూ..

"నా బిడ్డ రాజాలా ఉన్నాడు" అంతా మంచే జరుగుతుంది,అనో తనకు తాను సరైనది చెప్పుకుంటూ ముద్దుపెట్టుకునేది.

బిడ్డలోనే తన సంతోషాలు,ఆనందాలు శోధిస్తూ,బిడ్డే తన ప్రపంచం అనేలా మురిసిపోయేది.

"కుంటి రాజా" అంటూ వేళాకోళం చేస్తున్న సమాజాన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కోవడం ఎలానో !బిడ్డకు ప్రతినిత్యం నేర్పుతూనే ఉండేది పార్వతమ్మ గారు.

తెలియని ఏదో బాధ ఎదలో మెలిపెడుతుంటే..

కన్నీటిని దాచుకుంటూ,చిరునవ్వులు బిడ్డపై కురిపించేది.

నాబిడ్డ నడవలేడే !అడుగులు వేయలేడే, అనే దిగులు కాలక్రమేణా, తన మనసు నుండి దూరం చేసుకుంది.

తన బిడ్డ తప్పటడుగులు వేయాలంటే మరో మూడు కాళ్ళ చక్రాల బండి, తోడు తప్పదని తెలుసుకుని, ఏర్పాటు చేసింది!

"అడుగు తీసి అడుగు వేయాలంటే..

మొత్తం ఐదు కాళ్ళు" అని వెక్కిరించే వారు.

చుట్టూ నివాసముండే పోకిరిగాళ్ళు.

అవహేళన చేస్తూ చూట్టూ చేరేవాళ్ళు ఎందరో..

అవమానం వంటి బిగువున భరించేది..

బిడ్డకు ధైర్యం చెప్పేది పార్వతమ్మ గారు..

పార్వతమ్మగారి బిడ్డ నిల్చోగలిగే వయస్సుకు వచ్చేసింది.

చెక్క కర్రలతో అడుగులేస్తుంటే

నాలుగు కాళ్ళతో కదలలేక కదిలే మరబొమ్మ అనేవారు.. చుట్టూ నివాసముండే ఆవారాగాళ్ళు.

ఎందరు తన బిడ్డను గేలిచేస్తున్నా!

పార్వతమ్మగారు మాత్రం బిడ్డను రాజులానే చూసుకునేది .

ఎందరో వీరుల కథలు,పోరాడి జీవితం గెలుచుకున్న వారి స్ఫూర్తి గాథలు చెప్పేది .

రామాయణ, భారత, భాగవతాలు, చదివించేది

"అన్ని అవయవాలు సరిగావున్న మనిషి సాధించలేనిది ,నువ్వు సాధించి చూపాలిరా" అంటూ లక్ష్యాన్ని చూపేది.

అమ్మ అంటే ఆదిగురువు అంటారు అందుకేనేమో!.

విధి మరోసారి పార్వతమ్మగారిని పరిక్షిస్తూ,భర్తను దూరం చేసింది.

కుటుంబం భారం మోయలేని పార్వతమ్మగారికి బిడ్డ ఇంటి జీవనాధారమైయింది.

రెండు చేతి కర్రలు వదిలేసి.

మూడు చక్రాల ఆటో రిక్షాని ఆశ్రయించింది.

చదువుని ఇంట్లో ఉండే కొనసాగిస్తూ ...

పస్తులు ఉండే కుటుంబానికి అండగా నిలచి

నాలుగు ముద్దలు తృప్తిగా తినే స్థితికి తీసుకువచ్చింది.

నవ్విన వాళ్ళే సేహబాస్ అంటున్నారు..

జీవితం ఎక్కడ మొదలైనా! ఎలా మొదలైనా!

సరైన మార్గంలో నడిపిస్తే ..

జీవితం గెలుపు బాట ముందు నిలుస్తుందని.ఎందరో నిరూపించిన నిజాన్ని ,తనుకూడా అందుకోవాలి అనుకుంది పార్వతమ్మగారి బిడ్డ.

గెలుపు అనుకున్నంత సులువు కాదని అనుభవం తెలియచేస్తున్నా, పట్టు వదలలేదు.

అనుకున్నది సాధించే స్థితికి చేరుకుంది.

నేడు అవమానాలు వినిపించడం లేదు .

ఛీత్కారాలు కనిపించడం లేదు.

పార్వతమ్మగారి బిడ్డ స్వశక్తి పట్టుదల ఆత్మాభిమానం ముందు తలవంచి నిలుచున్నాయేమో..!

తనకు దూరంగా జరిగిపోయేవాళ్ళు తన కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు ..

.నేడు తన ఒక్కమాటకోసమ్ .. నిరీక్షిస్తున్నారు

ఎక్కడ సహాయం అడుగుతుందో అని తప్పుకున్న వాళ్లు ,

నేడు తన సహాయం కోసం అర్థిస్తున్నారు..

పార్వతమ్మగారి అధరాలపై చిరునవ్వు..చెదరలేదు.

పార్వతమ్మగారి బిడ్డ ఓ కంపెనీకి మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ .

శ్రమను నమ్ముకుని ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోహిస్తూ ముందుకు సాగుతుంటే, ఆనందాశ్రువులు నిండిన కన్నులతో దీవిస్తుంది..

నలుగురికి ఆదర్శంగా నిలుస్తూ,కృషి పట్టుదల ఉన్న వారికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పిస్తూ...

పార్వతమ్మ గారు కన్నుల్లో సంతోషపు వెలుగు చూస్తుంది. పార్వతమ్మ గారి బిడ్డ.

-రాము కోలా
9849001201

మనిషి చేసిన

ఘనకార్యాలను ప్రశంసించిన గురజాడ
మానవుడే మహనీయుడు అన్న మహా మనిషి గురజాడ

కన్యాశుల్కంతో ఆనాటి దురాచారాన్ని నాటకంగా చేసి
గిడుగు రామ్మూర్తి పంతులు వ్యవహారిక
భాషా ఉద్యమానికి జీవం పోసిన

ముత్యాల సరాల చందసుకు
పరిపూర్ణత్వాన్ని ఇచ్చి వాడుక భాషకు
వెలుగునిచ్చిన మహనీయుడు

మహాకవి శ్రీశ్రీ గురజాడది అడుగుజాడ బావికి
అది బాట వెధవాహిత్వాన్ని మరిపించే పాట అన్నాడు

సామాన్యునికి పట్టం కట్టిన మహాకవి గురజాడ
మట్టి కన్నా మనిషికి విలువనిచ్చిన
మనిషి చేసిన రాయిరప్పకు మహిమ కలదని సాగి మొక్కుతూ

మనుషులంటే కనికరిష్టంగా చూస్తా వేల
బేల కొండ కోనల యందు కనిపించడే అతను
మానవుడు ఎంత సృష్టి కర్త అయిన స్వార్థం కొంత మానుకొని

పొరుగు వాడికి తోడ్పడమని ప్రబోధించిన
సొంత లాభం కొంత మానుకొని సాగిపొమ్మని

గురజాడ కన్యాశుల్కం పుత్తడిబొమ్మ పూర్ణమ్మ
కాసులు ....
గిరీశం మధురవాణి వెంకటేశం బుచ్చమ్మ పాత్రలు పోషించిన
అగ్నిహోత్రావదాన్లు
లుద్ద అవధానుల పాత్రలతో

కన్యాలను శుల్కమిచ్చి కొన్న
దురాచారాన్ని సంస్కరించిన మహాకవి

మహనీయ కవి గురజాడ
దేశాన్ని ప్రేమించమని మనిషిని
ప్రేమించమని ప్రబోధించిన మహాకవి
అతని వెలుగు బాట ఎప్పటికీ తరగని ప్రజాబాట

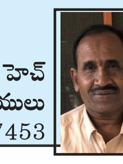

-డాక్టర్ సి. హెచ్
ఆంజనేయులు
7702537453

ఆధునిక చరితార్థులు

అక్షర మై పుట్టడం
పుస్తక మై బ్రతకడం
ఎవరికి సాధ్యం-

ఒక గురజాడ కి సాధ్యం
ఒక శ్రీ శ్రీ కి సాధ్యం
ఒక ఒక విశ్వనాథ కో
ఒక సి.నా.రె. కో సాధ్యం-

ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే
తెలుగు నేల చరిత్ర లో
ఒక పుస్తకం లా కాదు
ఒక గ్రంథం లా కాదు

ఒక నిఘంటువు లా
ఎదిగి ఒదిగిన వారెందరో
ఎందరెందరో-

వీళ్ళే తెలుగు అక్షరానికి
తెలుగు భవిష్యత్ తరాలకి
తెలుగు పఠనా గ్రంధాల కీ
ఒక దిక్సూచి
ఒక దివ్వెల వెలుగు దారి-

అక్షరం పుట్టుక లో ఉరుమై
ఆలోచనల నడకలో మెరుపై
భావ అర్థ శబ్ద తరంగాల్లో పిడుగై
ప్రగతి చైతన్యపు రహదార్లు-

కొందరే పుడతారు అక్షరమై
కొందరే బతుకుతారు పుస్తకమై
అందులో. ఒక కాళోజీ
ఒక దాశరథీ నేటి శివారెడ్డి
చావు బతుకుల ని దాటి
శాశ్వత మై నా జనం గుండె ల్లో.

-వి.సూర్యారావు
92469 11234

అమ్మా నాన్నలే నా ఆది గురువులు

ఏమని రాయను అమ్మా నీ ప్రేమను
ఏమని పాడను నాన్న నీ బాధ్యతను
ఎంత రాసినా తరగదు అమ్మా నీ ప్రేమ
ఎంత పాడినా తీరదు నాన్న నీ రుణము ॥ఏమని॥'

మీ ప్రేమల ప్రతి రూపం ఈ రూపం
మీ కలల చిరునామా ఈ జన్మ
అల్లారు ముద్దుగా పెంచినావు అమ్మా
మమతానురాగాలు పంచినావు నాన్న ॥ఏమని॥

లాల పోసి జోల పాట పాడినావు అమ్మా
భుజం మీద ఎత్తుకోని ఆడినావు నాన్న
బుగ్గ మీద ముద్దు పెట్టి మురిసినావు అమ్మా
నా నడక చూసి నీ కష్టం మరిసినావు నాన్న ॥ఏమని॥'

పలకా బలపమిచ్చి బడికి పంపినారు
అక్షరాలు దిద్దించి చదువు నేర్పినారు
ఆది గురువుకు అర్థం నీవే అమ్మా
నా ఎదుగుదలకు మెట్టువు నీవే నాన్న ॥ఏమని॥

ఈ జన్మ మీరిచ్చిన వరమే నమ్మా
ఈ బత్కు మీరు పెట్టిన భిక్షేనాన్న
మీ కన్న మిన్న నాకు ఏమీ లేదూ
మీ కన్న గొప్ప నాకు ఏది కాదూ ॥ఏమని॥

-ఉప్పెన
8106073661

శాంతి పథం...!

శాంతిలేనిబ్రతుకు సరిగను సాగునా
మనసు చలన మొంద మనుగడేల
సర్దుబాటుతోడ సవ్యమౌ కార్యముల్
మనము హాయినొందు మనుషులకును!

ఎత్తుజిత్తులన్ని యెన్నగ చేటౌను
చిక్కిచెడగ వలదు శత్రుమము గను
ఉచ్చ నీచ్ఛభావ వునికిని గ్రహించి
మంచి మార్గమందు మసలు కొనుము!

నీతిపథము తోడ నిర్మల తత్త్వము
మనిషి కిచ్చు బహుగ మానవతను
ధర్మ నిరతి వల్ల దాస్యంబు తొలగియు
సంతసంబు కల్గి శాంతి నిండు!

లొంగి తిరుగవలదు లోకులే మన్నను
పొగడు వారి మనము తెగడగలదు
గజము పైన వుంచి ఘనపురస్కారము
చేసి వురిని వేయ చెడ్డతనము!

కోట్ల రూకలున్న కొనలేముశాంతిని
నీదు మనము లోన నిశ్చలముగ
బ్రతుకు తృప్తి తోడ బాధ రహితముగ
చింత లొదలి సాగు జీవితంబు!

పల్లె పట్నమందు ప్రళయాలు లేకున్న
రాష్ట్ర మంత హాయి రాటుదేలు
దేశ గౌరవంబు దేదీప్య మానమై
విశ్వశాంతి వెల్లి విరియ గలదు!!

-డాక్టర్ గన్నోజు శ్రీనివాసాచారి
8555899493

తృప్తి ఇవ్వని పోయెంతో...!

రాయి విసిరినవాడు కనిపించడు
రాలిపడిన వెన్నెల
రక్త మడుగులో గాయంతో మూలుగుతుంది
వీధిలో కుక్కల పండగ
మైకులు మరిమరి సంభరపడుతున్నాయి-

రంగుమారిన వెన్నెల
కొత్తపాఠం చెప్పాలి, రేపు పిల్లలకు-

ఒక రాత్రి
రెండు తారీఖుల వస్త్రం మీద
సంతకం చేసుకుంది-
తెలవారు జామున
చరిత విడిచి మనిషి వెళ్లిపోయాడు-

చీమలు
ఒక విధ్వంసం క్రింద
చెల్లా చెదురు అయిన్నాయి-
అబద్ధం వాల్మీకం పెరిగి పాముల పడగ నీడలు
చూసుకుంటుంది, భూమి అంతా-
ఇక్కడ ఆకాశం కూడా ఒకపెద్ద అబద్ధం
మనిషి కూడానేమో-
నడమంత్రపు శ్రీరాజు
నాగస్వరంతో తన్మయత్వం పొందుతున్నకవి
తృప్తి ఇవ్వని పోయెంతా కాలం

రాయి విసిరిన వాడి ఆనవాళ్ల కోసం
పెనుగులాటలో చరిత వెతుకులాట
ఉండనివ్వండి రక్తసిక్త గాయంతో వెన్నెల
ఎర్రగానే-
అసంతృప్తి చూపులతో
దృశ్యం బొమ్మలు.

-జనజ్వాల
9100737416 (వాట్సప్)
9949163770

కాలం విసురుతున్న ఉలి దెబ్బలు

బాల్యమంతా గొడ్డు గోద తోటి
శేను శెల్కల పొంటి భారంగా గడిచింది
బలపం పట్టుకొని బడి తోవ కంటే
కాడి మేడితోటి కాలమెల్లి పోయింది
పగటి పూట ఆకలి రాకాసి రంకెలేస్తుంటే
ఊస బియ్యం ఊదుకుంటూ తిని
శెలిమల నీళ్లు తాగి సేదతీరిన రోజులు ఇంకా
నా మది నిండా మెదులుతూనే ఉన్నాయి.

నా బతుకంతా ఆటుపోటుల సంద్రమే
సర్కస్ లో తీగపై నడిచే వ్యక్తి చందమే
కన్నీళ్ల సుడులను కనురెప్పల మాటున దాచుకుంటూ ,
మాటల ఈటెలకు వరి కంకిలా వంగిపోకుండా
కష్టాల వాగులో ఎదురెక్కిన చేపను నేను

ఎదలో రగిలిన కోరికలను కొట్టంలో
కట్టేసి కండ్లను కాగడాలుగా చేసుకొని
పుస్తక ఆకాశంలో అక్షర చుక్కలను
ఏరుకున్న ఉషోదయ కిరణం నేను

మాట్లేసిన లాగులు, పల్లుబట్టిన అంగీలు పాదాలకు
పాద రక్షకాలు నోచకుండా కళాశాలకు కదిలిన
రోజులను, గండి పడ్డ గుండెను ఓదార్చుకుంటూ ,
కన్నీటి బిందువులకు ఆనకట్ట వేసుకుంటూ
కథనరంగమై కదులుతున్నాను.

పండగకు నాన్న దాచుకున్న ఒక్క పంచెను చింపి
నా ఒంటిమీదకి అంగిగా మార్చిన
మా అమ్మ చేతులు ఇంకా నా కండ్ల ముందు
కదలాడుతూనే ఉన్నాయి.

అమ్మ చెప్పిన కష్టాల కథలు
నాన్న ఒంపిన ధైర్యపు ఫిరంగులతో
దిగులు తెగులును తగలబెట్టుకొని
జ్ఞాపకాల బొంతను కప్పుకొని
జీవిత చక్రాన్ని లాగుతున్నాను
కాలం విసురుతున్న ఉలి దెబ్బలకు
నాకు నేను శిల్పంగా మారుతున్నాను.

-తాటిపాముల రమేష్ (తార)
7981566031

సత్యాన్వేషణ

బ్రతుకు బాటలో...
యుగాలుగా నడుస్తున్నా!
కోరికల సమాధులు దాటుతూ..
అందని ఆశల నక్షత్రాలని
ఆకసంలో చూస్తూ...
అపుడపుడు హోరెత్తే జనాలమధ్య...
అయినా అరణ్యమే!

నారుపోసి నీరుపోసి పెంచిన వృక్షాలు
వీస్తున్న వడగాల్పుల సెగలో
ఎచటినుండో వీచే చల్లని
పిల్లతెమ్మెరకై అర్రులుచాచి
ఎన్నాళ్లీ నిరీక్షణ?

హాలాహలం దాటినా
అమృతబిందువు ఆనవాలు దొరక్క
ముళ్లబాటలో

ఒక్క గడ్డిపువ్వు జాడ కానక
ఎక్కడికీ పయనం?

నేనెరిగిన జీవితసత్యాలు
బోధివృక్షం చెప్పని జ్ఞానాలు...
ప్రోదిచేసుకుని వెళుతున్నా!

నిన్నటిదాకా పరులకొరకు వెచ్చించిన
జీవితం వదలి
ప్రతిక్షణం నాకోసం నేను
బ్రతకటానికై
సత్యాన్వేషినై
పడమర దెసకు పయనం ప్రారంభించా
నా వెనుక
తూరుపు వెలుగులు
మీకోసం వదిలేస్తూ....

-లలితావర్మ
9949672671

చిరంజీవులు

దేశానికి ప్రాణమిచ్చి
దేహాన్ని లెక్కచేయని చరిత్ర మీది
మీ త్యాగాలను
ఏ తూనికరాళ్ళతో కొలవగలం ?

దేహమొక్కటే
ప్రాణమూ ఒక్కటే ఎవ్వరికైనా
బంధాలూ
అనుబంధాలతో సాగే
బతుకుబండే ఎవరిదైనా
తీగల్లా అల్లుకున్న బంధాలనొదిలి
ప్రాణాల్ని గాలిపటాల్లా పైకెగరేయడం
నీకంటూ గుర్తింపునిచ్చిన దేహాన్ని
మాతృభూమి మట్టిలోనే కలిపేయడం
మీకుతప్ప ఇంకెవరికి చెల్లు
మీరెప్పుడూ చెరగని జ్ఞాపకమే

మీరెప్పటికీ స్ఫూర్తి ప్రదాతలే
మీరు తెచ్చిన స్వాతంత్ర్యపు వెలుగులో
దేశమిప్పుడు దారివెతుక్కుంటుంది
మీరిచ్చిన స్ఫూర్తితోనే
దేశమిప్పుడు నడకనేర్చుకుంటుంది
మీరు నిర్దేశించిన ఆశయాలే
దేశాన్నిప్పుడు శిఖరాగ్రాన
నిలబెడుతున్నాయి
సగర్వంగా నిలబడే దేశ సౌధానికి
పునాది రాళ్లు మీరు
తరాలు మారినా,యుగాలు మారినా
మా గుండెల్లో
చిరకాలం కొలువుండే
చిరంజీవులు మీరు

-ఎన్. నరేశ్ చారి
9701334516

పుస్తక సమీక్ష

వైవిధ్య అనుభూతులమాలిక....సప్తపర్ణిక

మేథోమదనంతో ఉద్భవించిన అమృతాక్షరాలు కవితలైతే ,మనోసంఘర్షణతో పురు డోసుకున్న అక్షరాలు మహాకావ్యాలై ప్రతీ మనసులోకి చేరిపోతాయి....అలాంటి భావా గర్భిత కవనాలను కూర్చి , అరవై కవితల అందాల కవనకన్యకగా..మనముందుకు చేరినదే ఈ సప్తపర్ణిక.... వనితారాణి గారి భావమా లిక...

"ముగ్ధమోహన రూపంతో మురిపాలు పంచుతూ.మగని సరసన రసకేళిలో మరుమల్లి" గాసున్నితమైన భావాలను అలవోకగా అక్షరాలలో ఒంపే సుదతే కాదు..సామాజిక రుగ్మతలను ఎత్తి చూపుతూ కవనసాగు చేసే హాలిక వనితారాణి గారు.....వీరిఅక్షరాలు మదిగదు లను సంతోష కుసుమాలతో నింపేస్తా య్..మనసులో కల్లోలాన్ని దూరం చేస్తాయి... ద్విగుణీకృత భావాలకు రూపమిస్తా య్...ఆలోచనలసాగుతో భావాల పంటను పండిస్తాయ్...ఇక వీరి మనసైతే..నీటిలో ఈదినా దాహంతీరని చేపపిల్ల. జడివానలో తడిసినా మునగదు.నందనవనంలో తిరిగినా గుభాళింపునెరగదు...చెప్పలేనన్ని ఊసులకు కార్ఖానైననూ...పెదవిగడపలోనే దాచి మగ్గిపోయేది అంటారు...

ఇంక వీరికవిత్వం పల్లెతల్లి ప్రేమను చూపగలదు...వలసబ్రతుకుల పాట పాడ గలదు.. ఎండగట్టిన బంధాల నడుమ ఎండమావులను చూపగలదు...సమస్యల సునామిని ఎదుర్కొనేవేళ తలెత్తుకుని నిలు చోగలదు...ఇక అనుభూతుల వరదలు పారిస్తూ వీరు రాసిన కవితలలోకి వెళ్ళినట్లయితే...

"కనులు మూసినా భయమే కంటికొలకల్లోంచి కరిగిపోతావే మోనని...కనులు తెరిచినా దిగులే.. తెరిస్తే స్వప్నమై జారిపోతావేమో " అంటూ.. ఒకపక్క విరహ రాగాలాపన చేస్తూనే ...మరోచోట "నేలతల్లి కడుపులో నవరత్నాలు పండించేప్రాణమొకటి...రత్నాల రాసులకు రాజులుగా జులుం చేసి దక్కించు కునే కండకావరమొకటి" అంటూ వర్గ సంఘర్షణను నిక్కచ్చిగా చూపుతూ..."పాలేగాడి పానం " కు ఊపిరిపోశారు..

చీకటిగృహాల్లో చితికిపోతున్న అతివలందరి మనోవేదనకు అద్దం పడుతూ.. వనిత గారు అందించిన తనోవేశ్య ఎంతో హృద్యమైన కవిత...ఈ కవితలో..."ఇంటిపెద్ద తన బాధ్యతను విస్మరించినపుడు ఆమె ఇంటిని కూలకుండా కాపాడే ఇంటిదూలం " అంటూ వారి ఔన్నత్యాన్ని తెలుపుతూ..ఇదే కవితలో..."తనవారికై తనువు తరాజులో పెట్టినప్పుడు ఆమె ఓ అంగడి సరుకు" అంటూ వారి దయనీయ స్థితిని చాటారు...

"ప్రతి వీధికుక్క తనకోసం అర్రులు చాచి ఆశగా చూసినపుడు తనో ఉగ్రకాళి" అంటూ వారి తెగువను చూపుతూ..."కన్నుల్లో బడబాగ్నిని కవ్వించే కైపుగా ఏమార్చి మత్తెక్కించే ఆమె మొత్తంగా కొందరికి ఇప్పుడు తనోవేశ్య" అంటూ ఆలోచింపజేసే ముగింపునిచ్చారు....

పురుషాధిక్య సమాజంలో...ఆడవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్న వివక్షతలను వివరంగా చూపుతూ...వీరు రచించిన గొప్పలదిబ్బ కవిత ప్రతీ ఒక్కరినీ ఆలోచింపజేసే కవిత "పిండంగా ఉన్నప్పుడే ఆడ నలుసు లంటే ముక్కలే గర్భకుహరంలోనే.అదృష్టం బాగుండి కన్ను తెరిచిందా ఇక ఆంక్షల చి(చ)ట్టాలు అమలే" అంటూ వీరు ఈకవితను ఎత్తుకున్న తీరు నిజంగా మనసున్న ప్రతీమనిషిని ఆలోచింప జేస్తుంది. ఇంకా ఈ కవితలో...అడుగడుగునా ఆడకూతుళ్ళు ఎదుర్కొంటున్న అణచివేతను చూపుతూ "ఒకయ్య చేతిలో పెట్టేసి చేతులు కడిగేసుకున్నాక..చేతిలోకి తీసుకున్న తోడు కాళ్ళకు ప్రేమసంకెళ్లు వేయగా అబ్బో ఆడపుట్టుక ,గొప్పలదిబ్బ మరి " అంటారు..ఆమెప్రతిభను బూడిదలో పన్నీరుగా చేసే ఈ లోకంలో "అసమానతలు ఆగేదెప్పుడో తెలుసా ఆ రుద్రభూమిని కౌగిలించుకున్న ప్పుడే." అంటూ చక్కటి ముగింపుతో వాస్తవాన్ని చాటిచెప్పారు...

సృష్టిలోని ప్రతీపుట్టుకకు గల చరితార్థాన్ని తెలుపుతూ రాసిన కవిత. " పుస్తకంలో నాకో పేజీ"

"ఎందుకు ఈజన్మని ..ఎవరికీ పనికిరాదని వగచేవు ఓమనసా....
ముళ్ళకంచెనని రోదించక తావిలా మారు తీవెలకి...
మన్నులా ఉన్నానని దస్సిల్లక జన్మనివ్వు రేపటి తరానికి..
కర్రముక్కనని కన్నీరు పెట్టక..వెదురులోని వేణువవ్వు..రాగలహరిలో రంజింపజేయగా " ఆహా ఎంత అద్భుతమైన వ్యక్తీకరణ....! కవి తలచుకుంటే...వృక్షరాజముల హృదయాన్ని ఆవిష్కరించ గలడు. పంచభూతాల మనసును సాక్షాత్కరించగలడు ...అనేదానికి ఇంతకన్నా నిదర్శనం ఇంకేమైనా కావాలంటారా....?ఈ కవితలో ఇంకా...చరిత్రను "తిరగరాయలేవేమో గానీ...నీ జీవితానికి నీవేగా పాళీ...పుస్తకంలో నాకో పేజీ అంటూ..నీ జీవితపుటను పొందుపరచుకోగలవు ఓ మనసా." అంటూ సందేశాత్మక కవితనందించారు.

స్త్రీ వాదాన్ని బలంగా వినిపించిన వీరి కవిత్వంలో ....అడుగడుగునా తన అస్తిత్వానికై అతివ చేసే పోరాటం కనిపిస్తుంది... ఇందుకు గొప్ప ఉదాహరణే "అనామిక " కవిత.. "పుట్టగానే ఆడపిల్లవి. ఈడు పలకరించగానే నాన్న గుండెల్లో కుంపటివి."ఎంత హృద్యమైన వ్యక్తీకరణో కదా...ఇంకా వీరు ఈ కవితను కొనసాగించిన తీరు...కంటి కొలనులో కన్నీటి అలజడిని చూపిస్తుంది...

"అతిప్రేమకు అందిన కానుకగా చరమాంకంలో చాదస్తానివి ,కలుక్కుమన్న గుండె గాయానికి ,కరకట్ట తెగని కన్నీటి సంద్రానివి....వెనక్కి తిరిగి చూస్తే అస్తిత్వం ఆనవాళ్లు మచ్చుకైనా అగుపించని అనామకవి" అని మగువ వేదనను కళ్ళకుకడుతూనే...

"చాలు...ఇకచాలు..మగతనిద్రను వదిలించుకో...వొగరుబంధాలను విదిలించుకో" మంటూ మహిళా లోకాన్ని మేల్కొల్పారు... ధీశాలి కవితలో మహిళాభ్యుదయం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుందనడానికి...ఈ క్రింది ఫంక్తులే నిదర్శనం.." ఆరళ్లపర్వాలు చేసే అంతర్గతగాయాలు... అవమానాల బాణాలు చేసే ఛిద్రాలు. అనుమానపు పెనుభూతం పీల్చే రక్తపుబొట్లు...అంతరాళంలో అగ్నిపర్వతం బద్ధలవుతున్నా బాధ్యతల చట్రంలో బంధీగా చిక్కినా ఆమె ఓ ప్రభంజనం. మహిళా సాధికారత దిశగా అడుగులేసే ఆయుధం× అంటారు.ఆమె భావోద్వేగం ప్రభాతకిరణమై లోకాన్ని తట్టిలేపుతుందనడానికి ఇంతకన్నా.ఇంకేం కావాలి మరీ. పురిటిగుడ్డును పెంటపాల్జేసిన అమ్మతనానికి ప్రశ్నలబాకులు విసిరినకవిత "ఓఅమ్మతనం" "నువ్వప్పుడే తెంపుకున్న బొడ్డుతాడు చీమలకు విందైన వేళ .. ముర్రుపాలు రుచిచూడాల్సిన నా చిట్టిపెదాలు రక్తాలోడుతున్నాయి " ఎంత హృదయవిదారకమో కదా. "పున్నామనరకం నుంచి తప్పించలేనలా ..వాడెవడో నీయవ్వనాన్ని వాడుకుని వదిలేస్తే నీ భవితకు అడ్డుగోడనవుతాననా" ఎందుకు వదిలేసావంటూ రోదించే ఆ చిట్టికూన పాత్రలో ఒదిగి కవిత రాసిన తీరు శ్లాఘనీయం...

సున్నిత ,సుకుమార సుదతుల హృదయావిష్కరణ చేస్తూ.... మల్లియలము మేము మల్లియలము అంటూ ఉత్తుంగతరంగంలా అందించిన గేయకవిత....పరోపకార గుణాన్ని ఈవిధంగా సాక్షాత్కరింప జేసింది..."మల్లియలము మేము విరిమల్లియలము...కన్నతావి నించి విడదీసి తెచ్చినా ,కమ్మగా పూచే మల్లియలము... బలవంతపు బంధముతో ఉరివేసి అల్లినా..సౌరభాలు పంచే మల్లియలము నలిపి వేయకురా నరుడా మెడలు వంచి...మగువ మానసమునకు మరురూపాలము " అంటూ చక్కటి కవితనందించారు....

ఇంకా వీరి కవితలలో కలికితురాయిగా చెప్పుకోదగినది..సంభాషణ రూపకంగా సాగిన"తొలకరి కవిత"

"ఒక్కసారి బోరున ఏడ్చి బెంగ తీర్చుకొమ్మని నేనన్నాను....లేదు జ్ఞాపకాలు నెమరేసుకుంటూ ఒక్కో కన్నీటిబొట్టు రాలుస్తానంటుంది .పుడమితాపం నీకన్నీళ్లే తీరుస్తాయని నేనన్నాను...స్వాతిచినుకులే ప్రియమారా తడపగలవని తనంటోంది."

ఇలా వైరుధ్యమైన భావాలను వైవిధ్యంగా చెప్పడంలో కవయిత్రి నైపుణ్యం కడుప్రశంసనీయం....

ఇక ప్రణయసంకీర్తనలు ఆలపిస్తూ...."నీచుట్టే నా ప్రాణం.. ప్రేమఖైదీ..మందస్మితనై..సంసారం ఓ మనోహరకావ్యం..రాగిణినై." వంటి కవితలు వీరి కలంనుండి జాలువారగా...మరోకోణంలో వీరు రాసిన కవిత..."" ముల్లై గుచ్చునంతదాక "పాఠకులను ఆలోచింపజేస్తుంది.

"పూలబాటే ఇద్దరిపయనం మూడుముళ్లు ముల్లై గుచ్చునంత దాకా..అహం అడ్డుతెర కావద్దు..అన్యోన్య దాంపత్యానికి వివాహ బంధాలపాలిట.".అంటూ తాళిని ఎగతాళి చేసే వారికి చెంపపెట్టు లాంటి కవిత నందించారు.

"ఊపిరాడనివ్వని క్షణాలు" కవితలో..చెల్లిని గుర్తుచేసుకుంటూ...అనంతవాయువుల్లో ఐక్యమయిన అరంజ్యోతిని తలచుకుంటూ .." పెళ్లీడుకొచ్చిన పరువాన్ని ప్రేతాలపాల్జేసి..ఉరికొయ్యను వేల్లాడి ఉనికి కోల్పోయావు".. అంటూ రాసిన ఫంక్తులు పాఠకుల గుండెను పిండేస్తాయి..

ఇంకా వైవిధ్యమైన శీర్షికలతో అభిసారికనై...సకళ కళా వల్లభ...ఎరేసర్ లేక ..తెలంగాణ గాయాలవీణ . మానరక్షకయజ్ఞం ,మృత్యుకుహరం వంటి కవితలెన్నో పాఠకులను ఆలోచింపజేస్తాయి...

మొత్తంగా వనితారాణి గారి కవిత్వంలో...అంతులేని కథలా సాగే ఆడవారి జీవితంపై ,వ్యక్తిత్వంపై సాగే కవితలు దర్శనమిస్తాయి...సున్నితమైన భావాలతో వీరు రాసిన కవితలన్ని పాఠకులను రంజింప జేస్తాయి...మున్ముందు వీరి కలంనుండి మరిన్ని మంచి కవితలను ఆశిస్తూ...సప్తపర్ణికను మనసారా స్వాగతిద్దాం...

ప్రతులకు :
వనితారాణి నోముల
9666740424,
7396320424
సమీక్షకురాలు: శ్రీమతి స్వప్నకృష్ణ
కవయిత్రి,కరీంనగర్
9440536669

-డా॥వైరాగ్యం ప్రభాకర్
9014559059

బడిబస్తా

బుడి బుడి అడుగుల చిన్నారి
బడికేగె ఆసక్తిగ తొలిసారి
పలకబలపంతో గురువు చేరి
దిగే అక్షరాభ్యాస బరి.

వర్ణమాల ఆకారాలు
అనురక్తిగా బోధించు గురూ
ఏకాగ్రత పరికిస్తూ,
పరవశించే పలవరిస్తూ.

మిత్రబృందం తో కలిసి
ఆటపాటల్లో అలిసి
పెన్సిల్ రబ్బరే దోస్తి
అదే పెద్ద ఆస్తి.

పెన్సిల్ గీతల తప్పులు
సరిచేసే రబ్బరు
వాడిచేసే షార్పెనరు
జీవితానికి అన్వయించుకొనె
పెన్నుతో రాసే రాత,
చెరపరాని గీత,

రంగు పెన్సిల్లతో కాగితం
అవుతుంది ఇంద్రచాపం
జీవితసారం ఒంటబట్టే,
జ్యామితి పరికరాలు చెప్పే,
పక్కా పరిపక్వత నిర్ధిష్టత
జీవిత ఆలోచనలు

చూచిరాత నోటు పుస్తక సూత్రంతో
మంచిని మాత్రమే పాటించె
పలువిషయ చర్చల్లో
జ్ఞాన సింధువు వైశాల్యం కొలిచె.

అవసరం తెలుసుకొని
తన బాధ్యత నెరిగె ,
పరీక్షల అట్ట రాతకు ఊతం
శిక్షణ నిచ్చుటలో గురువు ప్రీతం

కాదు బరువు బడిబస్తా
అది చూపును జీవితపు రస్తా
అభ్యసన ఉపకరణాలతో
గురువు సన్నిధి
అదే విద్యార్థి
భవితకు పెన్నిధి.

-సంధ్య సుత్రావె,
9177615967

ఏది శాశ్వతం?

ఈ జీవితం శాశ్వతమా
ఈ ప్రాణం శాశ్వతమా
అశాశ్వతమైన ఈ జీవితంలో
నీ ప్రాణానికి ఏమైనా
భద్రత ఉందా?
లేదా, ఎల్లకాలం బతుకుతావన్న
నమ్మకం నీకేమైనా ఉందా??

ఆశాశ్వతమైన ప్రాణం
అంతులేని జీవన గమనం
కానీ నిరంతరం ఒకరిపై
ఒకరికి ఈర్ష్య ద్వేషాలు.

స్నేహితులతో శత్రుత్వం
బంధువులతో వైరం
నా కులం గొప్పదని
నా మతం ఉన్నతమని
విర్ర వీగే తత్వం.

ఎంత సంపాదించాము
అన్నది కాదు గొప్పతనం
ఎంత గొప్పగా బతికాము
అన్నదే ప్రధానం.

బతికినంత కాలం పదవులు, హోదాలు,
సంపాదనలు కాదు శాశ్వతం...!
చచ్చిన కూడా సంపాదించుకున్న పేరు,
కీర్తి మాత్రమే శాశ్వతం..!!

శాశ్వతం కానీ వస్తువులు,ప్రాణాలపై
ఆశలు పెంచుకోకు!
శాశ్వతమైన పేరు వచ్చేలా
జీవితం కొనసాగించు!
అందరి హృదయంలో శాశ్వతంగా
ఉండేలా చిరు స్థానం సంపాదించు!!

-ఎన్.. రాజేష్
9849335757

లోకమంతా తడిమి చూస్తే

పొద్దు పొడుపుల నేత్రనందములో
ఊసరవెల్లిల చిత్ర కథనాలు తెరలపై
పొడుచు కుంటూనే వున్నాయి !

లేని పోనీ మాటలను రువ్వుతూ
పాదాలకు రెక్కలనుతొడిగి పాదయాత్ర పేరీటా
పరుగు పరుగున బాధలను బాధ్యతగా వింటూ..

ప్రావీణ్య ప్రసంగాలతో ఓదార్పుల రంగులద్దీ
మనోరస మీది రుచిమొగ్గలపై తేనెలను అద్దుతున్నారు !

మాట్లు వేసుకున్న ఛిద్రమైన బతుకు గుడిసెలపై
నమ్మకపు కత్తుల వెలుతురును చల్లుతున్నారు !

బరువైన రోజుకూలీలా కర్షక కార్మిక నెత్తురుపై
పెరిగిన చమురు గాలిపడి రెక్కలువిరిగి
ప్రయాణం దారి తప్పుతుండేను !

సామాన్యులకు జీఎస్టీల బేరీజూలో
సద్దెన్నం ముద్దకు పసిప్రాణి మనసుకు
పాలు పెరుగు దూరమయ్యేను !

కులం కత్తుల మీద ప్రసంగాలు చేస్తూ..
మతమనే గంజాయి మత్తును ఎక్కిస్తూ..
వాడి వేడి చర్చలతో చిత్ర తెరలపై చూపిస్తూ..
అగ్ని పర్వతంలా రావణ కాష్టంలా మార్చి
చరిత్ర పేజీలపై నిలిచిపోతుండేను !

నిశ్శబ్దం నిట్టూర్పును మోస్తుంటే..
అసాంఘిక శక్తుల ఆగడాలు రెచ్చిపోతుంటే..
అంధకార శూన్యము దర్శనమిస్తుండేను !

స్వచ్ఛమైన లోకమంతా తడిమి చూస్తే..
భవిష్యత్తున మూటగట్టిన కాలం తెరిచిచూస్తే..
దుఃఖాలుగా మిగిలిన
ఎముకల చిత్రాలే కనబడుతుండేను !

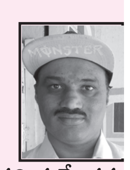

-డాక్టర్ పగిడిపల్లి సురేందరు
8074846063

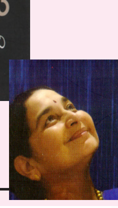

సెల్: 9440622781

రెక్కలు రాగానే
గూడొదిలేది పక్షి
గూట్లోంచి కన్నవార్ని
పంపే మనిషి!

నాడు ఊరి మధ్య
పెళ్లి మండపాలు
బయట వల్లకాడు
నేడు తారుమారు!

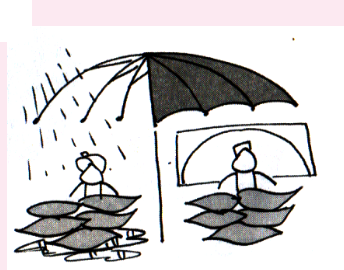

తన పంట
ఏసీ మాల్‌లో
తాను ఎండలో వానలో
మార్కెట్ గోల్‌మాల్‌లో

రవి కాంచనిది
కవి గాంచును
కవి గాంచనిది
గూగుల్ గాంచును

ఇల్లు పెద్దదే..
సామాన్లెక్కువ
ఏం చేస్తాడు
తల్లిదండ్రుల్ని వెళ్లగొట్టక!

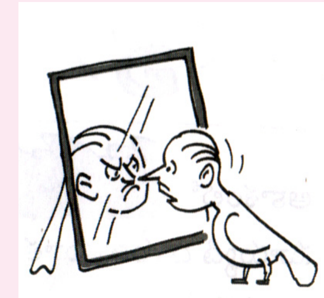

పిట్ట
అద్దాన్ని పొడుస్తోంది
మనిషికీ అదే కావాలి–
ఆత్మ విమర్శ!

పక్షి సంరక్షణం

పక్షులను చంపకు
రాక్షసుడిగా మారకు
కుక్షిని నింపేది పర్యావరణం
రక్షించేవి పక్షులే కదా ?
వినీలాకాశంలో
విరిసే తోరణాలు పక్షులు
విశ్వవృక్షంపై
గూడ్లు కట్టుకొనేవి పక్షులు
పురాణకథలకు సాక్షులు పక్షులు
రమణీయదృశ్యాలకు
గవాక్షాలు పక్షులు
మోక్షమార్గాన్ని చూపే మౌనులు పక్షులు
బ్రహ్మసృష్టిలో మోహకులు పక్షులు
మానవాళికి సందేశవాహకులు పక్షులు!

డా॥ అంబాచితం నటేశ్వరశర్మ
9440468557.

శూన్యపు మనసులో చిగుర్లు..

ఆశల వనాల్లో వెలుగు రెమ్మలకి
ధైర్యం అనే చిగుర్లు మొలుస్తుంటే
ప్రవహించే కాలపు మడుగులో
ఎర్రటి చారలు దారుల నిండా కనిపించే...

చీకటిలో మనసు చాలా కాలంగా రోదిస్తుంది
మౌనం తెల్లవారుజాము నిద్రలా కలత చెందే
రమ్యమైన కోయిల కంఠం కఠినంగా వినిపించే
కాలిన మనసులో కలతలు సృష్టించే..

సూర్యోదయ ఉషస్సు నేలపై పాకుతుంటే
కన్నీటి చారలతో ముఖం తడుస్తుంటే
కాలసర్పము తనువంతా పాకుతుంటే
నిశ్శబ్దపు నీడలో ఊపిరి బిగబట్టి బ్రతుకులు...

దురాశ చీకటి అరణ్యములోనికి పోసేసి
అడుగుల శబ్దములలో భయము కనిపించే
గొంతు ఎత్తి అరిస్తే ప్రతిధ్వని వినిపించే
అడవి మబ్బులు కమ్మి ఆశలు తుంచి వేసే...

ఆకాశం సముద్రపు అమృతం ఒలికించే
బీడు వారిన మనసులో అలికిడి మొదలయ్యే
గాయపడిన రెక్కలకు అందాల రంగులు వచ్చే
కొత్త వసంతంలో పాత జ్ఞాపకాలు మరుగున పడే..

భగ్నమైన హృదయములో ఆశల శ్వాసలో
ఆత్మవిశ్వాసం శృతి లయలా మ్రోగుతుంటే
చీకటి బ్రతుకుల్లో వెలుగులు కనిపించే
శూన్యపు మనసులో చిగుళ్ల రెక్కలు తొడిగే..

-కొప్పుల ప్రసాద్
9875066235

పోరుమెట్లవీణ !!

బానిసత్వ బతుకులకు అద్దం ఈ చరిత్ర
నైజాముల కర్కశానికి కాల్మొక్కిన చరిత్ర
చీకట్లను కమ్మిన దొరలపాలన ధరహాసం
నిజాం నిరంకుశత్వం చేసె వికటట్టహాసం.

సంస్థానాలలో ప్రత్యేకమైన హైదరాబాద్
నిజాములపాలనలో వెలిగె హైదరాబాద్
ఏడవ నిజాము పరిపాలన మొదలాయె
ప్రజలపై నిత్య అకృత్యాలు పెరిగిపోయె

నీచ అరాచకాలకు రాక్షసుడయ్యె రిర్వీ
అధికార మదమెక్కిన మృగమైన రిర్వీ

రిర్వీ దౌర్జన్యాలకు తెగిపడిన తలలెన్నో
రజాకారులకు బలైన మాన ప్రాణాలెన్నో

దొరతనంపైన తిరుగుబాటు బావుటాలు
గళమెత్తెను మండిపడిన పల్లెలగుండెలు
కరవాలములై కదనం చేసెను కలములు
దొరల గడీల గోడలకు పడె ఎర్రని నెర్రలు.

తెల్లసంకెళ్ళను తెంచుకున్న భారతావని
విలీనానికి విముఖతను చూపిన నిజాం
అలీఖాన్ మెడలు విరిచిన సర్దార్ పటేల్
భారతమ్మ నుదుటిబొట్టయ్యె తెలంగాణ

రక్కస పాలకులనుంచి విమోచన కోసం
రత్నగర్భ భరతావని ఒడిని చేరుటకోసం
నేలరాలిన తెలంగాణ అరుణతారలెన్నో
చరిత్రలో లిఖించక చిరిగిన పేజీలెన్నెన్నో

-పేరిశెట్టిబాబు
9247170800

నానీ

పిల్లస్కూలు మానేసింది
కడుపునెప్పో
తలనొప్పో కాదు
సెల్ జ్వరం!

-యలమర్తి అనూరాధ
9247260206

శ్రీమతి రాజావాసిరెడ్డి మల్లీశ్వరి
అద్భుత రచన

వర్ణిక

"ఈ లేఖలు రసలేఖలు
మహా ధైర్యాన్నిచ్చే మహా గ్రంథం 'వర్ణిక'
చక్కని చిక్కని కవితా వల్లరి మల్లీశ్వరి 'వర్ణిక'!"
అని ప్రశంసలందుకున్న 'వర్ణిక' గ్రంథ పరిచయ సభ

సిటీ కల్చరల్ సెంటర్, సుదర్శన్ థియేటర్ గేటు పక్కన
ఆర్‌టిసి క్రాస్ రోడ్స్
13 నవంబర్, 2022, ఆదివారం ఉ. 10.00 గం.లకు

సభా నిర్వాహకులు - గౌ. బైసాదేవదాస్
సంపాదకులు, నేటినిజం, దినపత్రిక

వర్ణిక పరిచయకర్తలు
కళారత్న, గౌ. బిక్కి కృష్ణ గారు, సుప్రసిద్ధ కవి, విమర్శకులు
గౌ. వెనిగళ్ళ రాంబాబు గారు, సినీగేయ రచయిత, నంది అవార్డు గ్రహీత
గౌ. ఇసనాక మురళీధర్, కవి, రచయిత
శ్రీమతి విజ్జిక, కవితా స్నేహితురాలు
శ్రీమతి రాధా కుసుమ, కవయిత్రి, రచయిత్రి
గౌ. సంతోష్, కవి, ఉపాధ్యాయులు

ఆహ్వానించువారు
దామరాజు నాగలక్ష్మి

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 673వ రోజు 'ఏకాగ్రత' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'ఏకాగ్రత' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

స్థిర చిత్తం

కుప్పిగంతులు వేసే మనసు
తప్పులు తడకల పనులతో
సతమతం
చిత్త చాంచల్యం
చిత్తయ్యే బతుకు
జీవనబాట గతుకుల మయం!!.
మనో వేగాన్ని అదుపుచేస్తూ
బుద్ధిని అడ్డమైన దారిలో
పోనీయకుండా కళ్లెం వేయాలి
మనసు నిమగ్నం చేస్తే
దేవుడే దిగివచ్చి
వరం ఇవ్వడం ఖాయం!!.
మనసుకు స్థిరత్వమే ఏకాగ్రత
అప్పుడు విజయంలో అగ్రత్వమే
ఎదిరించే వారు అదురు
బెదిరించే వారు అరుదు!!.

– డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

పనిలో పరిపూర్ణత

ఏకాగ్రత లేనివారు
ఏవిషయంలోనూ రాణించరన్నది
భేషజాలు లేకుండా
అందరూ అంగీకరించే అంశం
శరీరం దేవుడి గుడిలో విగ్రహం ముందు
మనస్సు మాత్రం బయటున్న చెప్పులపై
గురువు చెప్పినపుడు సరిగా వినకున్నా
ఇంట్లోనూ పుస్తకంలోని విషయాలపై
ఏకాగ్రత చూపకున్నా
అర్థమయ్యేదాకా చదవకున్నా
పరీక్షలలో
అపజయాలకే అవకాశమెక్కువ
ఒకరోజు ఒకపాఠం వరకైతే సరే
ప్రతిరోజూ అదే వరసైతే మాత్రం
ఫలితం సున్నా.
విద్యార్థులొక్కరేనా?
ఏ వృత్తిలో కొనసాగేవారైనా
మనిషొక చోట
మనసొక చోట
అయితే
మంచి ఫలితాల మాటేమో గానీ
పూర్తి ప్రతికూల ప్రభావమే అధికం
వైద్యుని మనసు
ఒక్కక్షణం గతి తప్పినా
రోగి ప్రాణం నిలువునా హరీ!
డ్రైవర్ ఏమరుపాటుకు ఎంతోమంది బలి
అక్కడక్కడా హాస్టళ్లలోని వంటపాత్రల్లో
బల్లులూ విష కీటకాలూ పడి
విద్యార్థుల నిండుప్రాణాలు పోవడమో
అనారోగ్యంతో హాస్పిటల్లో చేరడమో
నేడు సర్వ సాధారణం
ప్రాణాలకు విలువ లేనితనం
మారిన హడావుడి జీవనంలో
నిత్యం టెన్షన్లు.
ఏ విషయమైనా
ఏకాగ్రతతో ఆలోచిద్దాం
పరిపూర్ణత సాధిద్దాం.

–నాగిరెడ్డి అరుణ జ్యోతి

నిగ్రహ శక్తి

మనసు చంచలమైనది
క్షణంలోనైనా ప్రపంచాన్ని
పలుమార్లు చుట్టివచ్చు
మరుక్షణమే మరుపును ప్రసాదించు
విద్యార్థులకు శాపంగా పరిణమించు
చంచలమైన మనస్సును
పట్టుకుని బంధించడమే ఏకాగ్రత
ఏకాగ్రతతో ఏ పని చేసినా
విజయం పాదాక్రాంతమౌ
ఏకాగ్రతతో చదివిన
పరీక్షలలో విజయం సాధించుదురు
వృత్తిలో ఏకాగ్రత లోపించిన
ప్రమాదాలు సంభవించు
ధ్యానం ఏకాగ్రతను పెంచు
నిగ్రాహశక్తియే కదా ఏకాగ్రత
చేసే పనిపై పట్టును సాధించిపెట్టు
ఏకాగ్రత విజయాన్ని సొంతం చేయు
ఏకాగ్రత మానసిక ఆరోగ్య మిచ్చు
పేరును సంపాదించి పెట్టు
మనస్సును కేంద్రీకరించుకొని
ఏకాగ్రతను పెంపొందించుకొని
అన్నింటా విజయాన్ని సాధిద్దాం
ఆనందంగా బతుకు బండిని
వడిదొడుకులు లేకుండా సాగిద్దాం.

–గుండం మోహన్ రెడ్డి

విజయరహస్యం

అగ్రస్థానం చేరాలంటే
ఏకాగ్రత కావాల్సిందే
ఏకాగ్రత అంటే
ఏకాంశంపై మనసు లగ్నం
ప్రస్తుతం మీదే దృష్టి
గతం నాస్తి
భవిష్యత్తు అగమ్య గోచరం
వర్తమానమే మనచేతుల్లో
దానిపైనే ఏకాగ్రత
గతం దుఃఖం
భవిష్యత్తు ఆందోళన
ఈ క్షణమే సుఖం సంతోషం
ఈనాటి ఏకాగ్రతే
రేపటి విజయానికి పునాది
అది చదువైనా
పని అయినా
ఏకాగ్రతే ముడి సరుకు
ఏకాగ్రతే బలం
ఏకాగ్రతకి అవరోధం
నేటి చరవాణి
ఏకాగ్రతకి ఏకలవ్యుడే ఆదర్శం
ఏకాగ్రత లోపిస్తే
ఏమరపాటు
ప్రమాదాలకి హేతువు
అందుకే అందరికీ
కావాలి ఏకాగ్రత
మనసు నియంత్రణ
నిరంతర సాధన
ఉన్నతికి రహదారి.

–మోటూరి శాంతకుమారి

మనోనిగ్రహం

అర్జునుడి బాణ ప్రయోగ కథనం
నా హృదయంలో
ఏకాగ్రత
ధృఢచిత్తం
చేరితే పని సానుకూలం!
నిన్న రేపు మధ్య ఊగులాట
జీవిత కల
నేడు సత్యం
రేపటికి ఒక గతం
నిలబడు నిశ్చలంగా
ఉన్నతావుల్లో ఉద్వేగపడక!!
కాలం కాదు
మనోనిగ్రహం
చాంచల్యం కాదు
సమయ విషయ విశ్లేషణ
ఏ కార్యమైనా
నిండు మనసుతో చేస్తే
జయ సంగీతాల పాట!!
మనసు నిలిపి
సక్రమమైన రీతి
భావన
భావోద్వేగాల మధ్య
నలగక
నిర్దేశించిన కార్యక్రమం
మదిలో మమేకమైతే మనసు తేలిక
గమ్యం చేరిక సునిశితంగా !!
బంధాలు
బంధీకృతం కాకూడదు
ప్రతి మనసు కార్యాచరణలో
కమనీయం
మానసిక విపరీత ధోరణికి
బానిస కావద్దు!!!
ఏకాగ్రత విశ్లేషణ భావుకత
నిర్ణయం నిర్మల మార్గం,
రామ శరంలా రమ్యంగా
ఛేదించి సాధించు విజయం!!!

– కె కె.తాయారు

పూవైన చింతన

మనసు పొట్లంలో ఒకే చూపు
సోయంతా ఒకటే ధ్యాస వైపు
శిల్పి కలలు ఏకాగ్రత
శిల సుందర రూపాకృతి
ఏకాగ్రత
జాగ్రత్తవస్తకు ప్రాణప్రతిష్ఠ
సులోచనల పుట్టుకకు తిష్ఠ
రైతు దుక్కిలో సాలు రామబాణం
పొలంపనుల్లో
జగతికి చిగురించినట్లు
బంతిముక్కల
వరుస చేలో తోరణాలైనట్లు
రైతు శ్రమ సౌందర్యారాధన
ఇక్కడే ఏకాగ్రత పూవైన చింతన
విద్యార్థికి అధ్యయనంపై గురితప్పక
వైద్యునికి శస్త్రచికిత్సలో
అలసత్వం వద్దు
బతుకు మేనియపై
పవళించిన నిశ్చలం
జీవన మాధుర్యం
ఒడిలో ధ్యానయోగం.

– ఏదెల్లి రాములు

శాంతి చిత్తం

అటు ఇటు
ఎటో చూస్తూ
ఉన్న చోట
వదిలేసి
చిత్తంతో చిందులేస్తూ
ఎక్కడ ఉంటుంది
ఏకాగ్రత
కార్యం కదికి
కర్తవ్యం కాటికి
శక్తికి మించిన ఆలోచన
జ్ఞానం లేని సాధన
ఏకాగ్రతకు భంగపాటు
చేరదు లక్ష్యం ఏనాడు
రెక్కలే ఆలోచనలు
వదిలిపెట్టి
జల్లెడ పట్టి
చేదించే దిశ చూపెట్టి
అంతు చిక్కని
మనసు మెచ్చనివి వదిలిపెట్టి
ఉచ్చాన నిర్మాణాలకు పదును పెట్టి
చిత్తం చిక్కుల విప్పితే
ప్రశాంతం మన సొంతం
ఏకాగ్రత మన వశం
జీవన నౌక ప్రయాణం
అలలు లేని
ఎదురు లేని గమనం.

– జె.నరసింహారావు

సుసాధ్యమే!!

కావాలి ఏకాగ్రత!
చదివిన చదువు మెదడుకు
చేరాలన్నా
పనిలో ముందుండి
పట్టు సాధించాలన్నా
పనుల్లో చెడు ఛాయలు
దరిచేరకుండా ఉండాలన్నా
పనులు సులువుగ
చేయించాలన్నా
సమాజంలో
మంచి వ్యక్తిగా
గుర్తింపు రావాలన్నా
కాల సద్వినియోగానికి
కార్యదీక్షాదక్షతకూ
కావాలి ఏకాగ్రత!
ఒంటరిగా బ్రతకాలన్నా
పలువురితో కలిసి మెలిసి
మెలగాలన్నా
కష్టాలనుండి విముక్తికి
దుస్సమయాలను దూకడానికి
ధ్యాన ధారణ
శక్తుల పెరుగుదలకు
కావాలి ఏకాగ్రత!
ఓపికతో ఒకింత మాట్లాడాలన్నా
కామ క్రోధ లోభ
మోహ మద మాత్సర్యాది
అరిషడ్వర్గ అణచివేతకూ
పాప చింతన పోయి
ఆధ్యాత్మికత పెరిగి
కర్తవ్య నిర్వహణకు
కావాలి కదా ఏకాగ్రత!
మనిషి మనీషిగా ఎదగాలన్నా
మానవీయ హృదయుడై
మానవీయత చాటాలన్నా
జ్ఞాన తృష్ణ సమృద్ధికీ
కావాలి ఏకాగ్రత!.
బజారులో కొనేది కాదు
మనసు పెట్టి
అంతరంగంలో సదా నిలుపుకొనేది
యోగాభ్యాసంతో
నిశ్చల మనసుతో
నిష్పక్షపాత బుద్ధితో
నిరంతర సాధనతో
సత్ప్రవర్తనతో
సత్యాగ్రహంతో
పొదరింటిలో జరిపోతుండా
త్యాగమయిగా మనమంటే
మంచి మనసుంటే మనవెంటే
అంతర్యామినిగా
జీవనదిగా
గుప్తంగా
ఉపయుక్తంగా
చిత్తంలో నిక్షిప్తమై
సదా సంరక్షించే
లోకకల్యాణ కారిణి!!
చిత్తంలో ఏకాగ్రతతో
కుశాగ్ర బుద్ధి కైవసమైతే
విజయ శిఖరాల అధిరోహణ
అసాధ్యమేమీ కాదది
మనకు సుసాధ్యమే!!

– కాసుల ధీరజ శర్మ

విజయ రహస్యం

ఏకాగ్రతతో
ఏదైనా సాధించవచ్చని
మట్టి ముద్దనే గురువు గా మలిచి
ఏకాగ్రతతో విలువిద్యల్లోన నేర్చిన
ఏకలవ్యుడు ఏకాగ్రతకే ఆదర్శం.
విజయాలన్నింటి రహస్యం
ఏకాగ్రత
తెలుసుకొని మసలుకొన్న
వారు వివేకవంతులు!!.
యోగులకే ఏకాగ్రత
అవసరమన్న భావన
శుద్ధ పొరపాటు
చేస్తున్న వృత్తి
ఉద్యోగం
ఏదైనా
ప్రతి ఒక్కరికీ
ఏకాగ్రత ఎంతో అవసరం!!
వృత్తి పని వారందరిలో
అంతర్లీనంగా ఎంతో అభివృద్ధి
కారణం ఏకాగ్రత !!
వీరవరం
పుస్తకం చదవక
ఉపన్యాసం వినక
ఏకాగ్రతను సాధన చేయలేదు
వృత్తులు
సృష్టించిన పరిస్థితులే
వారిలో ఏకాగ్రతను
పెంపొందించేశాయి !!
ఎంతో అప్రమత్తంగా
మనసును అదుపులో పెట్టుకుంటూ
వృత్తులు
నిర్వహించిన
ఏకాగ్రతను సాధించారు!!
ఏకాగ్రత
సమ్మోహనికి
విజయానికి
ఉత్ప్రేరకం
క్రమశిక్షణతో
బుద్ధి నిలకడగా
ఏకాగ్రతతో ఉంటే
జీవితంలో ఏదైనా సాధ్యమే.

– విజయలక్ష్మి వర్దేపల్లి

భవతారకమంత్రం

అదుపు లేని
చంచలమైన మనసుకు
అనంతమైన ఆలోచనలు!
కుదురు లేని ఆలోచనలు
రొద మాట వినని గుర్రంలా
నకారాత్మక దొంక దారుల్లో
పరుగులు
గట్టిగా కళ్లెం బిగించి
నిర్మాణాత్మక
సకారాత్మక
దారిలో పయనించేలా
ఏకాగ్రత శిక్షణనిచ్చి
క్రమపద్ధతిలో
ఆలోచనల గుర్రాలను పరుగెత్తేలా
చేసే దారే ధ్యానం!
చంచల చిత్తంలో
కుదురుగా నిలిపే
అభ్యాస సాధనం ఏకాగ్రత!
పాఠం మనసు పెట్టి వినడమే
విద్యాజ్ఞానానికి తొలిమెట్టు
ఏకాగ్రతగా విద్యను
నేర్చుకునేందుకు ఆయువుపట్టు!.
ఏకాగ్రతా చిత్తం
ఎడతెగని సాధన
సునిశిత దృష్టి
సహనంతో సృష్టి
కార్య నిమగ్నత
ధనుర్విద్యకైనా
వృత్తి విద్యలకైనా!
మేనేజ్మెంట్కైనా
ఆశయ సాధనలకైనా
శాస్త్రవేత్తలకైనా
సాధు పుంగవులకైనా
వంట పనికైనా
సంగీత సాధనకైనా
మన ప్రాజెక్టుల్ని అందుకునేందుకు
మధురానుభూతిని పొందేందుకు
ఏకాగ్రతే భవతారకమంత్రం!
ఏకాగ్రతే నియమమైతే
నిద్రలోనూ
మెలకువలోనూ
ఆశయసాధనే గమ్యమైతే
అసాధ్యం అవుతుంది సుసాధ్యం
సమస్యా పరిష్కారం సులభం!
నిశ్చయంగా విజయం!

–చంద్రకళ దీకొండ

చిత్తం!

చిత్తం చిందు పడి చిక్కుల్లో పడుతుంటే?
గమనం భవిష్యత్తు నాస్తి -
ప్రస్తుతం మన అస్తి!
ఒత్తిడితో మనసు ఏకాగ్రత లేక
వ్యగ్రత చిత్తం చపలం!
జల్లెడలా మనసు!
ఊహల ఊడలు
ఊయలలూగితే
శరీరం చతికిల!
పాడు మనసు జావకారి బేజారు!
గుడి బడి సభ లో చెవిలో పెల్లు
వాట్సప్ లో మోహం
సూర్యుడి చుట్టూ భూగోళంలా
బుర్రలో ఆందోళన
చిరాకు గందరగోళం!
ఇల్లాలి ఉదయం
శతావధానంతో వంటకాలు
ఉప్పుతో భేటీ!
ఉడకని పప్పు
కారం గూబగుయ్ తో
కళ్ళు ముక్కు జలధారాపాతం!
గృహస్తు కంగారు వత్తిడితో
ఆఫీసు పని తారుమారు!
ఆఫీసర్ చిటపట చివాట్లు!
సెలఫోన్ మగిలివైపై
అధ్యాపకుల ప్రశ్నలు!
చిత్తం చదివిన ప్రశ్నాపత్రం
తప్పుల తడక మార్కులతో
పిల్లల పెద్దల చివాట్లు!
అంతా ఏకలవ్య అర్జున శిష్యులు
అసంభవం!
ముక్కుని అదుపు!
నోటికి తిండి మితం!
టేబుల్ లైట్ వెలుగులో
చదువులు హితం!
సత్తి మాటలకి దూరం!
బుద్ధితో మనసుని అదుపు
గంటకోసారి పది నిమిషాల విరామం!
ఉదయరాగాలు వింటూ
మనకు మనమే
శభాష్ అనుకుంటూ
కొర్రెలు తింటూ
బలం పెంచాలి!
మందలో ఒకడిని కాను
నాకు నేనే కామందునని
ఆత్మవిశ్వాసం
వివేకానందుడే ఆదర్శం!
అబ్దుల్ కలాం కలలు కళ్ళెదుట
ఏకాగ్రత మన వెంట!.

–ఎ.రాజ్యశ్రీ

"ఆకట్టుకున్న "వందనం అభివందనం"

త్యాగరాయ గానసభలో నిర్వహించిన వందనం అభివందనం కార్యక్రమం శ్రోతలను ఆకట్టుకుంది. కళా మధురిమ సంస్థ మంగళవారం చేపట్టిన ఈ కార్యక్రమంలో గాయకులు శ్రీపతి భిక్షపతి (సంతోష్) పర్యవేక్షణలో గాయత్రీ తదితరులు పాడిన ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం పాటలు అలరించాయి. అనంతరం నల్గొండ జిల్లా చైతన్య కళాస్రవంతి ప్రతినిధులు జానపద శైలిలో "అమ్మా నన్ను అమ్మకే" అనే నాటిక. నేటి బడుగుజీవుల జీవితానికి దర్పణం పట్టింది. తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక సౌజన్యంతో ఈ కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. ప్రముఖ సినీ నేపథ్య గీత రచయిత డాక్టర్ సుద్దాల అశోక్‌తేజ సాంస్కృతిక శాఖ సంచాదలకుడు మామిడి హరికృష్ణ, దైవజ్ఞశర్మ, టి. ఉప్పలయ్య, ప్రణయ్‌రాజ్, ఉత్తమ గ్రామీద విలేకరి అవార్డ్‌గ్రహిత ఎస్‌ఎన్ చారి పాల్గొన్నారు.

అరసం వరంగల్ "ఆచార్య వాసిరెడ్డి భాస్కరరావు స్మారక సాహిత్య పురస్కారం 2022" కటుకోజ్వల ఆనందాచారి గారి"ఇక ఇప్పుడు" కు ప్రదానం

అరసం వరంగల్ వారు ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కో సాహిత్య ప్రక్రియకు ఆచార్య వాసిరెడ్డి భాస్కరరావు స్మారక సాహిత్య పురస్కారం ప్రదానం చేయుట మీకు తెలిసిందే. 2022 సంవత్సరంకు గాను కవిత్వానికి ప్రదానం చేయుటకు నిర్ణయించి కవితా సంపుటాలను ఆహ్వానించగా 130 కవితా సంపుటాలు అందినవి. వాటిలో ముగ్గురు న్యాయనిర్ణేతలు కటుకోజ్వల ఆనందాచారి "ఇక ఇప్పుడు"ను ఉత్తమ కవితా సంపుటి గా ఎంపిక చేసినారు.

కావున 27 నవంబర్ న హన్మకొండ లో జరుగు కార్యక్రమంలో కటుకోజ్వల ఆనందాచారి గారికి "ఆచార్య వాసిరెడ్డి భాస్కరరావు స్మారక సాహిత్య పురస్కారం 2022"ప్రదానం చేయనగునని అరసం వరంగల్ అధ్యక్షులు "నిధి" ప్రధాన కార్యదర్శి పల్లేరు వీరస్వామి గార్లు తెలియ చేసారు

యువకళావాహిని మీడియా డైరెక్టరీ ఆవిష్కరణ

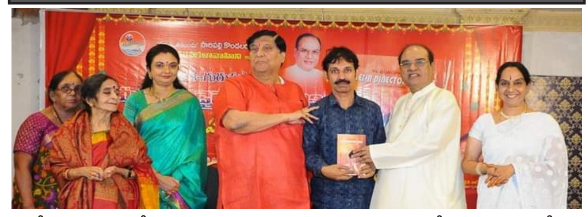

రవీంద్రభారతిలో మంగళవారం యువకళావాహినివారి మీడియా డైరెక్టరీని ఆవిష్కరించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥ కె.వి.రమణాచారి. వేదికపై సారిపల్లి కొండలరావు, ఎస్.పి.భారతి, దీపికారెడ్డి, కృష్ణక్క తదితరులు.

గ్రహణం పడుతుంది

ఎప్పుడో ఒకసారి తప్ప
గ్రహణం పడుతూనే ఉంటుంది.
పాములు వేరైనా
పాపాలు మాత్రం ఒకటే!
పర్యవసానం కూడా ఒకటే మరి!
పెళ్ళాం రూపంలో కావచ్చు
మొగుడి ఆజమాయిషీ కావచ్చు
అంతకు మించిన పై
అధికారి కావచ్చు.
అయితేనేమి!?
కొన్ని క్షణాలు భరించాలి
తప్పదు మరి!
కొంతబాధనుఅనుభవించాలి.
విషంలో మునిగి వచ్చాక
శిర: స్నానం చేస్తే వచ్చే
హాయిని మాత్రమే గుర్తుంచుకోవాలి!
తాగుబోతు పితృ గ్రహణం
పుత్ర గ్రహణం కావచ్చు.
ఆర్థిక ఇబ్బందుల దశమ గ్రహ(ణ)నీ
కావచ్చు!
ఒక్కటి గుర్తు పెట్టుకోండి
కష్టం ఎదుర్కోవడానికి
సంసిద్ధం కండి!
ధైర్యంతో
సిపాయిలా పోరాటం చేయండి
ఎన్ని గ్రహణాలెదురైనా
ఇక విజయమేకదా!

– డా.బిహెచ్.వి.రమాదేవి.
6305543917.

సీపీ బ్రౌన్‌కు నివాళి

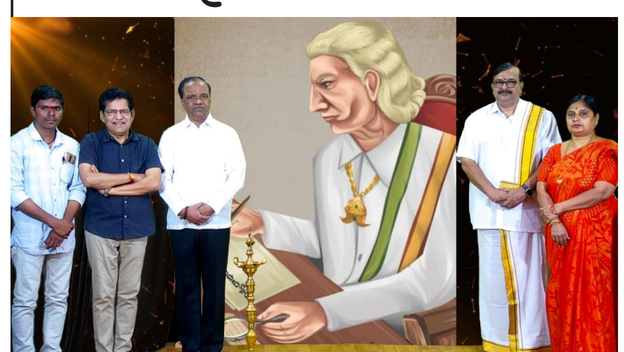

తెలుగు భాషోద్ధారకుడు సీపీ బ్రౌన్ జయంత్సుత్సవం త్యాగరాయ గానసభలో మంగళవారం ఘనంగా నిర్వహించి నివాళులు అర్పించారు. గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి అధ్యక్షతన జరిగిన కార్యక్రమంలో తెలంగాణ పోలీస్ హౌజింగ్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ కోలేటి దామోదర్‌గుప్త కడప జిల్లా అధికారిగా వచ్చిన బ్రిటన్ దేశీయుడు బ్రౌన్ విశేష పరిశోధనలతో తెలుగు భాష ఉద్ధరణకు పాటుపడ్డారన్నారు. వేమన పద్యాలను పరిష్కరించేందుకు పండితాగోష్ఠులు నిర్వహించారన్నారు. గాయకుడు త్రినాథరావు, రచయిత మిద్దెసురేష్, గానసభ సభ్యులు ఉష పాల్గొన్నారు.

సంస్మరణ సభ

అక్షర స్ఫూర్తి ప్రదాతలు,
ఆదర్శ పాత్రికేయులు
జి.ఎస్. వరదాచారి, కె.ఎల్.రెడ్డి గార్లకు
నివాళి అర్పించేందుకు గాను ఏర్పాటు చేస్తున్న
సంస్మరణ సభలో జర్నలిస్టు మిత్రులు పాల్గొంటారని ఆశిస్తున్నాము.
తేది : 10-11-2022 (గురువారం) ఉదయం 11 గం॥లకు
వేదిక : సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్
తెలంగాణ రాష్ట్ర వర్కింగ్ జర్నలిస్టుల సంఘం (TUWJ)
వయోధిక పాత్రికేయ సంఘం
ప్రెస్‌క్లబ్ ఆఫ్ హైదరాబాద్

ఆహ్వానం
శ్రీ మానస ఆర్ట్ థియేటర్స్
సాహితీ జిగీష
శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ
సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో
ప్రముఖ సాహితీ వేత్త, ప్రిన్సిపాల్
డా॥ పి.వి. ఉమాశశి
రచించిన
వర్తమాన తెలుగు దినపత్రికలలో భాషా విశేషాలు
భారతం పంచనాయకం
గ్రంథాల ఆవిష్కరణ మహోత్సవం
తేది : 21-11-2022 సోమవారం సా॥ 5-30 గం॥లకు
వేదిక : శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ, కళాసుబ్బారావు కళావేదిక, హైదరాబాద్
ముఖ్య అతిథి, గ్రంథావిష్కర్త :
డా॥ కె.వి. రమణాచారి ఐ.ఏ.ఎస్. (రి.)
తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు
సభాధ్యక్షులు :
శ్రీ మరుమాముల దత్తాత్రేయ శర్మ
విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు
విశిష్ట అతిథి :
లయన్ శ్రీ కళా వి.ఎస్. జనార్దనమూర్తి
అధ్యక్షులు, శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ
ఆత్మీయ అతిథులు :
ఆచార్య స్వరాజ్య లక్ష్మి,
విశ్రాంత ఆచార్యులు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం
ఆచార్య గౌరీశంకర్,
విశ్రాంత రిజిస్ట్రార్, పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
ఆచార్య వి. నిత్యానందరావు,
విశ్రాంత ఆచార్యులు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం
శ్రీమతి కళా శారద, ప్రధాన కార్యదర్శి, శ్రీత్యాగరాయ గానసభ
రఘుశ్రీ, కార్యదర్శి, మానస ఆర్ట్స్
బండారుపల్లి రామచందర్ రావు, అధ్యక్షులు, మానస ఆర్ట్స్
డా॥ పి.లలితవాణి, కార్యదర్శి, సాహితీ జిగీష

ఆహ్వానం
శ్రీ వశిష్ఠ సోమేపల్లి కవిత్వం
ఆకురాలిన చప్పుడు
ఆవిష్కరణ
అధ్యక్షత
పెనుగొండ లక్ష్మీనారాయణ
ఆవిష్కర్త
డా॥ పాపినేని శివశంకర్
స్వీకర్త
జరుబుల సౌభాగ్యమ్మ
వక్తలు
చలపాక ప్రకాష్
అనిల్ డ్యాని
మందరపు హైమావతి
నిర్వహణ
ఎస్. ఎం. సుభాని
13.11.2022 ఆదివారం, ఉదయం 10 గంటలకు
ఎ.పి కాటన్ అసోసియేషన్ మీటింగ్‌హాల్, లక్ష్మీపురం మెయిన్‌రోడ్, గుంటూరు.
గుంటూరు జిల్లా రచయితల సంఘం ఆధ్వర్యంలో

ఆహ్వానం
తెలుగు సాహిత్య కళాపీఠం
(సాహిత్య, సాంస్కృతిక, సామాజిక సేవాసంస్థ)
ఆధ్వర్యంలో
12వ వార్షికోత్సవం
తేది : 11-11-2022, శుక్రవారం, సా॥ 4.00 గం॥లకు
కవి సమ్మేళనం సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, సా॥ 7 గం॥లకు. సభాకార్యక్రమం, పురస్కార ప్రదానం
సభాస్థలి : శ్రీ త్యాగరాయ గాన సభ ప్రధాన వేదిక, చిక్కడపల్లి, హైదరాబాద్.
వ్యవస్థాపక దినోత్సవ ప్రతిభా పురస్కారాల ప్రదానం,
కవి, పండిత విశిష్ట సత్కారం
జీవన సాఫల్య పురస్కార గ్రహీతలు
శ్రీ బైస దేవదాసు గారు, నేటి నిజం పత్రికా సంపాదకులు
శ్రీ ఆదినారాయణ గారు, జాతీయ అధ్యక్షులు, ఆదిలీల ఫౌండేషన్, ఢిల్లీ
శ్రీ సంకు సుధాకర్ గారు, ఆంధ్ర మహాసభ & జింఖాన అధ్యక్షులు
సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు
బతుకమ్మ రాజశేఖర్ కళాబృందం
40 మంది కళాకారులచే జానపద గీతాలు మరియు
తెలంగాణ కళారూపాల ప్రదర్శన
చి॥ మిర్యాల నిఖిల చే కూచిపూడి నృత్య ప్రదర్శన
బతుకమ్మ రాజశేఖర్ సోం వెంకటేశ్ మట్ట శివ చిరులారెన్స్ అరుణ్ కుమార్
డా॥ ఈటెల సమ్మన్న రచించిన 'చింతన' గ్రంథావిష్కరణ
సహృదయులు – రసహృదయులు – సరసహృదయులు
అందరూ ఆహ్వానితులే
సభా కార్యక్రమం
ముఖ్య అతిథులు
సభాసమన్వయం : ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పట్వాల అశోక్, 'చందనాలు' సృష్టికర్త
వందన సమర్పణ : డా॥ చిక్కా దేవదాసు, ఇందిరాగాంధీ ఎక్సలెన్సీ అవార్డు గ్రహీత
ఆత్మీయ సత్కారం
శ్రీ బోనగిరి రాజారెడ్డి, శ్రీ ఎస్.వెంకటనారాయణ, శ్రీమతి రమాదేవి కులకర్ణి, శ్రీమతి ఎం.అరుణకుమారి, శ్రీమతి మిర్యాల లక్ష్మి, డా॥ చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి
శ్రీ వంగాల బాలరాజు గౌడ్, ఆదర్శ కిరణం పత్రికా సంపాదకులు
శ్రీ పంబాల సురేశ్ గౌడ్, ఫౌండర్ & చైర్మన్, టైగర్ చారిటబుల్ ట్రస్ట్

తెలుగు సాహిత్య కళాపీఠం
(సాహిత్య, సాంస్కృతిక, సామాజిక సేవాసంస్థ)
ప్రధాన కార్యాలయం : 1-6-212/65/35, EWS ఫేస్ - 1, ఎం.సి.హెచ్. కాలనీ, వెస్ట్ పార్సిగుట్ట, హైదరాబాద్, తెలంగాణ - 500020.
చలన భాషిణి : 9963770587, 9394349494
email: telugusahityakalapeetham161@gmail.com fb/ telugusahityakalapeetham
గౌరవ ముఖ్య సలహాదారు : డా॥ కె.వి.రమణాచారి ఐ.ఏ.యస్. (విశ్రాంత) తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు
గౌరవ సలహాదారులు : డా॥ పత్తిపాక మోహన్
"సహస్ర పద్యకంఠీరవ" చిక్కా రామదాసు, వ్యవస్థాపకులు, అధ్యక్షులు
కుర్మిళ్ళ నరసింహ గౌడ్, గౌరవాధ్యక్షులు
పలకాలి తెలుగు మాట ప్రతిపోట – కనబడాలి తెలుగు వ్రాత ప్రతి చోట

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jaw ahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. RNI No.52865/93.
E-mail :netinijam93@gmail.com.